

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvopaperimarkkinalakia. Muutoksella pantasiin täytäntöön säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamista koskeva niin sanottu avoimuusdirektiivi.

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllistä tiedonantovelvollisuutta tarkistettaisiin. Arvopaperimarkkinalain soveltamisalaa säännöllisen tiedonantovelvollisuuden ja liputusvelvollisuuden osalta muutettaisiin vastamaan kotivaltioperiaatetta.

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan olisi laadittava osavuositarkastus kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudelta, kuten voimassa olevassa laissa edellytetään. Osavuositarkastuksen tulisi antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta.

Osakkeiden ja niihin rinnastettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoiden osavuositarkastukset tulisi laatia osavuositarkastuksia koskevia kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen tilikauden kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta. Liikkeeseenlaskija voisi kuitenkin päättää laatia osavuositarkastukseen suppean taulukko-osan tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta. Valtiovarainministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin suppean taulukko-osan sisällöstä.

Osavuositarkastuksen selostusosassa edellytettäisiin kuvausta liikkeeseenlaskijan liiketoimintaan liittyvistä merkittävistä lähiajan riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Selos-

tusosan sisältövaatimukset vastaisivat pääpiirteissään voimassa olevaa lakia. Lisäksi osavuositarkastuksessa tulisi esittää seikat, joihin tuleva arvio perustuu.

Osakkeiden ja niihin rinnastettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijat voisivat eräin edellytyksin päättää, etteivät ne julkaise osavuositarkastuksia tilikauden ensimmäiseltä kolmelta ja yhdeksältä kuukaudelta. Osavuositarkastuksen sijaan olisi tällöin julkaistava johdon osavuotinen selvitys tilikauden ensimmäisen ja toisen puolivuotiskauden aikana. Valtiovarainministeriön asetuksella säädettäisiin liikkeeseenlaskijan päätökselle asetettavista edellytyksistä, joita olisivat yhtiön osakkeiden markkina-arvo, toimiala ja liiketoiminnan luonne, substanssiarvon säännöllinen julkistus, osakkeiden julkinen kaupankäynti toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai muu erityinen seikka.

Johdon osavuotisessa selvityksessä tulisi antaa yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella julkistamisajankohtaan asti. Selvityksessä olisi selostettava katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan.

Tilinpäätöstiedote, joka olisi laadittava vastaavasti kuin osavuositarkastukset, noudattaisi pääosin osavuositarkastuksista säädettyä. Tilinpäätöstiedotteen sisältö vastaisi tilikauden viimeisen neljännesvuoden osavuositarkastusta, ja siinä olisi lisäksi kerrottava hallituksen esitys voittoa tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi sekä annettava selvitys jakokelpoisista varoista.

Liikkeeseenlaskijan olisi pidettävä säännöl-

lisen tiedonantovelvollisuuden nojalla julkistetut tiedot yleisön saatavilla internet-verkkosivuillaan viiden vuoden ajan. Julkisen kaupankäynnin järjestäjän olisi pidettävä yleisön saatavilla ja säilytettävä sille toimit-

tut julkistetut tiedot vähintään viiden vuoden ajan.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	3
YLEISPERUSTELUT.....	4
1. Johdanto	4
2. Nykytila.....	4
2.1. Lainsäädäntö	4
2.2. Kansainvälinen kehitys ja ulkomainen lainsäädäntö	7
2.2.1. Euroopan unioni - avoimuusdirektiivi.....	7
2.2.2. Nykytilan arviointi	13
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	15
3.1. Yleiset tavoitteet	15
3.2. Keskeiset ehdotukset	16
3.3. Direktiivin säännökset, jotka eivät edellytä muutoksia lainsäädäntöön.....	17
4. Esityksen vaikutukset	19
4.1. Taloudelliset vaikutukset.....	19
4.2. Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	21
4.3. Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	21
5. Asian valmistelu.....	21
6. Riippuvuus muista esityksistä.....	22
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	23
1. Lakiehdotuksen perustelut	23
1 luku. Yleisiä säännöksiä.....	23
2 luku. Arvopaperien markkinointi, liikkeeseenlasku ja tiedonantovelvollisuus...	24
3 luku. Julkinen kaupankäynti ja muu ammattimaisesti järjestetty kaupankäyntimenettely arvopapereilla	30
2. Voimaantulo.....	30
3. Säättämisjärjestys	30
LAKIEHDOTUS	32
arvopaperimarkkinalain muuttamisesta.....	32
LIITE	39
RINNAKKAISTEKSTIT	39
arvopaperimarkkinalain muuttamisesta.....	39
LIITE	55
ASETUSLUONNOKSET	55
arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta	55
liputusvelvollisuudesta ja omistusosuuksien ilmoittamisen ja julkistamisen yhteydessä annettavista tiedoista.....	62

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Arvopaperimarkkinoiden toimivuus edellyttää sijoittajien luottamusta markkinoiden toimintaan ja siihen, että liikkeeseenlaskijat varmistavat säännöllisen tiedonantovelvollisuuden nojalla sijoittajien tiedonsaannin. Täsmällisten, kattavien ja ajantasaisten tietojen julkistaminen arvopaperin liikkeeseenlaskijasta lisää sijoittajien luottamusta markkinoihin ja mahdollistaa perustellun arvion tekemisen liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta sekä tuloksesta.

Liikkeeseenlaskijoiden on varmistettava sijoittajiin nähden asianmukainen avoimuus säännöllisen tiedonantovelvollisuuden avulla. Avoimuuden vaatimus koskee myös huomattavia osakeomistuksia. Osakkeenomistajan, jolla on hallussaan äänioikeuden tuottavia osakkeita, pitää tiedottaa arvopaperin liikkeeseenlaskijalle huomattavista omistussuosuksien muutoksista, jotta liikkeeseenlaskija voi tiedottaa asiasta yleisölle.

Euroopan parlamentin ja neuvoston 15 päivänä joulukuuta 2004 antama direktiivi 2004/109/EY säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta, jäljempänä *avoimuusdirektiivi*, koskee sekä säännöllistä tiedonantovelvollisuutta että liputusvelvollisuutta.

Avoimuusdirektiivin ja sen täytäntöön panemiseksi annettavan hallituksen esityksen tarkoituksena on parantaa sijoittajansuojaa ja markkinoiden tehokkuutta sekä samalla yhtenäistää normeja koko Euroopan talousalueella säännöllisen tiedonantovelvollisuuden ja liputusvelvollisuuden osalta.

2. Nykytila

2.1. Lainsäädäntö

Arvopaperimarkkinalaissa (495/1989) julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijaa koskeva tiedonantovelvollisuus jakautuu säännölliseen tie-

donantovelvollisuuteen eli osavuositarkastuksen, tilinpäätöstiedotteiden ja tilinpäätösten julkistamiseen sekä jatkuvaan tiedonantovelvollisuuteen, jonka perusteella liikkeeseenlaskijan on julkistettava arvopaperin arvoon olennaisesti vaikuttavat seikat. Tiedonantovelvollisuuden tarkoituksena on antaa sijoittajille luotettavaa, kattavaa ja vertailukelpoista tietoa arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskijasta. Liikkeeseenlaskijan tiedottamispolitiikan on oltava arvopaperin julkisen kaupankäynnin kohteeksi hakemisesta lähtien johdonmukaista ja selkeää, jotta sijoittajien on mahdollista seurata liikkeeseenlaskijaa ja sen kehitystä luotettavalla tavalla.

Osavuositarkastus

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:ssä säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan velvollisuudesta laatia ja julkistaa osavuositarkastus. Säännöksen mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on laadittava osavuositarkastus kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudelta.

Osavuositarkastusten julkistamistiheys riippuu siitä, minkälainen arvopaperi on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi. Jos kyseessä on oman pääoman ehtoinen arvopaperi, kuten osake-, osuus- tai optio-oikeus, osavuositarkastus on laadittava neljännesvuosittain tilikauden kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta. Sama säännös koskee myös oman ja vieraan pääoman ehtoisen arvopaperin yhdistelmää, kuten velkakirjaa, johon liittyy optio-oikeuksia. Jos kyseessä on muu arvopaperi, kuten joukko-velkakirja tai warrantti, osavuositarkastus on laadittava kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta eli puolivuositarkastusvelvollisuus ei koske valtiota, sen keskuspankkia, kuntaa, kuntayhtymää eikä sellaista julkisyhteisöä, jonka jäsenenä on vähintään kaksi Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 8 momentin mukaan muun julkisen kaupankäynnin säännöissä voidaan määrätä poikke-

uksesta velvollisuuteen julkistaa osavuositarkastus.

Kirjanpitolaissa (1336/1997) ei ole säännöksiä osavuositarkastuksesta, joten sääntely perustuu arvopaperimarkkinalakiin. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 4 momentin mukaan osavuositarkastuksen laatimisessa on noudatettava hyvää kirjanpitolakia, ja sen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tällä tavoin osavuositarkastuksen laatiminen on kytketty kirjanpitolakiin ja sen periaatteisiin.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 2 momentti edellyttää, että jos liikkeeseenlaskijan tilintarkastaja on tarkastanut osavuositarkastuksen, tämän on ilmoitettava lausunnossaan, missä laajuudessa tarkastus on suoritettu. Tilintarkastajan mahdolliset muistutukset on liitettävä lausuntoon, joka on liitettävä osavuositarkastukseen.

Osavuositarkastuksen suhteesta konsernitilinpäätökseen säädetään arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 3 momentissa. Säännöksen mukaan, jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, osavuositarkastus annetaan konsernin tietoina. Rahoitustarkastukselle on annettu oikeus vaatia liikkeeseenlaskijaa julkistamaan konsernia koskevien tietojen ohella vastaavat tiedot myös liikkeeseenlaskijasta, jos näitä on pidettävä olennaisena sijoittajan tekemän arvion kannalta. Rahoitustarkastuksen on kuultava kirjanpitolautakuntaa ennen päätöksen tekemistä.

Osavuositarkastuksen sisällöstä säädetään arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 5 momentissa. Osavuositarkastuksessa on selostettava liikkeeseenlaskijan toimintaa, tuloskehitystä ja investointeja sekä rahoitustilanteen ja toimintaympäristön muutoksia edellisen tilikauden päättymisen jälkeen. Katsauskaudella toimintaan ja tulokseen vaikuttaneista poikkeuksellisista seikoista on annettava selostus. Tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin, jotka on tarvittaessa oikaistava vertailukelpoiksi. Samalla on ilmoitettava oikaisun perusteet. Osavuositarkastuksessa on selostettava myös liikkeeseenlaskijan toiminnan ja tuloksen kannalta olennaisia katsauskauden jälkeisiä tapahtumia sekä kuluvan tilikauden todennäköistä kehitystä siinä määrin kuin se on mahdollista. Valtiovarainministeriön asetuk-

ssa arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta (538/2002) säädetään tarkemmin osavuositarkastuksen sisällöstä.

Osavuositarkastuksen julkistamistapaa ja muotoa ei säännellä arvopaperimarkkinalaissa yksityiskohtaisesti. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 6 momentin mukaan osavuositarkastus on julkistettava ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Tieto julkistamisviikosta on julkistettava heti, kun siitä on päätetty. Valtiovarainministeriön asetuksessa säädetään muun muassa julkistamisessa käytettävästä kielestä ja julkistamisesta myönnettävistä poikkeuksista. Lisäksi Helsingin Pörssin säännöissä on määrätty, että muita tiedotteita kuin varsinaisia osavuositarkastuksia ei saa nimetä osavuositarkastuksiksi.

Osavuositarkastus on toimitettava arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 7 momentin mukaan Rahoitustarkastukselle sekä julkisen kaupankäynnin järjestäjälle viimeistään silloin, kun se julkistetaan. Osavuositarkastus on pyynnöstä toimitettava arvopaperin haltijalle. Tämän lisäksi jokaisella on oikeus liikkeeseenlaskijan kuluja vastaan saada jäljennös osavuositarkastuksesta. Julkistamismuodosta pykälässä ei säädetä tarkemmin.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 a §:ssä säädetään vuositarkastuksesta, joka on laadittava ja julkistettava silloin, kun liikkeeseenlaskijan tilikautta on pidennetty. Tällöin vuositarkastus on annettava tilikauden 12 ensimmäiseltä kuukaudelta. Osavuositarkastusta koskevat 5 §:n säännökset soveltuvat vastavasti vuositarkastukseen.

Tilinpäätös

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:ssä säädetään tilinpäätöksestä. Toisin kuin osavuositarkastuksen osalta, tilinpäätöstä koskevat pääsäännöt on annettu muualla kuin arvopaperimarkkinalaissa. Arvopaperimarkkinalaissa tilinpäätöksen sisältöä säännellään vain siltä osin, kuin on tarpeellista asettaa kirjanpito- ja asianomaisen yhteisöläinsäädännön lisäksi erityisiä julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskevia säännöksiä. Pykälän

2 momentissa säädetään, että tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään lisävaatimuksia tilinpäätöksen sisällöstä ja siinä annettavien tietojen esittämisestä.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätöksensä ilman aiheutonta viivytystä viimeistään viikkoa ennen sitä kokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi. Tilinpäätös on julkistettava kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tämä velvollisuus ei koske valtiota, sen keskuspankkia, kuntaa, kuntayhtymää eikä sellaista kansainvälistä julkisyhteisöä, jonka jäsenenä on vähintään kaksi Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota. Pykälän 3 momentin mukaan tilinpäätöksen ohessa on julkistettava tilintarkastuskertomus. Jos tilikauden aikana julkistettuja osavuosikatsauksia ei tilintarkastajien käsityksen mukaan ole laadittu niitä koskevien säännösten mukaan, tästä on ilmoitettava tilintarkastuskertomuksessa.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:n 3 momentin mukaan liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus välittömästi, jos tilintarkastajat tilintarkastuskertomuksessaan toteavat, ettei tilinpäätöstä ole laadittu kirjanpitolain ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti tai toteavat, ettei tilinpäätös anna kirjanpito-laissa tarkoitetulla tavalla oikeaa ja riittävää kuvaa liikkeeseenlaskijan tai sen konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on julkistettava välittömästi myös, jos tilintarkastajat toteavat, ettei tilinpäätöstä tulisi vahvistaa, tilintarkastajat eivät yhdy hallituksen tekemään tuloksen käsittelyä koskevaan ehdotukseen, tilintarkastajat toteavat, ettei vastuuvapautta tulisi myöntää, tai tilintarkastajat esittävät muun muistutuksen suorittamansa tarkastuksen perusteella.

Tilinpäätös on toimitettava Rahoitustarkastukselle sekä asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle, ja siihen sovelletaan osavuosikatsauksen julkistamista sekä toimit-

tamista koskevaa 5 §:n 7 momenttia.

Tilinpäätöstiedote

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 a §:ssä säädetään tilinpäätöstiedotteesta, jossa tilinpäätöksen pääkohdat on julkistettava välittömästi tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen. Valtiovarainministeriön asetuksessa säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta säädetään tarkemmin tilinpäätöstiedotteen sisällöstä ja siinä annettavien tietojen esittämisestä. Tilinpäätöstiedotteessa on selostettava yhtiön toimintaa, tuloskehitystä ja investointeja sekä rahoitustilanteen ja toimintaympäristön kehitystä ja yhtiön toiminnan kehitystä kuluvalle tilikaudella. Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitiilinpäätös, tilinpäätöstiedote annetaan konsernin tietoina.

Tilinpäätöstiedote on toimitettava Rahoitustarkastukselle ja asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle silloin, kun se julkistetaan. Kyseisen liikkeeseenlaskijan arvopaperin haltijalle tilinpäätöstiedote on toimitettava pyynnöstä.

Liputusvelvollisuus

Liputusvelvollisuutta koskevalla sääntelyllä pyritään turvaamaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan omistus- ja vallankäyttörakenteen sekä siinä tapahtuvien muutosten läpinäkyvyyttä. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:ssä säädetään osakkeenomistajan velvollisuudesta ilmoittaa yhtiölle rajat ylittävä tai alittava omistussuuden muutos. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 §:ssä asetetaan yhtiölle velvollisuus julkistaa tämä ilmoitus.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n mukaan osakkeenomistajan on ilmoitettava omistussuutensa yhtiölle ja Rahoitustarkastukselle, kun se saavuttaa tai ylittää taikka vähenee alle kahdeskymmenesosan (5 %), kymmenesosan (10 %), kolmen kahdeskymmenesosan (15 %), viidesosan (20 %), neljänsosan (25 %), kolmen kymmenesosan (30 %), puolet (50 %) tai kahden kolmasosan (66,7 %) yhtiön äänimäärästä tai osakepääomasta. Yhtiöllä tässä pykälässä tarkoitetaan sellaista suomalaista yhtiötä, jonka osake on otettu julkisen kaupankäynnin tai sitä Euroo-

pan talousalueella vastaavan kaupankäynnin kohteeksi.

Liputusvelvollisuutta koskevia säännöksiä on viimeksi muutettu arvopaperimarkkinalain muuttamisesta annetulla lailla (442/2006), joka on tullut voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006. Kyseinen lain muutos liittyi julkisista ostoparjousista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/25/EY täytäntöönpanosta annettuun hallituksen esitykseen (HE 6/2006 vp). Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa lueteltuihin osakkeenomistajan ääni- tai omistusosuuden ilmoittamisvelvollisuuden synnyttäviin rajoihin lisättiin lainmuutoksella kolme kymmenesosaa (30 %) ja samalla poistettiin kolmasosan (33,3 %) liputusraja.

Liputusilmoituksen tekemiselle ei ole asetettu varsinaista määräaikaakaan, vaan se on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä. Liputusilmoitus tulee toimittaa sekä Rahoitustarkastukselle että liputuksen kohteena olevalle yhtiölle. Kohdeyhtiön tulee arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 §:n nojalla julkistaa saamansa tieto omistusosuuden muutoksesta ilman aiheutonta viivytystä. Liputusilmoituksessa on annettava ne tiedot, jotka on määrätty annettaviksi valtiovarainministeriön päätöksessä omistusosuuksien ilmoittamisen ja julkistamisen yhteydessä annettavista tiedoista (391/1999).

Arvopaperimarkkinalain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään liputusvelvollisuuden soveltamisalasta. Säännöksen mukaan arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 ja 10 §:ää sovelletaan myös suomalaiseen osakeyhtiöön, jonka osake on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi Euroopan talousalueella, sekä sanotun osakeyhtiön osakkeenomistajaan ja osakkeenomistajaan sanotun lainkohdan mukaan rinnastettavaan henkilöön.

Poikkeusten myöntäminen

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 11 §:ssä säädetään poikkeuksista julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännölliseen tiedonantovelvollisuuteen. Poikkeuksia voi myöntää Rahoitustarkastus, kirjanpitolautakunta ja Vakuutusvalvontavirasto.

2.2. Kansainvälinen kehitys ja ulkomainen lainsäädäntö

2.2.1. Euroopan unioni - avoimuusdirektiivi

Tausta

Arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeva avoimuussäätely on osa Euroopan unionin tavoitetta saavuttaa yhdentyneet rahoituspalvelumarkkinat vuoden 2005 loppuun mennessä. Tukholmassa maaliskuussa 2001 koontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi paroni Lamfalussyn johtaman asiantuntijakomitean raportin Euroopan arvopaperimarkkinoiden sääntelystä. Raportissa ehdotettiin reiliasoista lähestymistapaa arvopaperimarkkinoiden sääntelyyn: yleisperiaatteet (taso 1), täytäntöönpanotoimet (taso 2), sääntelyviranomaisten yhteistyö (taso 3) ja lainsäädännön soveltamisen valvonta (taso 4). Tason 1 tulisi rajoittaa laajoihin yleisperiaatteisiin ja taso 2 sisältää tekniset täytäntöönpanotoimenpiteet, jotka komissio laatii Euroopan arvopaperikomitean avustuksella.

Säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/109/EY (avoimuusdirektiivi) noudatetaan tätä lähestymistapaa ja määritetään yleisperiaatteet julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien liikkeeseenlaskijoiden säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta ja omistusosuuksien julkistamisesta.

Avoimuusdirektiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 20 päivänä tammikuuta 2007.

Yleiset säännökset

Avoimuusdirektiivissä vahvistetaan tiedonantovaatimukset liikkeeseenlaskijoille, joiden arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla (1 artikla). Avoimuusdirektiivin soveltamisala on kytketty rahoitusvälineiden markkinoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (2004/39/EY) tarkoitettuun

säännelyihin markkinoihin (2 artiklan 1 kohdan c alakohda).

Avoimuusdirektiivin 2 artikla sisältää keskeisten käsitteiden määritelmät. Artiklan 1 kohdan a alakohdassa määritellään arvopaperit. Arvopapereilla tarkoitetaan rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 4 artiklan 1 kohdan 18 alakohdassa määritellyjä siirtokelpoisia arvopapereita, lukuun ottamatta kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan 19 alakohdassa määritellyjä rahamarkkinavälineitä. Avoimuusdirektiivin 2 artiklan 1 kohdan b alakohda sisältää velkapaperien määritelmän. Näillä tarkoitetaan joukkovelkakirjoja ja muita siirtokelpoisia arvopaperistettuja velan muotoja, lukuun ottamatta arvopapereita, jotka vastaavat yritysten osakkeita tai jotka antavat oikeuden hankkia osakkeita tai osakkeita vastaavia arvopapereita, jos ne vaihdetaan tai jos niihin liittyviä oikeuksia käytetään.

Kotijäsenvaltio määritellään 2 artiklan 1 kohdan i alakohdassa. Osakkeiden ja yksikkökohtaiselta nimellisarvoltaan alle 1 000 euron velkapaperien liikkeeseenlaskijan tapauksessa kotijäsenvaltiolla tarkoitetaan sitä jäsenvaltiota, jossa liikkeeseenlaskijan sääntömääräinen kotipaikka on. Jos tämä on yhteisen ulkopuolella, kotijäsenvaltiolla tarkoitetaan sitä jäsenvaltiota, jonka toimivaltaiselle viranomaiselle liikkeeseenlaskijan on toimitettava esitteestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 10 artiklan mukaiset tiedot.

Muiden kuin osakkeiden ja vähintään 1 000 euron velkapaperien liikkeeseenlaskija voi avoimuusdirektiivin mukaan valita kotijäsenvaltiokseen sen jäsenvaltion, jossa on liikkeeseenlaskijan sääntömääräinen kotipaikka, tai yhden niistä jäsenvaltioista, joiden säännellyillä markkinoilla arvopapereita on otettu kaupankäynnin kohteeksi.

Säännellyillä tiedoilla tarkoitetaan avoimuusdirektiivin 2 artiklan 1 kohdan k alakohdan mukaan kaikkia tietoja, jotka liikkeeseenlaskijan on julkistettava avoimuusdirektiivin nojalla. Säännellyillä tiedoilla tarkoitetaan myös sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY 6 artiklan mukaan julkistettavia sisäpiirintietoja. Säännellyillä tiedoilla tarkoitetaan myös kotijäsenvaltion

avoimuusdirektiiviä tiukemman tiedonantovelvollisuuden perusteella julkistettavaksi vaadittavia tietoja.

Artikla sisältää lisäksi liikkeeseenlaskijan, osakkeenomistajan, muun kuin suljetun yhteissijoitusyrityksen, yhteissijoitusyrityksen osuuden, vastaanottavan jäsenvaltion, sähköisen muodon, rahastoyhtiön, markkinatakaajan, luottolaitoksen sekä jatkuvasti tai toistuvasti liikkeeseen laskettavien arvopaperien määritelmän.

Kotijäsenvaltion valintaan ja tietojen sähköiseen muotoon liittyvistä määritelmistä komissio voi antaa täytäntöönpanotoimia, jotta rahoitusmarkkinoiden tekninen kehitys voidaan ottaa huomioon ja varmistaa avoimuusdirektiivin yhdenmukainen soveltaminen (2 artiklan 3 kohta).

Sääntelyn harmonisointiaste vaihtelee avoimuusdirektiivissä sen mukaan, onko kysymyksessä liikkeeseenlaskijan kannalta koti- vai vastaanottava jäsenvaltio. Kotijäsenvaltio huolehtii avoimuusdirektiivin soveltamisesta ja voi asettaa tiukempia vaatimuksia kuin avoimuusdirektiivissä on säädetty (3 artiklan 1 kohta). Kotijäsenvaltion lainsäädännössä voidaan siten asettaa avoimuusdirektiivin ylittäviä raportointivaatimuksia. Toisaalta vastaanottava jäsenvaltio ei voi asettaa liikkeeseenlaskijalle tämän kotijäsenvaltion vaatimukset ylittäviä velvollisuuksia (3 artiklan 2 kohta). Esimerkiksi Suomessa julkisen kaupankäynnin kohteena oleva yhtiö, jonka kotipaikka on Ruotsissa, noudattaa Ruotsin säännöllistä tiedonantovelvollisuutta ja liputusta koskevia säännöksiä.

Säännöllisesti julkistettavat tiedot

Avoimuusdirektiivin 4 artiklan mukaan liikkeeseenlaskijan on julkistettava vuositilinpäätös viimeistään neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Avoimuusdirektiivi asettaa liikkeeseenlaskijalle velvollisuuden varmistaa, että tilinpäätös pysyy yleisön saatavilla vähintään viiden vuoden ajan (4 artiklan 1 kohta). Tilinpäätöksen on sisällettävä tarkastetut tilinpäätösasiakirjat, toimintakertomus ja liikkeeseenlaskijan vastuullisten henkilöiden antama vakuutus siitä, että tilinpäätösasiakirjat on laadittu noudattaen säännöksiä (4 artiklan 2 kohta).

Avoimuusdirektiivin 4 artiklan 3 kohta si-

sältää vaatimuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002 kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta mukaisesti laaditun tilinpäätöksen sisällyttämisestä tarkastettuihin tilinpäätösasiakirjoihin niiden liikkeeseenlaskijoiden osalta, joiden on laadittava konsolidoitu tilinpäätös. Tilinpäätösasiakirjojen tilintarkastuksesta on avoimuusdirektiivin 4 artiklan 4 kohdassa viittaus voimassaoleviin tilintarkastusdirektiiveihin, ja vastaava viittaus toimintakertomuksen osalta on 5 kohdassa. Lisäksi edellytetään tilintarkastuskertomuksen julkaisemista kokonaisuudessaan vuositilinpäätöksen yhteydessä.

Vuositilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisön saatavilla pitämisestä komissio voi antaa täytäntöönpanotoimia.

Avoimuusdirektiivin 5 artikla edellyttää puolivuotiskatsauksen laatimista sekä osakkeiden että velkapaperien liikkeeseenlaskijoilta. Avoimuusdirektiivin tavoitteena on ottaa käyttöön kattavat puolivuotiskatsaukset, jotta sijoittajat voivat entistä perustellummin arvioida liikkeeseenlaskijan tilannetta. Avoimuusdirektiivi vaatii puolivuotiskatsauksen laatimista kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen, jolloin näihin sovelletaan IAS 34 –standardia (5 artiklan 3 kohta). Puolivuotiskatsauksen on sisällettävä lyhennetyt tilinpäätösasiakirjat, osavuotinen toimintakertomus ja liikkeeseenlaskijan vastuullisten henkilöiden antama vakuutus siitä, että lyhennetyt tilinpäätösasiakirjat on laadittu noudattaen säännöksiä.

Avoimuusdirektiivin 5 artiklan 4 kohta määrittelee osavuotisen toimintakertomuksen vähimmäissisällön. Puolivuotiskatsauksessa on ilmoitettava, missä laajuudessa se on ollut tilintarkastuksen kohteena. Tilintarkastuskertomus on esitettävä kokonaisuudessaan, myös silloin, kun tilintarkastus on suoritettu ainoastaan joltain osin. Avoimuusdirektiivin 5 artiklan 5 kohdan mukaan, jos puolivuotiskatsaus ei ole ollut lainkaan tilintarkastuksen kohteena, tästä on erikseen mainittava katsauksessa. Liikkeeseenlaskijalla on velvollisuus varmistaa puolivuotiskatsauksen pysyminen yleisön saatavilla vähintään viiden vuoden ajan (5 artiklan 1 kohta).

Puolivuotiskatsauksen ja suppeamman tilintarkastuskertomuksen yleisön saatavilla pitämisestä, suppeamman tilintarkastuksen

luonteesta ja lyhennettyjen tilinpäätösasiakirjojen sisältövaatimuksesta, jos niitä ei ole laadittu kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen, komissio voi antaa täytäntöönpanotoimia, jotta rahoitusmarkkinoiden kehitys voidaan ottaa huomioon ja varmistaa avoimuusdirektiivin yhdenmukainen soveltaminen.

Avoimuusdirektiivin tavoitteena on lisätä säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden liikkeeseenlaskijoiden tiedonantovelvollisuutta. Osakkeiden liikkeeseenlaskijoilta avoimuusdirektiivi edellyttää tiedonantovelvollisuutta tilinpäätöksen ja puolivuotiskatsauksen lisäksi myös puolivuotiskatsauksen aikana. Liikkeeseenlaskijan on julkistettava johdon laatima selvitys aikaisintaan kymmenen viikkoa asianomaisen puolivuotiskauden alkamisesta ja viimeistään kuusi viikkoa ennen sen päättymistä. Selvityksessä on kerrottava puolivuotiskauden alkamisajankohdasta julkistamispäivään asti asianomaisen ajanjakson merkittävistä tapahtumista ja liiketoimista sekä niiden vaikutuksista. Lisäksi samalla on annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan sekä sen määräysvallassa olevien yritysten taloudellisesta asemasta ja kehityksestä (6 artiklan 1 kohta). Jos liikkeeseenlaskija kansallisessa lainsäädännössä olevan velvoitteen perusteella tai muutoin julkaisee neljännesvuosikatsauksia, ei velvollisuutta osavuotisen johdon selvityksen julkaisemiseen synny.

Tilinpäätöksen, puolivuotiskatsauksen ja osavuotisen johdon selvityksen antamista ei vaadita valtiolta, valtion alue- tai paikallisviranomaisilta, kansainvälisiltä julkisyhteisöiltä, jos niiden jäsenenä on ainakin yksi jäsenvaltio, Euroopan keskuspankilta eikä jäsenvaltioiden kansallisilta keskuspankeilta. Sama poikkeus koskee myös tukkuvelkakirjamarkkinoita, jos velkapaperin yksikkökohtainen nimellisarvo on vähintään 50 000 euroa (8 artiklan 1 kohta).

Jäsenvaltioille asetetaan velvollisuus varmistaa, että säännöllisen tiedonantovelvollisuuden nojalla julkistettavista tiedoista ovat vastuussa ainakin liikkeeseenlaskija tai sen hallinto-, johto- tai valvontaelimet (7 artikla).

Liputusvelvollisuus

Yleisölle on tiedotettava liikkeeseenlaski-

joiden omistusosuuksissa tapahtuvista huomattavista muutoksista. Osakkeenomistajan on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle, jos hän hankkii tai luovuttaa julkisen kaupankäynnin kohteeksi otettuja äänioikeuden tuottavia osakkeita siten, että kyseinen omistusosuus saavuttaa, ylittää tai alittaa avoimuusdirektiivissä asetetut 5 %:n, 10 %:n, 15 %:n, 20 %:n, 25 %:n, 30 %:n, 50 %:n tai 75 %:n rajat (9 artikla 1 kohta 1 alakohta). Avoimuusdirektiivi sisältää vaatimuksen, että äänioikeudet on laskettava kaikkien osakkeiden perusteella, joihin liittyy äänioikeuksia, vaikka niiden käyttö olisi keskeytetty.

Liputusvelvollisuutta koskevat poikkeukset ovat 9 artiklassa. Liputussäännöksiä ei sovelleta osakkeisiin, jotka hankitaan yksinomaan selvitysopeeraatiota varten tavanomaisen lyhyen selvitysjakson ajaksi, mikä määritellään tarkemmin komission täytäntöönpanotoimin. Liputussäännöksiä ei sovelleta myöskään omaisuudenhoitajiin, jotka säilyttävät osakkeita, edellyttäen että osakkeisiin liittyviä äänioikeuksia voidaan käyttää ainoastaan annettujen ohjeiden mukaisesti.

Markkinatakaajan tässä ominaisuudessa tekemiin hankintoihin ja luovutuksiin ei sovelleta alinta liputusrajaa. Poikkeus tulee sovellettavaksi tilanteessa, jossa markkinatakaajalla on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY rahoitusvälineiden markkinoista mukainen toimilupa ja markkinatakaaja ei puutu liikkeeseenlaskijan johtamiseen eikä toimintaan.

Direktiivin 9 artiklan 6 kohdassa annetaan jäsenvaltiolle mahdollisuus tehdä poikkeus sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten osalta siten, että näiden kaupankäyntisalkussa olevien osakkeiden äänioikeuksia ei tarvitse laskea yhteen muiden osakkeiden kanssa edellyttäen, että kaupankäyntisalkussa olevien osakkeiden äänioikeus ei ylitä alinta liputusrajaa ja niihin liittyvää äänioikeutta ei käytetä eikä niillä muuten vaikuteta liikkeeseenlaskijan johtamiseen.

Poikkeus koskee avoimuusdirektiivin mukaan myös osakkeita, joita Euroopan keskuspankkijärjestelmään kuuluvat kansalliset keskuspankit hankkivat tai luovuttavat rahaviranomaisen tehtäviä hoitaessaan tai maksujärjestelmän puitteissa edellyttäen, että kyseisiin osakkeisiin liittyvää äänioikeutta ei käytetä.

Avoimuusdirektiivissä säädetään yksityiskohtaisesti tilanteista, joissa liputusvelvollisuus syntyy (10 artikla), mutta säännökset eivät ole kuitenkaan tyhjentäviä.

Avoimuusdirektiivissä määritetään liputusilmoituksen sisällytettävät tiedot sekä liputusilmoituksen julkistaminen. Avoimuusdirektiivi vaatii osakkeenomistajalta liputusilmoituksen tekemistä viimeistään neljän kaupankäyntipäivän kuluessa ja liikkeeseenlaskijalta ilmoituksen julkistamista viimeistään kolmen kaupankäyntipäivän kuluessa.

Komissiolla on valtuus laatia vakiomuotoinen lomake liputusilmoitusten tekemiseksi. Samoin komissiolla on valtuus laatia luettelo eri jäsenvaltioiden kaupankäyntipäivistä. Liputusvelvollisuudesta tehtyihin poikkeuksiin komission voi myös antaa täytäntöönpanotoimia (12 artiklan 8 kohta).

Liputusrajojen laskemiseksi liikkeeseenlaskijoiden on julkistettava äänioikeuksien ja pääoman kokonaismäärä kunkin sellaisen kalenterikuukauden lopussa, jonka aikana määrässä on tapahtunut muutoksia. Liikkeeseenlaskijan on lisäksi julkistettava osakkeiden oikeuksissa ja osakkeisiin oikeuttavien arvopaperien oikeuksissa tapahtuneet muutokset.

Arvopaperien haltijoiden mahdollisuudet käyttää oikeuksiaan

Avoimuusdirektiivin 17 ja 18 artikla sisältää säännöksiä liikkeeseenlaskijan velvollisuudesta antaa tietoja arvopaperien haltijoille. Liikkeeseenlaskijan on huolehdittava, että kaikkia samassa asemassa olevia arvopaperien haltijoita kohdellaan samalla tavalla. Liikkeeseenlaskijan on varmistettava, että arvopaperien haltijoilla on kotijäsenvaltiossa käytössä kaikki palvelut ja tiedot, joita oikeuksien käyttäminen edellyttää.

Osakkeenomistajien mahdollisuuksista käyttää oikeuksiaan edustajan välityksellä ei saa rajoittaa, ja 17 artiklan 2 kohta sisältää määräyksiä siitä, miten osakkeenomistajan on vähintään voitava käyttää oikeuksiaan. Lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että liikkeeseenlaskijat voivat toimittaa tietoja osakkeenomistajille sähköisesti.

Liikkeeseenlaskijan tiedonantovaatimuksesta velkapaperien haltijoille säädetään 18 artiklassa. Liikkeeseenlaskijoiden on huolehdittava velkapaperien haltijoiden yhdenver-

taisesta kohtelusta. Lisäksi tämän on varmistettava, että kotijäsenvaltiossa on saatavilla kaikki palvelut ja tiedot, joita oikeuksien käyttäminen edellyttää. Tietojen välittäminen sähköisessä muodossa on oltava sallittua myös verkkopaperien haltijoille.

Komissiolle on annettu valtuus antaa täytäntöönpanosäännöksiä liikkeeseenlaskijan velvollisuudesta antaa tietoja arvopaperien haltijoille 17 ja 18 artiklan mukaisissa tilanteissa.

Tiedotteiden toimittaminen

Avoimuusdirektiivin 19 artiklassa säädetään säännelyjen tietojen jakelusta. Säännöksen mukaan liikkeeseenlaskijan on toimitettava julkistamansa tiedot samaan aikaan toimivaltaiselle viranomaiselle, jolle annetaan valtuus halutessaan julkistaa sille toimitetut tiedot internet-sivustollaan. Huomattavista omistussuoksista tehtävät ilmoitukset, jotka on toimitettava liikkeeseenlaskijalle, on samanaikaisesti toimitettava kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle (19 artiklan 3 kohta). Komissiolle on valtuus antaa täytäntöönpanosäännöksiä tiedotteiden toimittamisesta.

Avoimuusdirektiivi sääntelee liikkeeseenlaskijan mahdollisuutta valita kielet, joilla säännellyt tiedot julkaistaan (20 artikla). Jos arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi vain kotivaltiossa, säännellyt tiedot voidaan antaa kotijäsenvaltion kielellä. Jos arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi myös toisessa jäsenvaltiossa, tiedot on annettava lisäksi joko tämän vastaanottavan valtion viranomaisten hyväksymällä kielellä tai rahoitusmarkkinoilla kansainvälisesti yleisesti käytettävällä kielellä.

Avoimuusdirektiivin 20 artiklassa säädetään lisäksi osakkeenomistajien huomattavista omistussuoksistaan antamien ilmoitusten kielivaatimuksia. Avoimuusdirektiivi edellyttää, että osakkeenomistaja voi tehdä ilmoituksensa aina pelkästään kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytettävällä kielellä (20 artiklan 5 kohta). Liikkeeseenlaskijalle ei voida enää tällöin asettaa velvollisuutta toimittaa näitä tietoja muulla, kotijäsenvaltion viranomaisten hyväksymällä kielellä.

Tietojen säilyttäminen

Avoimuusdirektiivin mukaan liikkeeseenlaskijan on julkistettava säännellyt tiedot tavalla, joka mahdollistaa niiden nopean ja tehokkaan saannin ketään syrjimättä. Liikkeeseenlaskija ei saa veloittaa sijoittajilta erityisiä kuluja tietojen toimittamisesta (21 artiklan 1 kohta).

Kotijäsenvaltiot veloitetaan järjestämään arvopaperimarkkinoiden säännelyjen tietojen varastointi (21 artikla). Jäsenvaltion on nimettävä virallisesti vähintään yksi tietojen säilytysjärjestelmä avoimuusdirektiivin tarkoittamaa säännelyjen tietojen keskitettyä säilyttämistä varten. Järjestelmien ylläpidolle asetetaan laatuvaatimuksia turvallisuuden, luotettavuuden ja helppokäyttöisyyden osalta. Komissiolle on annettu valtuus antaa täytäntöönpanotoimia tämän säännelyjen tietojen säilytystä koskevan järjestelmän osalta. Erityisesti komission on määritettävä säännelyjen tietojen levittämistä ja keskitettyä säilytysjärjestelmää koskevat vähimmäisvaatimukset.

Avoimuusdirektiivin tavoitteena on yleiseurooppalainen varastointijärjestelmä, josta säännellyt tiedot ovat saatavilla koko yhteisön alueella. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on laadittava suuntaviivat tällaiselle kaikki jäsenvaltiot kattavalle sähköisten varastojen verkolle (22 artikla). Varastoinnin yksityiskohdat ovat vielä avoimia. Komission on pyytänyt Euroopan arvopaperimarkkinavalvojen komitealta neuvoa kesällä 2005 tietyistä Euroopan laajuiseen keskitettyyn säilytysjärjestelmään liittyvistä teknisistä vaatimuksista. Komitean neuvo on valmistunut kesäkuussa 2006.

Kolmannet valtiot

Avoimuusdirektiivi antaa jäsenvaltiolle mahdollisuuden myöntää yhteisön ulkopuolelta tulevalle liikkeeseenlaskijalle poikkeuksen säännöllisen tiedonantovelvollisuuden nojalla annettaviin tietoihin (23 artikla). Edellytyksenä on, että kyseisen yhteisön ulkopuolisen maan lainsäädäntöön sisältyy vastaavat vaatimukset tiedonantovelvollisuudesta, jonka nojalla liikkeeseenlaskija tiedottaa. Komissio voi antaa kolmansia valtioita koskevia täytäntöönpanotoimia.

Toimivaltaiset viranomaiset

Avoimuusdirektiivin 24 artiklan mukaan jokaisen jäsenvaltion on nimettävä toimivaltainen viranomainen huolehtimaan avoimuusdirektiivin soveltamisesta. Toimivaltaisella viranomaisella on oltava tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat valtuudet. Valvontaviranomainen voi muun muassa pyytää liikkeeseenlaskijalta tietoja ja lisäasiakirjoja, tehdä tarkastuksia paikan päällä sekä keskeyttää kaupankäynnin arvopapereilla enintään kymmeneksi päiväksi tai kieltää kaupankäynnin säännellyillä markkinoilla todettuaan, että avoimuusdirektiivin velvoitteita ei ole noudatettu tai jos sillä on perusteltua syytä epäillä, että säännöksiä on rikottu.

Valvontaviranomaisten tehtävien siirtäminen väliaikaisesti muille tahoille on avoimuusdirektiivin 24 artiklan 2 kohdan mukaan mahdollista. Tehtävien siirrosta ilmoitetaan komissiolle, joka tekee asiasta arvioinnin viiden vuoden kuluttua avoimuusdirektiivin voimaantulosta. Tehtävien siirto päättyy kahdeksan vuoden kuluttua avoimuusdirektiivin voimaantulosta.

Avoimuusdirektiivin 25 artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten salassapitovelvollisuudesta ja jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä. Toimivaltaista viranomaista koskee salassapitovelvollisuus, joka ulottuu myös valvontatehtävien hoitamiseen liittyvien tietojen vaihtoon sekä sellaisiin tietoihin, joiden ilmaiseminen edellyttää tiedot antaneiden viranomaisten suostumusta.

Komission täytäntöönpanotoimet

Komissiolle on annettu avoimuusdirektiivissä valtuudet hyväksyä siihen liittyviä täytäntöönpanotoimenpiteitä, edellyttäen ettei niillä muuteta avoimuusdirektiivin olennaisia osia ja että komissio noudattaa siinä määritetyjä periaatteita kuultuaan Euroopan arvopaperikomiteaa.

Euroopan komissio on 7 päivänä syyskuuta 2006 antanut luonnosasiakirjana viimeisimmän ehdotuksensa avoimuusdirektiivin tiettyjen säännösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä. Komission direktiiviehdotus perustuu avoimuusdirektiivin 2 artiklan 3 kohdassa, 5 artiklan 6 kohdassa, 9 artiklan 7 kohdassa, 12 artiklan 8 kohdassa,

13 artiklan 2 kohdassa, 14 artiklan 2 kohdassa, 21 artiklan 4 kohdassa sekä 23 artiklan 4 ja 7 kohdassa olevaan valtuutukseen hyväksyä täytäntöönpanotoimenpiteitä, joihin liittyvästä komiteamenettelystä on säännökset avoimuusdirektiivin 27 artiklassa. Komission ehdottamiin sääntöihin ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia jatkovalmistelussa. Euroopan arvopaperikomitean on määrä äänestää komission direktiiviehdotuksesta marraskuussa 2006.

Ehdotus komission direktiiviksi sisältää kotivaltion valinnan julkistamista, puolivuotiskatsauksen vähimmäissisältöä, liputusvelvollisuutta, kaupankäyntipäivien kalenteria sekä yhteisön ulkopuolisista maista tulevia liikkeeseenlaskijoita ja näiden julkistamisvelvollisuuden sisältöä koskevia säännöksiä.

Komission direktiiviehdotuksen 2 artikla edellyttää, että liikkeeseenlaskijan on julkistettava säänneltyjen tietojen julkistamista koskevien säännösten mukaisesti avoimuusdirektiivin sallima kotivaltion valinta. 3 artiklassa säädetään puolivuotiskatsauksen vähimmäissisällöstä, mikäli tätä ei ole laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti. Tärkeimpien lähipiirin liiketoimien julkistamisen vähimmäistasosta säädetään 4 artiklassa.

Ehdotuksen 5 artiklassa olevan säännöksen mukaan yksinomaan selvitysopeaatioita varten hankittaviin osakkeisiin liittyvän tavanomaisen lyhyen selvitysajanjakson enimmäispituus voi olla kolme liiketoimen järkeistä kaupankäyntipäivää. Avoimuusdirektiivin markkinatakaajia koskevaan poikkeussäännökseen liittyvistä vaatimuksista säädetään 6 artiklassa. Ehdotuksessa säädetään myös kaupankäyntipäiviä koskevasta kalenterista sekä asetetaan toimivaltaisille viranomaisille velvollisuus julkistaa internet-verkkosivuillaan kyseisessä maassa sijaitsevien ja toimivien säänneltyjen markkinoiden kaupankäyntipäiviä koskeva kalenteri (7 artikla).

Ehdotuksen 8 ja 9 artiklassa on tarkempia säännöksiä huomattavien omistusosuuksien ilmoittamisesta. 10 artiklassa säädetään niistä riippumattomuuden edellytyksistä, joiden perusteella rahastoyhtiön tai sijoituspalveluyrityksen emoyritys ei ole velvollinen laskemaan osuuksiaan yhteen rahastoyhtiön tai sijoituspalveluyrityksen hoitamien osuuksien

kanssa. Emoyritykselle on samalla asetettu velvollisuus ilmoittaa poikkeusmahdollisuuden käyttämisestä liikkeeseenlaskijan kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. 10 artiklassa määritellään myös tarkemmin, millä edellytyksillä menettely voidaan katsoa emoyrityksen suoraksi tai epäsuoraksi sijoituspalveluyrityksen hallinnoimiin osakkeisiin liittyvän äänioikeuden käyttämiseksi. 11 artiklassa on säännöksiä arvopaperien ja johdannaissovimusten ottamisesta huomioon osakkeenomistajan ilmoitusvelvollisuutta koskevia säännöksiä sovellettaessa.

Ehdotuksen 12 artiklassa on avoimuusdirektiivin mukaan julkistettavien tietojen jakelua ja saantia koskevia vähimmäisvaatimuksia, joiden tavoitteena on varmistaa mahdollisimman laaja ja samanaikainen säänneltyjen tietojen levittäminen. Säännöksillä asetetaan lisäksi liikkeeseenlaskijalle pyynnöstä velvollisuus toimittaa julkistamiseen liittyviä lisätietoja toimivaltaiselle viranomaiselle.

Ehdotuksen 13—23 artiklassa on yhteisön ulkopuolisista maista tulevia liikkeeseenlaskijoita ja näiden julkistamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä. Näiden mukaan liikkeeseenlaskija voi julkistaa säännellyt tiedot oman kotivaltionsa sääntelyn mukaisesti, jos toimivaltainen viranomainen on katsonut yhteisön ulkopuolisen maan lainsäädäntöön sisältyvät vaatimukset yhteisön säännöksiä vastaaviksi. Artikloissa on asetettu edellytyksiä koskien kolmansien maiden tilinpäätöksiä, puolivuotiskatsauksia, osavuotisia johdon selvityksiä, johdon vastuuta, konsolidoituja tilinpäätöksiä, huomattavien omistussuosuksien ilmoittamista ja julkistamista, yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, yhtiökokouksia sekä emoyrityksestä riippumattomuutta.

Komissiolle on annettu valtuutus antaa täytäntöönpanotoimia avoimuusdirektiivin mukaisten säänneltyjen tietojen säilyttämistä koskevan järjestelmän osalta. Komissio tulee mahdollisesti vuoden 2007 aikana antamaan tästä säännösehdotuksia.

2.2.2. *Nykytilan arviointi*

Alueellinen soveltamisala

Arvopaperimarkkinalakia sovelletaan liputussäännöksiä lukuun ottamatta Suomessa

yleiseen liikkeeseen laskettuihin sekä Suomessa julkisen kaupankäynnin kohteena oleviin arvopapereihin ja niiden liikkeeseenlaskijoihin. Avoimuusdirektiivin säännöllistä tiedonantovelvollisuutta ja liputussäännöksiä koskeva sääntely perustuu kuitenkin kotivaltion sääntelyn periaatteelle. Tästä johtuen arvopaperimarkkinalain soveltamisalaa on tarkistettava. Lain soveltamisalaa on tarkistettava myös ulkomaisten yhtiöiden osalta. Jos yhtiön kotipaikka on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, ja yhtiön arvopaperi on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi myös Suomessa, Suomi ei vastaanottavana jäsenvaltiona saa asettaa liikkeeseenlaskijan kotijäsenvaltiota tiukempia vaatimuksia. Euroopan talousalueen ulkopuolelta tulevia valtioita koskevaan sääntelyyn tarvitaan myös täsmennyksiä, jos yhtiön arvopapereita on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi Suomessa ja yhtiö on velvollinen toimittamaan vuosikoosteen Rahoitustarkastukselle.

Säännöllinen tiedonantovelvollisuus

Avoimuusdirektiivin vaatimukset liikkeeseenlaskijoiden tiedonantovelvollisuuden lisäämisestä eivät edellytä kansallisen sääntelyn tiukentamista, sillä Suomessa liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuus täyttää direktiivin asettamat vaatimukset. Suomessa vaadittava tiedonantovelvollisuuden taso on ollut tiukempaa kuin EU-sääntely on edellyttänyt. Sen sijaan avoimuusdirektiivin täytäntöönpano edellyttää voimassa olevan osavuotiskatsauksia koskevan sääntelyn tarkentamista.

Avoimuusdirektiivin 4 artiklan mukainen tilinpäätöksen julkistamisvelvollisuus vastaa sisällöltään voimassa olevaa arvopaperimarkkinalain julkistamisvelvollisuutta. Suomessa julkistamista vaaditaan kuitenkin jo kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä, toisin kuin avoimuusdirektiivissä, joka sallii julkistamisen neljän kuukauden kuluessa.

Vuositalinpäätöksen sisältöä koskeva avoimuusdirektiivin sääntely vastaa Suomessa voimassa olevaa sääntelyä. Nimenomaista vaatimusta liikkeeseenlaskijan vastuullisten henkilöiden antamasta lausunnosta, jossa vaikutetaan tilinpäätöksen antavan oikean ja

riittävän kuvan liikkeeseenlaskijasta, ei Suomen lainsäädäntöön sisälly. Sisällöltään vaatimus ei kuitenkaan tuo kansalliseen sääntelyyn mitään uutta, sillä avoimuusdirektiivin tarkoittamille vakuutusyhtymätyypisille lausumille ei anneta kansallisessa lainsäädäntöperinteessä erityistä lisämerkitystä. Suomen kannalta uusi vaatimus on direktiivin liikkeeseenlaskijalle asettama velvollisuus varmistaa vuositilinpäätöksen pysyminen yleisön saatavilla vähintään viiden vuoden ajan (4 artiklan 1 kohta).

Arvopaperimarkkina-alaissa edellytetään tilinpäätöksen pääkohtien julkistamista tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen eli tilinpäätöstiedotteen laatimista. Avoimuusdirektiivi ei sisällä tilinpäätöstiedotetta koskevaa sääntelyä, vaan tilinpäätöstiedotetta koskeva sääntely perustuu kotimaiseen sääntelyyn.

Avoimuusdirektiivi velvoittaa julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan laatimaan puolivuotiskatsauksen. Muutos aikaisempaan EU-sääntelyyn on vaatimus, että myös velkapaperien liikkeeseenlaskijoiden on julkistettava puolivuotiskatsaus. Tukkuvelkakirjamarkkinat on kuitenkin jätetty vaatimuksen ulkopuolelle. Kansallisessa lainsäädännössä julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijat on veloitettu laatimaan osavuosikatsaus ensimmäiseltä kuukaudelta kuukaudelta, mikä vastaa avoimuusdirektiivin vaatimusta puolivuotiskatsauksesta. Avoimuusdirektiivin uusi vaatimus on puolivuotiskatsauksen laatiminen noudattaen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja, jos liikkeeseenlaskija on laatinut konsolidoidun tilinpäätöksen. Tämä vaatimus koskisi Suomessa kaikkia julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijoita.

Avoimuusdirektiivin 5 artiklan 5 kohta, joka edellyttää ilmoitettavaksi, missä laajuudessa puolivuotiskatsaus on ollut tilintarkastajien tarkastuksen kohteena, vastaa pääpiirteissään voimassa olevaa kansallista sääntelyä. Uutta on vaatimus erillisestä maininnasta, jos puolivuotiskatsaus ei ole ollut tarkastuksen kohteena.

Avoimuusdirektiivi edellyttää myös puolivuotiskatsauksen yhteydessä liikkeeseenlaskijan vastuullisten henkilöiden vakuutusta siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan liikkeeseenlaskijasta. Suomen kansal-

linen lainsäädäntö kattaa sisällöltään tämän vaatimuksen, eikä erillisen vakuutuksen vaatiminen muuttaisi olemassa olevaa oikeustilaa tässä yhteydessä. Suomen kannalta uusi vaatimus on direktiivin liikkeeseenlaskijalle asettama velvollisuus varmistaa puolivuotiskatsauksen pysyminen yleisön saatavilla vähintään viiden vuoden ajan (5 artiklan 1 kohta).

Osakkeiden liikkeeseenlaskijoilta avoimuusdirektiivi edellyttää tiedonantovelvollisuutta tilinpäätöksen ja puolivuotiskatsauksen lisäksi myös puolivuotiskausien aikana osavuotisten johdon selvitysten muodossa. Tämä ei aseta Suomen lainsäädäntöön uusia vaatimuksia, sillä kansallisen lainsäädännön mukaan osavuositiedonantovelvollisuutta on jo vaadittu osakkeiden liikkeeseenlaskijalta osavuosikatsausten muodossa. Arvopaperimarkkina-alaissa asetettu velvollisuus julkaista osavuosikatsaus on sisällöltään huomattavasti laajempi kuin mitä direktiivin 6 artiklassa vaaditaan osavuotisessa johdon selvityksessä.

Voimassa olevassa sääntelyssä julkisen kaupankäynnin järjestäjällä on mahdollisuus määrätä muun julkisen kaupankäynnin säännöissä poikkeuksesta velvollisuuteen julkistaa osavuosikatsaus (arvopaperimarkkinain 2 luvun 5 §:n 8 momentti). Helsingin Pörssi on käyttänyt tätä lievennysmahdollisuutta I- ja Pre-listan yhtiöiden osalta siten, että niillä on vain puolivuotiskatsausvelvollisuus.

Liputusvelvollisuus

Avoimuusdirektiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaan osakkeenomistajan on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle, jos hän hankkii tai luovuttaa julkisen kaupankäynnin kohteeksi otettuja äänioikeuden tuottavia osakkeita siten, että kyseinen omistusosuus saavuttaa, ylittää tai alittaa avoimuusdirektiivissä asetetut rajat. Voimassa olevassa sääntelyssä liputusta on edellytetty sekä äänimäärän että osakepääoman osalta, joten kansallisesti on vaadittu tiukempaa tietojen antamista huomattavien omistusosuuksien hankinnasta. Liputusvelvollisuutta koskevat poikkeukset ovat 9 artiklassa. Nämä poikkeukset ovat uusia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön.

Avoimuusdirektiivissä sekä komission ehdotuksessa täytäntöönpanotoimiksi säädetään

yksityiskohtaisesti tilanteista, joissa liputusvelvollisuus syntyy (10 artikla). Sääntely ei ole tyhjentävä. Voimassa oleva sääntely on laadittu yleisperiaatteiden tasolla, jolloin ei ole tarvetta eritellä yksittäisiä tilanteita, joissa liputusvelvollisuus syntyy.

Avoimuusdirektiivi edellyttää osakkeenomistajalta liputusilmoituksen tekoa viimeistään neljän kaupankäyntipäivän kuluessa ja liikkeeseenlaskijalta ilmoituksen julkistamisesta viimeistään kolmen kaupankäyntipäivän kuluessa. Suomessa ilmoitusten julkistamista on vaadittu nopeammin.

Arvopaperin haltijalle annettavat tiedot

Avoimuusdirektiivin 17 ja 18 artiklat edellyttävät, että liikkeeseenlaskijan on kohdeltava kaikkia samassa asemassa olevia arvopaperien haltijoita samalla tavalla. Tämä yhdenvertaisuusvaatimus on keskeisiä kansallisia yhtiöoikeudellisia periaatteita, eikä vaadi lainsäädäntömuutoksia. Osakkeenomistajien mahdollisuuksista käyttää oikeuksiaan edustajan välityksellä ei saa rajoittaa, ja 17 artiklan 2 kohta sisältää määräyksiä siitä, miten osakkeenomistajan tulee voida käyttää oikeuksiaan. Näiden on katsottu pääosin sisältävän kansalliseen voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liikkeeseenlaskijat voivat toimittaa tietoja osakkeenomistajille sähköisesti. Tämä ei edellytä lainsäädännön muutosta, sillä sähköisen muodon käyttäminen on sekä vanhan (734/1978) että uuden osakeyhtiölain (624/2006) mukaan mahdollista.

Keskitetty tietojen säilyttäminen

Suomessa ei ole säännöksiä siitä, että julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan julkistamat tiedot olisi saatavilla yhdestä keskitetystä paikasta tai jollain taholla olisi velvollisuus säilyttää tietoja määrättyä ajanjaksoa. Avoimuusdirektiivin velvollisuudet säänneltyjen tietojen saatavilla pitämisestä ja toimittamisesta keskitettyyn järjestelmään ovat kokonaisuudessaan uusia. Avoimuusdirektiivillä luotava yleiseurooppalainen säilytysjärjestelmä tarjoaa uuden mahdollisuuden sijoittajille saada tietoa myös muissa Euroopan talousalue-

seen kuuluvissa valtioissa julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijoista. Tämän järjestelmän toteuttamistapa on riippuvainen komission täytäntöönpanotoimista.

Rahoitustarkastuksen toimivaltuudet

Rahoitustarkastuksen valtuudet sisältyvät useaan lakiin ja valtuudet ovat tulleet voimaan eri aikoina. Valvontaviranomaisen valtuuksia säännellään muun muassa lailla Rahoitustarkastuksesta (587/2003), arvopaperimarkkina-laissa ja osa valtuuksista perustuu yleisiin viranomaisten toiminnasta annettuihin lakeihin. Rahoitustarkastuksen valvontaja muita toimivaltuuksia uudistettiin 1 päivänä heinäkuuta 2003 voimaan tulleella lailla Rahoitustarkastuksesta. Lailla täsmennettiin ja laajennettiin Rahoitustarkastuksen valvontavaltuuksia.

Säännellyn tiedonantovelvollisuuden osalta Rahoitustarkastuksen oikeus myöntää poikkeuksia sekä antaa ohjeita ja lausuntoja tulee täsmennettäväksi. Kansainvälisiin kirjanpito-standardeihin liittyneiden kirjanpitolaain muutosten (1304/2004 ja 1312/2004) yhteydessä kirjanpitolautakunnalta poistui mahdollisuus myöntää poikkeuksia tilinpäätösten sisällöstä yleisesti kirjanpitovelvollisille. Vuoden 2005 alusta vastuu IFRS-standardien noudattamisen valvonnasta on ollut Rahoitustarkastuksella.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1. Yleiset tavoitteet

Esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön avoimuusdirektiivi sekä siihen liittyviä komission täytäntöönpanotoimia. Esityksen tavoitteena on varmistaa täsmällisten, ajantasaisten ja kattavien tietojen julkistaminen julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien liikkeeseenlaskijoista. Tämä parantaa sekä sijoittajansuojaa että markkinoiden tehokkuutta. Esityksen tavoitteena on varmistaa liikkeeseenlaskijoiden asianmukainen avoimuus sijoittajiin nähden. Samasta syystä osakkeenomistajien tulee ilmoittaa huomattavat omistusosuutensa yhtiöstä, jotta liikkeeseenlaskija voi tiedottaa tästä yleisöl-

le. Esityksellä tarkistettaisiin ja saatettaisiin ajan tasalle säännöllistä tiedonantovelvollisuutta ja liputusvelvollisuutta koskevat säännökset.

Avoimuusdirektiivi pannaan täytäntöön tarkistamalla arvopaperimarkkinalain 2 luvun säännöksiä, jotka koskevat julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllistä tiedonantovelvollisuutta ja liputusvelvollisuutta.

Avoimuusdirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä annetaan valtiovarainministeriön asetukset arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta sekä liputusvelvollisuudesta ja omistusosuuksien ilmoittamisen ja julkistamisen yhteydessä annettavista tiedoista. Valtiovarainministeriö on antanut voimassa olevan arvopaperimarkkinalain perusteella tarkempia säännöksiä näistä seikoista. Valtiovarainministeriön asetuksella säädettäisiin erityisesti esitettävien tietojen yksityiskohdista sekä komission täytäntöönpanotoimissa edellytettävistä seikoista.

3.2. Keskeiset ehdotukset

Arvopaperimarkkinalain soveltamisalaa säännöllisen tiedonantovelvollisuuden ja liputusvelvollisuuden osalta muutettaisiin vastaamaan avoimuusdirektiivin mukaista kotivaltioperiaatetta. Osavuositarkastusta, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, tilinpäätöstiedotetta ja liputusta koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös suomalaiseen liikkeeseenlaskijaan, jonka arvopaperi on julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteena toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Toisaalta Suomessa julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien liikkeeseenlaskijoihin, joiden kotivaltio on muu Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio, ei sovellettaisi arvopaperimarkkinalain säännöksiä vaan tämän kotivaltion säännöksiä. Yksikkökohtaiselta nimellisarvoltaan vähintään tuhat euron velkakirjojen liikkeeseenlaskijat voisivat valita kotivaltionsa, jonka lakia sovelletaan säännölliseen tiedonantovelvollisuuteen.

Osavuositarkastusten sisältövaatimuksia tarkistettaisiin. Pääsäännön mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan osavuositarkastukset tulisi

laatia osavuositarkastuksia koskevia kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen tilikauden kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta. Liikkeeseenlaskija voisi kuitenkin päättää laatia osavuositarkastuksen taulukko-osan suppeammin tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta. Tästä suppeasta taulukko-osasta säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksessa.

Osavuositarkastuksen selostusosassa olisi annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella. Katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan ja tulokseen olisi selvitettävä selostusosassa. Lisäksi selostusosassa olisi annettava kuvaus liikkeeseenlaskijan liiketoimintaan liittyvistä merkittävistä lähiajan riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä arvioitava liikkeeseenlaskijan todennäköistä kehitystä kuluvana tilikautena siinä määrin kuin se on mahdollista. Samalla olisi esitettävä selvitys seikoista, joihin arvio liikkeeseenlaskijan todennäköisestä kehityksestä perustuu.

Laissa säädettäisiin, että osakkeen ja siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijat voivat päättää, etteivät ne julkaise osavuositarkastuksia tilikauden ensimmäiseltä kolmelta ja yhdeksältä kuukaudelta. Tämä valinnanmahdollisuus on liikkeeseenlaskijoilla, jotka täyttäisivät tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella asetettavat vaatimukset. Osavuositarkastuksen sijaan olisi tällöin julkaistava johdon osavuotinen selvitys tilikauden ensimmäisen ja toisen puolivuotiskauden aikana.

Jos liikkeeseenlaskija on päättänyt olla julkaisematta osavuositarkastuksia tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, liikkeeseenlaskijan olisi ennen tilikauden alkamista julkistettava tieto tästä päätöksestä ja sen perusteista.

Johdon osavuotisessa selvityksessä tulisi antaa yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella. Tiedot tulisi antaa julkistamisajankohtaan asti. Selvityksessä olisi selostettava katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen

asemaan.

Laissa säädettäisiin, että julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskija voi julkaista selvityksensä määrätyn ajanjakson aikana. Selvitys olisi julkistettava aikaisintaan kymmenen viikkoa asianomaisen kuuden kuukauden ajanjakson alkamisesta ja viimeistään kuusi viikkoa ennen sen päättymistä. Myös tieto johdon osavuotisen selvityksen julkistamisajankohdasta olisi julkistettava heti, kun siitä on päätetty. Liikkeeseenlaskijalla olisi velvollisuus nimeä tämä selvitys johdon osavuotiseksi selvitykseksi.

Tilinpäätöstiedote olisi laadittava vastavasti kuin osavuosikatsaukset. Tilinpäätöstiedotteen selostusosassa olisi lisäksi kerrottava hallituksen esitys voittoa tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi sekä annettava selvitys jakokelpoisista varoista.

Lakiin lisättäisiin nimenomainen säännös, jonka mukaan säännöllisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvat tiedot ja liputusilmoitukset on toimitettava keskeisille tiedotusvälineille.

Laissa säädettäisiin liikkeeseenlaskijalle velvollisuus säilyttää säännöllisen tiedonantovelvollisuuden nojalla julkistetut tiedot yleisön saatavilla internet-verkkosivuilla viiden vuoden ajan. Osakkeen tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan olisi julkistettava osakekannan tuottama äänimäärä ja osakkeiden kokonaismäärä viimeistään kunkin sellaisen kalenterikuukauden lopussa, jonka aikana kyseinen määrä on muuttunut.

Julkisen kaupankäynnin järjestäjän olisi pidettävä yleisön saatavilla sille arvopaperimarkkinalain 2 luvun nojalla toimitetut julkistetut tiedot vähintään viiden vuoden ajan. Tietojen säilyttämisen järjestämisestä säädettäisiin tarkemmin komission täytäntöönpanotoimilla.

Lakiin siirrettäisiin valtuus antaa ohjeita ja lausuntoja tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksessa säädettyjen tietojen osalta, jotka koskevat säännöllistä tiedonantovelvollisuutta. Samalla yleinen ohjeidenantovaltuus siirrettäisiin kirjanpitolautakunnalta Rahoitustarkastukselle.

Lakiin lisättäisiin Rahoitustarkastuksen oikeus myöntää poikkeus Euroopan talousalueen ulkopuolelta tulevalle liikkeeseenlaskijalle julkistaa säännellyt tiedot oman kotival-

tiona lainsäädännön mukaisesti. Rahoitustarkastuksen olisi myönnettävä poikkeus, jos se katsoo kolmannen valtion lainsäädännön vastaavan tiettyjen valtiovarainministeriön asetuksella tarkemmin säädettyjen edellytysten mukaisesti Suomen lainsäädännön vaatimuksia.

3.3. Direktiivin säännökset, jotka eivät edellytä muutoksia lainsäädäntöön

Kirjanpitolain 3 luvun 7 §:n mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus on päivättävä ja allekirjoitettava. Kirjanpitovelvollisen yhteisön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittavat hallitus ja toimitusjohtaja. Uuden osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n mukaan yhtiön hallitus vastaa yhtiön kirjanpidon asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vastuu tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja osavuosikatsauksen oikeellisuudesta ei Suomen lain mukaan ole riippuvainen kyseisiin asiakirjoihin liitettävistä henkilökohtaisista vakuutuksista. Tämän johdosta lainsäädäntöön ei ehdoteta lisättäväksi säännöksiä, jotka koskisivat avoimuusdirektiivin 4 ja 5 artiklan 2 kohdan c alakohdassa mainittuja vastuullisten henkilöiden antamia lausuntoja sekä julkistettuihin tietoihin 7 artiklan mukaisesti liittyvää vastuuta ja vahingonkorvausvelvollisuutta.

Avoimuusdirektiivin 9—15 artiklassa on säännöksiä liikkeeseenlaskijoiden huomattavien omistusosuuksien ilmoittamisesta. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa lueteltuihin osakkeenomistajan ääni- tai omistusosuuden ilmoittamisvelvollisuuden synnyttäviin rajoihin on lisätty lailla (442/2006) kolme kymmenesosaa (30 %) ja samalla on poistettu kolmasosan (33,3 %) liputusraja. Avoimuusdirektiivin 9 artiklan 3 kohdan mukaan 30 %:n liputusraja on vaihtoehtoinen yhden kolmasosan raja-arvon kanssa ja 75 %:n liputusraja on vaihtoehtoinen kahden kolmasosan raja-arvon kanssa. Arvopaperimarkkinalain liputusrajoja ei ole tässä yhteydessä tarvetta muuttaa.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 a §:n mukaan osakeyhtiön on ilmoitettava asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle omilla osakkeillaan tekemänsä kaikki kaupat. Koska osakkeiden liikkeeseenlaskijoilla

on voimassa olevien säännösten perusteella laajempi velvollisuus ilmoittaa omilla osakkeillaan tekemänsä kaupat kuin avoimuusdirektiivin 14 artiklassa edellytetään, tarvetta uusiin lainsäädäntösiin ei ole.

Avoimuusdirektiivin 17 artiklan 1 kohdassa säädetään osakkeiden liikkeeseenlaskijalle velvollisuus huolehtia samassa asemassa olevien osakkeiden haltijoiden yhdenvertaisesta kohtelemisesta. Osakeyhtiölain säännöksiin ja erityisesti uuden osakeyhtiölain 1 luvun 7 §:n yleissäännöksen yhdenvertaisuusperiaatteesta katsotaan kattavasti täyttävän tämän vaatimuksen, jolloin avoimuusdirektiivin perusteella ei ehdoteta muutoksia lainsäädäntöön.

Artiklan 2 kohdan mukaan liikkeeseenlaskijan on varmistettava, että osakkeiden haltijoiden saatavilla on palvelut ja tiedot, joita he tarvitsevat käyttäessään oikeuksiaan. Kyseisten palvelujen ja tietojen saatavuus on toteutettu Suomessa osakeyhtiölailla ja arvopaperimarkkinalailla sekä arvo-osuusjärjestelmää koskevilla säännöksillä ja säännöillä. 17 artiklan 2 kohdan perusteella ei esitetä arvopaperimarkkinalakiin lisättäväksi muita säännöksiä kuin, että arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 d §:n perusteella osakkeiden liikkeeseenlaskijoiden on pidettävä osakkeenomistajien saatavilla yhtiökokouksiin liittyvä valtakirjalomake.

Osakeyhtiölain voimassa olevat säännökset, ja erityisesti yhtiöjärjestysmääräykset, mahdollistavat tietojen välittämisen osakkeenomistajille artiklan 3 kohdassa edellytettävällä tavalla, jolloin tämän säännöksen perusteella ole tarvetta muuttaa lainsäädäntöä.

Avoimuusdirektiivin 18 artiklan 1 kohdassa säädetään samaan liikkeeseenlaskuun kuuluvien joukkovelkakirjan haltijoiden yhdenvertaisesta kohtelusta. Joukkovelkakirjan haltijoiden asema perustuu sopimusoikeudellisiin lainaehtoihin, jotka koskevat samalla tavalla kaikkia arvopaperien haltijoita. Lisäksi arvopaperimarkkinalain 2 luvun 1 § edellyttää, ettei arvopapereita saa markkinoida eikä hankkia käyttämällä hyvän tavan vastaista tai muuten sopimatonta menettelyä. Mikäli joukkovelkakirjan liikkeeseenlaskija kohtelsi arvopaperien haltijoita toisistaan poikkeavalla tavalla, on mahdollista katsoa, ettei heitä kohdella yhdenvertaisesti eikä hyvän tavan mukaisesti. Edellä mainittujen seikkojen joh-

dosta arvopaperimarkkinalakiin ei ehdoteta lisättäväksi joukkovelkakirjan haltijoiden yhdenvertaista kohtelua koskevaa nimenomaista säännöstä.

Artiklan 2—4 kohdassa säädetään joukkovelkakirjan haltijoiden kokouksista. Avoimuusdirektiivi ei kuitenkaan edellytä arvopaperimarkkinalakiin liitettäväksi säännöstä, joka vaatisi kaikkien liikkeeseenlaskijoiden järjestävän joukkovelkakirjanhaltijoiden kokouksia. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 d §:ssä säädettäisiin kuitenkin vähimmäisedellytyksistä, joita lainaehtojen tulee tällaisen kokouksen osalta sisältää.

Avoimuusdirektiivin 24 artiklan mukainen toimivaltainen viranomaislain Suomessa on Rahoitustarkastus. Artiklan 4 kohdan mukaan toimivaltaisella viranomaisella on oltava tehtävien hoitamiseksi tarvittavat valtuudet. Rahoitustarkastuksella on 4 kohdan a, c, h ja i alakohdan mukaiset tarkastus- ja tiedonsaantioikeudet laissa Rahoitustarkastuksesta säädettyjen 15 ja 24 §:n perusteella sekä d alakohdan mukainen oikeus keskeyttää kaupankäynti arvopaperilla arvopaperimarkkinalain 7 luvun 1 a §:n perusteella. Rahoitustarkastuksella on arvopaperimarkkinalain 7 luvun 1 §:n mukaisena valvontaviranomaisena oikeus valvoa, että arvopaperien liikkeeseenlaskijat julkistavat 4 kohdan f alakohdan mukaiset tiedot oikea-aikaisesti. Lisäksi Rahoitustarkastuksella on siitä annetun lain 25 ja 26 §:n mukaan oikeus antaa julkinen huomautus ja varoitus, minkä oikeuden voidaan perustellusti katsoa myös sisältävän valvontaviranomaisen oikeuden saattaa rikkomus julkisesti tiedoksi ilman, että tämän yhteydessä annetaan varsinaisesti huomautus tai varoitus. Rahoitustarkastuksella on 4 kohdan g alakohdassa edellytettävät valtuudet. Valtiovarainministeriölle on arvopaperimarkkinalain 3 luvun 5 §:ssä annettu oikeus määrätä arvopaperipörssin toiminta keskeyttäväksi, ja Rahoitustarkastuksella on 3 luvun 12 §:n perusteella oikeus määrätä muu julkinen kaupankäynti arvopapereilla keskeyttäväksi, jolloin viranomaisilla on 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettu oikeus kieltää kaupankäynti säännellyillä markkinoilla. Rahoitustarkastuksella voidaan katsoa olevan 4 kohdan b alakohdan mukainen oikeus julkistaa tarvittaessa omasta aloitteestaan liputustiedot, jos ilmoitusvelvolliset eivät näitä

julkista. Koska valvontaviranomaisilla on täten avoimuusdirektiivin 24 artiklan 4 kohdan a–i alakohdassa edellytetyt valtuudet, muutoksia viranomaisten toimivaltuuksiin ei kyseisen artiklan johdosta ehdoteta lainsäädäntöön tehtäväksi.

Vaitiolovelvollisuudesta on säädetty arvopaperimarkkinalain 7 luvun 3 §:ssä, jonka 3 momentin mukaan Rahoitustarkastuksen oikeudesta antaa tietoja ulkomaiselle valvontaviranomaiselle säädetään laissa Rahoitustarkastuksesta. Rahoitustarkastuksella on lain 4 luvun perusteella oikeus määrätä hallinnollisia seuraamuksia. Rahoitustarkastuksen päätöksestä voi kyseisen lain 37 ja 26 e §:n mukaan valittaa Helsingin hallinto-oikeuteen tai markkinaoikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tämän johdosta 25 artiklan salassapitovelvollisuus, 28 artiklan seuraamukset ja 29 artiklan muutoshakuoikeus eivät edellytä lainsäädännön muuttamista.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Yleistä

Avoimuusdirektiivi on osa Euroopan unionin rahoituspalvelujen toimintasuunnitelmaa, jonka tavoitteena on edistää yhteisön pääomamarkkinoiden kehittymistä kohti yhtenäismarkkinaa ja luoda Euroopan unionista Lissabonin strategian mukaisesti kilpailukyinen talousalue vuoteen 2010 mennessä. Liikkeeseenlaskijoita koskevien säännelyjen tietojen julkistamisvaatimukset ja -käytännöt vaihtelevat tällä hetkellä varsin paljon eri jäsenmaissa. Avoimuusdirektiivin tarkoituksena on yhtenäistää tiedonantovelvollisuutta koskevaa sääntelyä luomalla tietty vähimmäisnormisto kaikille julkisen kaupankäynnin kohteena oleville liikkeeseenlaskijoille säännellyn tiedon julkistamisen ja jakelun osalta. Avoimuusdirektiivillä myös luodaan perusta Euroopan talousalueen laajuiselle kansalliset tiedotevarastot yhdistävälle sähköiselle tietoverkollle, jonka kautta sijoittajilla olisi kustannustehokas pääsy eri jäsenmaissa julkisen kaupankäynnin kohteena olevien liikkeeseenlaskijoiden säännelyihin

tietoihin.

Tiedonantovelvollisuuden yhdenmukaisen sääntelyn nähdään parantavan eurooppalaisten sijoittajien mahdollisuuksia tehdä arvopaperisijoituksia oman maansa ulkopuolelle Euroopan talousalueella säännelyjen tietojen hankintaan ja vertailuun liittyvien kustannusten alenemisen kautta. Tämä on avoimuusdirektiivin näkökulmasta myös liikkeeseenlaskijoiden etu ja mahdollistaa markkinoiden syvenemisen ja arvopaperien vaihdannan kasvun. Arvopaperien omistuksen hajautuminen laajemmalti Euroopan talousalueella voidaan nähdä myönteisenä myös markkinoiden vakauden kannalta.

Liikkeeseenlaskijat

Rahoitusmarkkinoilta julkisessa kaupankäynnissä pääomaa hankittaessa ja kaupankäynnin kohteena oltaessa keskeisessä asemassa ovat yrityksen itsestään antamat tiedot. Osake-, joukkovelkakirja- ja muissa liikkeeseenlaskuissa sekä niiden jälkeen yritykset antavat itsestään tietoja useilla eri tavoilla ja eri vaiheissa. Arvopapereita liikkeeseen laskettaessa yritysten tulee julkistaa esite, ja kun kaupankäynti säännellyillä markkinoilla alkaa, yrityksen tulee julkistaa vuositilinpäätöksen lisäksi säännöllisesti osavuositarkastuksia ja tiedonantoja omistussuosuksien muutoksista sekä muista tapahtumista, joilla on olennaista vaikutusta arvopaperin arvoon.

Tiedonantovelvollisuus on osa liikkeeseenlaskijan taloushallinnon raportointiprosessia, ja siitä johtuvia suorita ja jatkuvia kustannuksia on – etenkin kun yhtiöiden on mahdollista käyttää sähköisiä julkistuskanavia – käytännössä vaikea erotella prosessin kokonaiskustannuksista. Avoimuusdirektiivin ja sen täytäntöönpanosta annettavan hallituksen esityksen tavoitteena on pyrkiä välttämään tarpeettomien lisäkustannusten syntyä liikkeeseenlaskijoille. Koska säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta aiheutuva kustannusrasite on suhteellisesti suurempi pienille yhtiöille, yhtiöt voisivat ehdotuksen mukaan julkistaa muodoltaan ja sisällöltään jonkin verran suppeammat osavuositarkastukset tilikauden ensimmäiseltä ja kolmannelta vuosineljännekseltä. Vuoden alku- ja loppupuoliskolta liikkeeseenlaskijoiden olisi myös mahdollista tietyin edellytyksin antaa johdon

osavuotinen selvitys. Tässä suhteessa esityksellä on nykytilaan verrattuna mahdollisia liikkeeseenlaskijoiden kustannuksia alentavia vaikutuksia.

Sijoittajat

Osake- ja joukkolainamarkkinoiden laajeneminen ja syveneminen tarjoaa sekä vähittäis- että tukkusijoittajille uusia mahdollisuuksia rahoitusvarallisuutensa tuottavaan kohdentamiseen ja hajauttamiseen. Samalla on kiinnitetty huomiota sijoittajansuojaan, myös saatavilla olevan tiedon osalta.

Saatavilla olevan säännellyn tiedon sisäisten laatuvaatimusten, jotka on pyritty esityksessä varmistamaan riittävällä tavalla, lisäksi sijoittajan kannalta on tärkeää tietää, miten ja milloin liikkeeseenlaskija tulee tilivuoden aikana kertomaan toiminnastaan yleisölle. Tämän vuoksi esityksessä edellytetään yhtiöiden hyvissä ajoin ennen ensimmäistä katsausta ilmoittavan, millä tavalla ne tulevat tilivuoden aikana julkistamaan säänneltyjä tietoja. Jos yhtiö poikkeaa säännöllisen tiedonantovelvollisuuden pääsäännöstä, sen tulee selkeästi perustella päätöksensä sijoittajille hyvissä ajoin ennen tilikauden ensimmäisen katsauskauden alkamista. Esityksessä on näin yhtäältä lisätty pienten yhtiöiden valinnanmahdollisuuksia ja toisaalta pyritty samalla säilyttämään markkinoiden läpinäkyvyys sekä sijoittajan suoja.

Yksi avoimuusdirektiivin keskeinen tavoite on luoda suuntaviivat eurooppalaiselle sähköiselle tietoverkolle, jonka kautta sijoittajilla olisi pääsy kaikkien Euroopan talousalueella julkisen kaupankäynnin kohteena olevien yhtiöiden säänneltyihin ja määriteltyihin säilytyspaikkoihin varastoituihin tietoihin. Sijoittajien kannalta nämä tiedot ovat tehokkaammin saatavilla, kun sähköinen tietoverkko on valmis.

Tosin on huomattava, että sikäli kuin ulkomaiset yhtiöt julkaisevat tiedotteensa kielellä, joka ei ole yleisesti käytössä rahoitusmarkkinoilla, sijoittajat saattavat tarvita käännös- tai muita palveluita voidakseen hyödyntää avoimuusdirektiivin antamat mahdollisuudet. Jos näiden palvelujen hinta kohoaa odotettavissa olevia hyötyjä suuremmiksi, ei tämänkaltaisessa sijoitustoiminnassa ole taloudellista mieltä. Toisaalta liikkee-

seenlaskijoille saattaa tässä tilanteessa syntyä kannustin julkaista tiedotteensa kielellä tai kielillä, jotka tavoittavat potentiaalisen sijoittajakunnan myös muissa jäsenvaltioissa. Sijoittajien vapaasti käytettävissä oleva kattavampi tietopohja mahdollistaa teoriassa sijoitusten tehokkaamman hajautuksen Euroopan laajuisesti ja tätä kautta sijoitusten riskitason pienenemisen.

Pörssi

Esitys tulee aiheuttamaan todennäköisesti jonkin verran lisäkustannuksia pörssille. Kustannukset liittyvät pörssin velvollisuuden toimia kansallisesti virallisesti nimettyinä tiedotteiden säilytyspaikkana. Pörssi joutuu tehtävän suorittaakseen tekemään tai teettämään mahdolliset tarvittavat muutokset tietojärjestelmiinsä sekä vastaisuudessa huolehtimaan siitä, että nämä järjestelmät pysyvät toimintakuntoisina ja täyttävät niille asetetut vähimmäislaatuvaatimukset. Järjestelmämuutokset koskevat sekä tiedotteiden varastointia että liittymää eurooppalaiseen tiedotevarastojen verkkoon. Tässä vaiheessa ei kummankaan osalta ole tiedossa, mikä tulee olemaan tarvittavien teknisten muutosten laajuus ja niistä aiheutuvat kustannukset.

Avoimuusdirektiivin mukaisen tietovaraston kautta sijoittajilla on eri markkinoilla listattujen liikkeeseenlaskijoiden tiedotteet käytettävissään koko Euroopan talousalueella. Tämä vahvistaa yleisesti eurooppalaisten pörssien asemaa ja voi lisätä Helsingin Pörssiin kiinnostavuutta markkinapaikkana.

Yhteenveto

Esityksen sekä suorat että epäsuorat taloudelliset vaikutukset tulevat todennäköisesti jäämään suhteellisen vähäisiksi, ainakin lyhyellä tähtäimellä. Liikkeeseenlaskijoille ei ole näköpiirissä lisäkustannuksia ja tietyn yhtiöjoukon osalta säännellyn tiedon julkistamiseen liittyvät kustannukset saattavat jopa jonkin verran laskea. Koska tietojen julkistaminen on osa yhtiöiden taloushallinto- ja johdon raportointiprosessia, siihen liittyviä kustannuksia on vaikea erotella ja arvioida määrällisesti. Esityksessä on pyritty varmistamaan sijoittajan suojan säilyminen, ja ainakin periaatteessa tiedonsaannin parantuminen

sähköisen tietoverkon avulla koko Euroopan talousalueella listatuista arvopaperien liikkeeseenlaskijoista parantaa yksittäisten sijoittajien mahdollisuuksia kohdentaa ja hajauttaa varallisuuttaan. Tämän vaikutuksen voi arvioida toteutuvan vasta pidemmällä aikavälillä yhdessä arvopaperimarkkinoiden muun integraation kanssa. Virallisesti nimetyille tiedotevarastolle, eli Suomessa toimiluvan saaneelle pörssille, esitys aiheuttaa todennäköisesti jonkin verran lisäkustannuksia tietojärjestelmäinvestointien muodossa.

4.2. Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Suomessa esityksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia rahoitusmarkkinaviranomaisten toimintaan. Esitys ei muuta Rahoitustarkastuksen asemaa tai tehtäviä markkinoita ja yhtiöiden tiedonantovelvollisuutta valvovana viranomaisena. Rahoitustarkastukselle kirjanpitolautakunnalta siirrettävä ohjeidenantovaltuus tiettyjen säännöllistä tiedonantovelvollisuutta koskevien tarkempien säännösten osalta selkeyttää kirjanpitolautakunnan ja Rahoitustarkastuksen välistä työnjakoa IFRS-ympäristössä.

4.3. Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksellä ei ole vaikutuksia ympäristöön, ihmisten elinoloihin, eri ihmisryhmien asemaan, työllisyyteen, rikollisuuteen, aluekehitykseen, tasa-arvoon tai muihin vastaaviin yhteiskunnallisiin tai sosiaalisiin seikkoihin. Esityksellä saattaa olla yleisempiä tietoyhteiskuntavaikutuksia yksittäisten sijoittajien pystyessä jatkossa hyödyntämään eri jäsenmaissa sijaitsevien tiedotteiden säilytyspaikat yhdistävää sähköistä verkkoa.

5. Asian valmistelu

Valtiovarainministeriö asetti 17 päivänä kesäkuuta 2005 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella hallituksen esityksen muotoon ehdotus avoimuusdirektiivin sekä sen nojalla komission antamien säännösten täytäntöönpanemiseksi tarvittavasta lainsäädännöstä. Avoimuusdirektiivi-työryhmän muistio (VM 6/2006) julkistettiin 13 päivänä huhtikuuta 2006. Työryhmässä olivat edustettuina val-

tiovarainministeriö, oikeusministeriö, Rahoitustarkastus, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Arvopaperivälittäjien yhdistys ry/Suomen Sijoitusrahastoyhdistys ry, Osakesäästäjien keskusliitto ry ja OMX Exchanges Oy.

Työryhmä laati julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijoille kyselyn, jossa selvitettiin liikkeeseenlaskijoiden näkemyksiä säännöllisen tiedonantovelvollisuuden muutostarpeista ja avoimuusdirektiivin täytäntöönpanossa tehtävistä linjauksista. Kyselyyn saatiin 48 vastausta, jotka on otettu huomioon valmistelutyössä. Vastaukset jakautuivat karkeasti yhtiön kokoluokan, sijoittajakunnan sekä koti- ja ulkomailla toimimisen mukaan niihin, jotka pitivät tärkeänä voimassa olevan osavuositarkastuksia koskevan sääntelyn tason säilyttämistä, ja niihin, jotka toivoivat ainoastaan avoimuusdirektiivin vähimmäisvaatimusten mukaista täytäntöönpanoa. Osavuositarkastusten säilyttämisen kannalla olleet yhtiöt kannattivat myös osavuositarkastuksen sisällön muuttamista vastaamaan kansainvälisten tilinpäätösstandardien vaatimuksia. Tilinpäätöstiedotteen säilyttäminen sai lähes yksimielisen kannatuksen. Tilinpäätöstiedotteen sisältöä esitettiin muutettavaksi vastaamaan tilikauden viimeiseltä neljännekseltä annettavaa osavuositarkastusta.

Valtiovarainministeriö pyysi lausuntoa avoimuusdirektiivi-työryhmän muistiosta ja siihen liitetystä luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi arvopaperimarkkinain muuttamisesta yhteensä 18 viranomaiselta ja yhteisöltä, joista 13 toimitti lausunnon. Lausuntonsa antoivat Arvopaperivälittäjien Yhdistys ry/Suomen Sijoitusrahastoyhdistys ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, kauppa- ja teollisuusministeriö, KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry, oikeusministeriö, OMX Exchanges Oy, Osakesäästäjien Keskusliitto ry, Rahoitustarkastus, Suomen Asianajajaliitto, Suomen Pankki, Suomen Pankkiyhdistys ry, Vakuutusvalvontavirasto ja Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto.

Lausunnoissa on pääosin kannatettu työryhmän ehdotuksia. Lausunnonantajien palaute on otettu huomioon sekä lakiehdotuksessa että sen perusteluissa. Avoimuusdirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä ei ehdoteta sellaisia lausunnoissa mainittuja muutoseh-

dotuksia, joiden katsotaan kuuluvan lähinnä mahdolliseen arvopaperimarkkinain kokonaisuudistukseen.

6. Riippuvuus muista esityksistä

Esitystä laadittaessa on otettu huomioon ehdotus tilintarkastuslain kokonaisuudistukseksi, ja lakiehdotuksen 2 luvun 6 §:n 4 momentissa on viittaus uuteen tilintarkastuslakiin. Esitys arvopaperimarkkinain muuttamisesta voidaan käsitellä ja siinä ehdotettu

laki saattaa muilta osin voimaan riippumatta esityksestä uudeksi tilintarkastuslaki.

Esityksessä ei ehdoteta arvopaperimarkkinain lakiin liitettäväksi säännöksiä, jotka koskisivat liikkeeseenlaskijan johdon vastuuta säännöllisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvista tiedoista. Johdon vastuuseen liitettäviä kysymyksiä on viimeksi selvitetty esitevastuutyöryhmän mietinnössä (VM 10/2005). Lainvalmistelu jatkuu työryhmän selvityksen ja siitä saatujen lausuntojen pohjalta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 luku. Yleisiä säännöksiä

Soveltamisala

1 §. Avoimuuksidirektiivin mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllinen tiedonantovelvollisuus määräytyy kotivaltioperiaatetta noudattaen. Tämän johdosta arvopaperimarkkinalain soveltamisalaa ehdotetaan täsmennettäväksi osavuositarkastusten laatimista ja tilinpäätöksen julkistamista sekä liputusvelvollisuutta koskevien säännösten osalta.

Arvopaperimarkkinalain soveltamisalaa ehdotetaan 1 §:n 2 momentissa täsmennettäväksi siten, että liputusvelvollisuutta koskevien 2 luvun 9, 10, 10 e ja 11 §:n säännösten todetaan koskevan myös niitä osakeyhtiölain (624/2006) tarkoittamia osakeyhtiöitä, joiden osakkeet on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Säännöksen mukaan suomalaisten yhtiöiden liikkeeseen laskemiin osakkeisiin liittyvä liputusvelvollisuus määräytyisi Suomen lainsäädännön perusteella siitä riippumatta, missä arvopaperi on julkisen kaupankäynnin kohteena. Lisäksi 2 luvun 9, 10, 10 e ja 11 §:ää sovellettaisiin myös Euroopan talousalueen ulkopuolelta tuleviin yhtiöihin, jos ne ovat velvollisia toimittamaan 2 luvun 10 c §:n 2 momentin nojalla vuosikoosteen Rahoitustarkastukselle. Tällöin näihinkin osakkeisiin liittyvä liputusvelvollisuus määräytyisi arvopaperimarkkinalain mukaan.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi kotivaltiosääntelyä koskeva uusi 3 momentti, jossa tarkennetaan soveltamisalasäännöstä osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan osalta. Lain 2 luvun 5, 5 a–5 d, 6, 6 a, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää sovellettaisiin osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka yhtiöoikeudellinen kotivaltio on Suomi ja jonka arvopaperi on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi

toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Säännöksiä sovellettaisiin myös liikkeeseenlaskijaan, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jos liikkeeseenlaskija on velvollinen toimittamaan 2 luvun 10 c §:n 2 momentin mukaan vuosikoosteen Rahoitustarkastukselle.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin säännöllisen tiedonantovelvollisuuden soveltamisesta liikkeeseenlaskijaan, jonka julkisen kaupankäynnin kohteena oleva 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu muu kuin oman pääoman ehtoinen arvopaperi on nimellisarvoltaan tai kirjanpidolliselta vasta-arvoltaan vähemmän kuin 1 000 euroa. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5, 5 a, 5 b, 5 d, 6, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää sovellettaisiin tällaisen arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka yhtiöoikeudellinen kotivaltio on Suomi ja jonka arvopaperi on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Säännöksiä sovellettaisiin myös liikkeeseenlaskijaan, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jos liikkeeseenlaskija on velvollinen toimittamaan 2 luvun 10 c §:n 2 momentin mukaan vuosikoosteen Rahoitustarkastukselle.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jossa säädettäisiin muista kuin edellä kolmannessa ja neljännessä momentissa tarkoitettujen arvopapereiden liikkeeseenlaskijoista. Näihin sovellettaisiin 2 luvun 5, 5 a, 5 b, 5 d, 6, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää silloin, kun liikkeeseenlaskijan arvopaperi on julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteena toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja liikkeeseenlaskija on valinnut kotivaltiokseen Suomen.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 momentti. Sen mukaan 5 momentissa tarkoitettujen arvopaperin liikkeeseenlaskijaan ei sovellettaisi arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5, 5 a, 5 b, 5 d, 6, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää, jos liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotivaltio on Suomi ja liikkeeseenlaskija on valinnut kotivaltiokseen muun Euroopan talo-

usalueeseen kuuluvan valtion kuin Suomen.

4 §. Pykälään lisättäisiin kotivaltion valintaa säännöllisen tiedonantovelvollisuuden osalta koskeva uusi *10 momentti*. Liikkeeseenlaskija, jonka muun kuin oman pääoman ehtoisen arvopaperin nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähintään 1 000 euroa, sekä 2 §:n 1 momentin 4 tai 6 kohdassa tarkoitettun arvopaperin liikkeeseenlaskija voisi valita säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltiokseen yhden Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion. Kotivaltion valinta on avoimuusdirektiivin mukaan tehtävä vähintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

2 luku. **Arvopaperien markkinointi, liikkeeseenlasku ja tiedonantovelvollisuus**

Osavuositarkastus

5 §. Kirjanpitolain 7 a luvun 2 §:n mukaan kirjanpitovelvollisen, jonka liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat arvopaperimarkkinain tarkoittaman julkisen kaupankäynnin kohteena, tulee laatia kirjanpitonsa kansainvälisen tilinpäätösstandardin mukaisesti. Avoimuusdirektiivin 5 artiklan 3 kohta edellyttää, että liikkeeseenlaskijoiden, joiden tulee laatia konsolidoitu tilinpäätös, on laadittava puolivuositarkastuksensa kansainvälistä tilinpäätösstandardia (International Financial Reporting Standards, IFRS) noudattaen. Avoimuusdirektiivi ehdotetaan pantavaksi täytäntöön siten, että kaikkien julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien liikkeeseenlaskijoiden on laadittava osavuositarkastuksensa kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

Pykälän *1 momentissa* ehdotetaan pidettäväksi voimassa nykyinen säännös, jonka mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on laadittava osavuositarkastus kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudelta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin avoimuusdirektiivin 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että velvollisuus laatia osavuositarkastus ei kuitenkaan koske Suomen valtiota, Suomen Pankkia, suomalaista kuntaa tai kuntayhtymää eikä muita valtioita, niiden keskuspankkeja tai alueellisia hallintoyksiköitä,

eikä Euroopan keskuspankkia tai muita julkisyhteisöjä, joiden jäsenenä on vähintään yksi Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio. Nykyiseen sääntelyyn verrattuna tässä lainkohdassa mainittaisiin nimenomaisesti Suomen Pankki, ja muiden julkisyhteisöjen osalta olisi riittävää, että niiden jäsenenä on vähintään yksi Euroopan talousalueen valtio. Lisäksi avoimuusdirektiivin mukaisesti, velvollisuus laatia osavuositarkastus ei koskisi muun kuin oman pääoman ehtoisten arvopaperien liikkeeseenlaskijaa, jos kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien yksikkökoko on vähintään 50 000 euroa tai vastaava määrä muussa valuutassa.

Avoimuusdirektiivin 5 artiklan 1 kohta edellyttää, että osakkeiden ja joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoiden on julkistettava tilikauden ensimmäiset kuusi kuukautta kattava puolivuositarkastus. Pykälän *3 momentissa* ehdotetaan kuitenkin edelleen pidettäväksi voimassa osavuositarkastuksia koskeva perussäännös, jonka mukaan osavuositarkastus on laadittava tilikauden kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jos kyseessä on osakkeiden tai näitä vastaavan arvopaperin liikkeeseenlaskija. Tämä neljännesvuositarkastus perustuu järjestelmä katsotaan selkeäksi, ja vaatimuksen säilyttäminen lainsäädännössä on myös perusteltua osakesijoittajien riittävän tiedonsaannin varmistamiseksi. Muilla kuin osakkeiden ja niitä vastaavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoilla säilyisi velvollisuus laatia osavuositarkastus ainoastaan tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta.

Pykälän *4 momentissa* annettaisiin osakkeiden liikkeeseenlaskijalle eräin edellytyksin oikeus päättää, ettei tämä julkista osavuositarkastusta kolmelta ja yhdeksältä kuukaudelta. Päätöksen tulisi olla perusteltu ottaen huomioon yhtiön koko, toimiala tai muu vastaava seikka, joita täsmennettäisiin valtiovarainministeriön asetuksella. Neljännesvuositarkastusten osavuositarkastusten julkistaminen olisi edelleen pääsääntö. Edellytykset johdon osavuotisen selvityksen antamiselle asetettaisiin valtiovarainministeriön asetuksella siten, että tämä mahdollisuus olisi olemassa erityisesti pienillä yhtiöillä, joiden osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena. Valtiovarainministeriön asetuksessa mainittuja seikkoja olisivat yhtiön osakkei-

den markkina-arvo, toimiala ja liiketoiminnan luonne, substanssiarvon säännöllinen julkistaminen, osakkeiden julkinen kaupankäynti ainoastaan toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, muttei Suomessa tai muu erityinen seikka. Edellytysten lähtökohtana on sijoittajien riittävän tietojen saamisen turvaaminen sekä liikkeeseenlaskijoiden liiallisten kustannuksien välttäminen. 5 c §:ssä lisäksi edellytettäisiin, että jos osakkeiden liikkeeseenlaskija ei julkista kolmen ja yhdeksän kuukauden osavuositarkastuksia, sen tulisi antaa osavuositarkastuksen sijaan erillinen johdon osavuotinen selvitys.

Muun julkisen kaupankäynnin säännöissä ei voitaisi enää jatkossa myöntää poikkeuksia osavuositarkastuksen julkistamisesta, joten voimassa olevassa 5 §:n 8 momentissa oleva muun julkisen kaupankäynnin sääntöihin liittyvä säännös ehdotetaan poistettavaksi. Päätöksenteko poikkeuksen käyttämisestä tilikauden kolmen ja yhdeksän ensimmäisen kuukauden osavuositarkastuksen julkistamista siirretään liikkeeseenlaskijalle, edellä 4 momentissa ja asetuksella tarkemmin säädettyjen edellytysten mukaisesti.

Osavuositarkastusta koskevan sääntelyn selkeyttämiseksi osa voimassa olevassa 5 §:ssä olevista säännöksistä ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 5 a ja b §:ään.

5 a §. Pykälän *1 momentin* mukaan osavuositarkastuksen tulisi, vastaavasti kuten voimassa olevat säännökset edellyttävät, antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta. Osavuositarkastus laadittaisiin noudattaen samoja kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä. Avoimuusdirektiivin 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti puolivuotistarkastuksen on sisällettävä lyhennetyt tilinpäätösasiakirjat ja osavuotinen toimintakertomus, minkä johdosta 1 momentissa ehdotetaan, että osavuositarkastuksessa tulee olla selostusosa ja taulukko-osa. Vastaava säännös on ollut valtiovarainministeriön liikkeeseenlaskijan säännöllistä tiedonantovelvollisuutta koskevassa asetuksessa.

Taulukko-osasta säädettäisiin pykälän *2 momentissa*. Taulukko-osa säädettäisiin laadittavaksi kirjanpitolaissa tarkoitettuja osavuositarkastuksia koskevia kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen, eli IAS 34 -standardin mukaisesti. Liikkeeseenlaskijoi-

le annettaisiin lisäksi mahdollisuus laatia tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta taulukko-osa, jonka tietosisältö voisi olla suppeampi kuin edellä mainittu kansainvälinen tilinpäätösstandardi edellyttää. Tällöin liikkeeseenlaskijoilla olisi mahdollisuus poiketa tietyistä IAS 34 -standardin mukaisista liitetietovaatimuksista, mikä mahdollistaisi jossain määrin kevyemmän julkistamisvelvollisuuden kolmen ja yhdeksän kuukauden osavuositarkastusten osalta. Kyseisiä osavuositarkastuksia koskevan suppean taulukko-osan sisällöstä säädettäisiin tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

Pykälän *3 momentin* mukaan selostusosassa edellytettäisiin annettavaksi yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella. Selostusosassa tulisi myös esittää katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan ja tulokseen. Ehdotettu sanamuoto olisi avoimuusdirektiivin mukainen, mutta sisällöltään säännös vastaisi nykyistä voimassa olevaa osavuositarkastusta koskevaa sääntelyä.

Pykälän *4 momentissa* osavuositarkastuksen selostusosassa edellytettäisiin avoimuusdirektiivin mukaisesti annettavaksi kuvaus liikkeeseenlaskijan liiketoimintaan liittyvistä merkittävistä lähiajan riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Lisäksi siinä tulisi arvioida liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan todennäköistä kehitystä kuluvalle tilikaudella siinä määrin kuin tämä on mahdollista ja esittää selvitys arvion perusteena olevista seikoista. Selostusosan sisältövaatimukset vastaisivat pääpiirteissään voimassa olevaa sääntelyä, mutta säännöksessä ei toistettaisi IAS 34 -standardissa esitettyjä vaatimuksia. Säännökseen ehdotetaan lisättäväksi vaatimus, että osavuositarkastuksessa tulee esittää tulevaisuuden arvion perusteena olevat seikat.

Pykälän *5 momentissa* edellytettäisiin, että esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin. Säännös sisältäisi vaatimuksen esittää tiedot johdonmukaisesti osavuositarkastuksissa.

IAS 34 -standardin 14 kohdan mukaan osavuositarkastus on laadittava konsernitasonla, jos yrityksen viimeisimmässä vuositilin-

päätöksessä esitettiin konsernitilinpäätös. Pykälän 6 momentissa edellytettäisiin, että kun liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, osavuositarkastus on annettava konsernin tietona. Tällöin osavuositarkastus olisi annettava konsernin tietoina myös sellaisen tilikauden aikana, kun konsernisuhde syntyy.

Voimassa olevan säännöksen mukaan liikkeeseenlaskijan tilintarkastajan on ilmoitettava osavuositarkastusta koskevassa lausunnossaan, missä laajuudessa tarkastus on suoritettu, jos tilintarkastaja on tarkastanut osavuositarkastuksen. Tämä lausunto vaadittaisiin jatkossakin liitettäväksi osavuositarkastukseen. Lisäksi 7 momenttiin lisättäisiin vaatimus, että osavuositarkastuksessa on ilmoitettava, jos tilintarkastaja ei ole tarkastanut osavuositarkastusta.

5 b §. Kuten voimassa oleva sääntely edellyttää, osavuositarkastukset tulisi julkistaa ilman aiheutonta viivytystä ja viimeistään kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Pykälässä vaadittaisiin, että liikkeeseenlaskijan tulee ilmoittaa osavuositarkastuksen julkistamisviikon sijaan julkistamisajankohta heti, kun siitä on päätetty. Säännöksen perusteella liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava osavuositarkastuksen julkistamisajankohta yksilöimällä päivällä, jolloin osavuositarkastus julkistetaan. Sääntely olisi samansisältöinen kuin Helsingin Pörssin säännöissä, joissa pörssiyhtiöiden edellytetään tiedottavan osavuositarkastusten julkistamispäivän.

Johdon osavuotinen selvitys

5 c §. Avoimudirektiivin 5 artiklan lähtökohtana on, että julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden liikkeeseenlaskijat antavat tilikauden aikana puolivuositarkastuksen lisäksi kaksi osavuotista johdon selvitystä. Arvopaperimarkkinain pääsääntö olisi kuitenkin 5 §:n mukaisesti, että osavuositarkastukset tulisi laatia tilikauden kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta. Liikkeeseenlaskija voisi kuitenkin 5 §:n 4 momentin mukaisesti päättää, ettei se julkaise osavuositarkastusta kolmelta ja yhdeksältä kuukaudelta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että tämä päätös sekä perusteet osavuositarkastuksen julkaisematta jä-

tämislle olisi julkistettava ennen tilikauden alkamista.

Pykälän 2 momentissa edellytettäisiin avoimudirektiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että johdon osavuotisessa selvityksessä on annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella selvityksen julkistamisajankohtaan saakka. Lisäksi johdon osavuotisessa selvityksessä tulisi selostaa katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutusta liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan. Johdon osavuotisessa selvityksessä ei edellytettäisiin tietojen esittämistä numeerisena.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin avoimudirektiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti johdon osavuotisen selvityksen julkistamisesta. Selvitys edellytettäisiin julkistettavaksi aikaisintaan kymmenen viikkoa asianomaisen puolivuotiskauden alkamisesta ja viimeistään kuusi viikkoa ennen tämän päättymistä. Liikkeeseenlaskijoiden tulisi, vastaavasti kuin osavuositarkastusten osalta edellytettäisiin, ilmoittaa johdon osavuotisen selvityksen julkistamisajankohta heti, kun siitä on päätetty.

Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, johdon osavuotinen selvitys olisi 4 momentin mukaan annettava konsernin tietoina. Sääntely olisi vastaava kuin osavuositarkastusten osalta ehdotetaan.

Johdon osavuotisessa selvityksessä tulisi 5 momentin mukaan ilmetä, että kysymyksessä on tällainen arvopaperimarkkinalaisia erikseen säännelty selvitys. Sääntös varmistaisi, että johdon osavuotiset selvitykset erotuisivat liikkeeseenlaskijan muista tiedotteista sekä osavuositarkastuksista, joita toiset liikkeeseenlaskijat julkistavat.

Pidennetyt tilikauden osavuositarkastus

5 d §. Voimassa olevassa 5 a §:ssä oleva vuosikatsausta koskeva sääntely ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 5 d §:ään. Pykälän väliotsikko ehdotetaan muutettavaksi pidennetyt tilikauden osavuositarkastukseksi. Lainkohdassa edellytettäisiin, että tilikauden 12 ensimmäiseltä kuukaudelta annettava osavuositarkastus vastaisi sisällöltään kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta annettavaa osavuositarkastusta.

Lisäksi lainkohtaan lisättäisiin säännös tilanteista, joissa tilikautta on pidennetty yli 15 kuukauden. Tällöin laadittavan osavuositarkastuksen tulisi sisällöltään vastata kolmelta ensimmäiseltä kuukaudelta laadittavaa osavuositarkastusta. Osavuositarkastuksia on vaadittu jo käytännössä pidennetyiltä tilikausilta, joten tällä lisäyksellä olisi tarkoitus selvittää nykytilaa ja tehdä tarkennuksia osavuositarkastuksen sisältövaatimukseen.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

6 §. Pykälän edessä olevaan väliotsikkoon ehdotetaan lisättäväksi toimintakertomus, kuten kirjanpitolaisissa on tehty tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen osalta.

Pykälän *1 momentin* säännös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamisajankohdasta vastaa nykyistä sääntelyä.

Tilinpäätöksen julkistamisen osalta lainkohdan *2 momentissa* olisi samantyyppinen poikkeussäännös kuin 5 §:n *2 momentissa* osavuositarkastusten osalta, mutta tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamisen osalta poikkeus ei kuitenkaan koskisi tukkumarkkinajoukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoita. Tämän johdosta näidenkin arvopapereiden liikkeeseenlaskijoilla olisi velvollisuus julkistaa tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa sekä toimittaa nämä myös Rahoitustarkastukselle.

Pykälän *3 momentissa* ehdotetaan säädettäväksi, että vaatimus tilinpäätöksen julkistamisesta sekä sen oikeasta ja riittävästä kuvasta koskee myös toimintakertomusta.

Pykälän *4 momentissa* edellytettäisiin, että tilintarkastajien on ilmoitettava kertomuksensa, jos tilikauden kuuden ensimmäisen kuukauden tai pidennetyin tilikauden 12 ensimmäisen kuukauden osavuositarkastusta ei heidän käsityksensä mukaan ole laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti. Tällä täsmennettäisiin tilintarkastajien velvollisuutta lausua osavuositarkastuksien säännösten mukaisuudesta koskemaan ainoastaan kyseisiä osavuositarkastuksia, eikä tällaista velvollisuutta lausua jokaisen osavuositarkastuksen osalta enää olisi.

Pykälään ehdotetaan lisäksi tarkistettavaksi teknisesti siten, että tilinpäätös ja toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus edellytetään julkistettavaksi aina välittömästi, jos

tilintarkastajat antavat muun kuin ehdotetussa uudessa tilintarkastuslaissa tarkoitetun vakiomuotoisen lausunnon tai huomautuksen. Voimassa olevassa arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:n 3 momentissa oleva luettelo tilanteista, joissa julkistaminen on tehtävä välittömästi, poistettaisiin ja korvattaisiin yleissäännöksellä. Tällä muutoksella huomioidaisiin samalla sekä osakeyhtiölain kokonaisuudistus että tilintarkastuslain vireillä olevat muutokset.

Tilinpäätöstiedote

6 a §. Pykälän *1 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi siten, että julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden tai niihin rinnastettavien arvopapereiden liikkeeseenlaskijan tulisi edelleen välittömästi tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen julkistaa tilinpäätöstiedote, mutta velvollisuutta tilinpäätöksen pääkohtien esittämiseen ei enää olisi. Tilinpäätöstiedote vastaisi sisällöltään tilivuoden viimeiseltä neljännekseltä annettavaa osavuositarkastusta, jolloin siihen sovellettaisiin samoja sääntöjä kuin kolmen ja yhdeksän kuukauden osavuositarkastuksiin.

Vastaavasti kuin osavuositarkastuksen osalta, pykälän *2 momentin* viittaussäännöksen mukaan tilinpäätöstiedotteen tulisi muun muassa antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Kuten osavuositarkastuksessa, tilinpäätöstiedotteessa vaadittaisiin sekä selostusosa että taulukko-osa. Tilinpäätöstiedotteen selostusosassa olisi lisäksi ilmoitettava hallituksen esitys voittoa tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi sekä annettava selvitys liikkeeseenlaskijan jakokelpoisista varoista.

Tietojen toimittaminen ja esilläpito

6 c §. Pykälän *1 momentin* mukaan osavuositarkastus, johdon osavuotinen selvitys, tilinpäätös ja toimintakertomus, tilinpäätöstiedote sekä tieto 1 luvun 4 §:n 10 momentin mukaisesti tehdystä valinnasta tulisi toimittaa Rahoitustarkastukselle, asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle ja keskeisille tiedotusvälineille. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen osalta tulisi toimittaa kirjanpitolain mukainen tilinpäätös ja toimintakertomus. Asianomaisella julkisen kaupankäyn-

nin järjestäjällä tarkoitetaan tässä momentissa liikkeeseenlaskijan kotivaltion julkisen kaupankäynnin järjestäjää. Avoimuusdirektiivin 21 artiklan 1 kohta edellyttää, että liikkeeseenlaskija käyttää tiedotuskanavaa, jonka voidaan kohtuudella olettaa levittävän tiedot tehokkaasti yhteisössä. Liikkeeseenlaskijan ei vaadittaisi käyttävän mitään määrättyä tiedotusvälinettä, mutta näitä valittaessa liikkeeseenlaskijan tulisi kiinnittää huomiota muun muassa arvopaperin levinneisyyteen yhteisön alueella. Rahoitustarkastuksella ja julkisen kaupankäynnin järjestäjälle tiedot tulisi yhä edelleen toimittaa aina viimeistään silloin, kun ne julkistetaan.

Lainkohdan 2 *momentissa* liikkeeseenlaskijalle asetettaisiin velvollisuus pitää tiedot yleisön saatavilla internet-verkkosivuilla vähintään viiden vuoden ajan. Säännös varmistaisi, että kyseiset tiedot ovat tehokkaasti ja maksutta arvopaperien haltijoiden saatavilla. Tällä säännöksellä korvattaisiin liikkeeseenlaskijalle laissa asetettu velvollisuus pyynnöstä toimittaa osavuosikatsaus arvopaperin haltijalle. Samalla poistettaisiin liikkeeseenlaskijan yleinen velvollisuus toimittaa kuluja vastaan jäljennöksiä osavuosikatsauksesta.

Yhtiökokous ja joukkovelkakirjanhaltijoiden kokous

6 d §. Lakiin lisättäisiin uusi osakkeiden liikkeeseenlaskijan yhtiökokousta ja joukkovelkakirjalainan lainaehtojen mukaista velkakirjanhaltijoiden kokousta koskeva pykälä.

Pykälän 1 *momenttiin* lisättäisiin avoimuusdirektiivin 17 artiklan 2 kohdan b alakohdan vaatimuksen perusteella säännös yhtiökokouksessa käytettävästä valtakirjalomakkeesta. Säännös ei edellyttäisi yhtiöiden laativan yhtiökokouksessa käytettäviä valtakirjalomakkeita. Jos kuitenkin tällainen lomake on laadittu yhtiön lukuun tai sen puolesta, lomakkeen tulisi olla kaikkien osakkeenomistajien saatavilla.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin avoimuusdirektiivin 18 artiklan 2 kohdan edellyttämistä tiedoista, jotka joukkovelkakirjanhaltijoille on annettava joukkovelkakirjanhaltijoiden kokouksista. Momentissa olisi tiedot, jotka lainaehdoissa on jatkossa ilmoitettava, jos lainaehdot sisältävät määräyksen joukkovelkakirjanhaltijoiden kokouksesta. Lisäksi

jos tällainen kokous järjestetään, joukkovelkakirjanhaltijan saatavilla on pidettävä kokoukseen liittyvä valtakirjalomake.

Kokouskutsussa olisi ilmoitettava, missä ja miten valtakirja on saatavilla. Valtakirjalomakkeen tulisi olla saatavilla myös liikkeeseenlaskijan internet-verkkosivuilla, tai vaihtoehtoisesti se tulisi toimittaa pyynnöstä erikseen osakkeenomistajalle ja joukkovelkakirjanhaltijalle.

Liputusvelvollisuus

9 §. Liputusvelvollisuutta koskevan pykälän sanamuotoa täsmennettäisiin, mutta liputusvelvollisuuden osalta ei ehdoteta asiallisia muutoksia.

Pykälän nykyisessä 4 momentissa olevat säännökset valtiovarainministeriön oikeudesta antaa tarkempia säännöksiä ja säätää asetuksia ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 10 e §:ään.

10 §. Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin edelleen julkisen kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan velvollisuudesta julkistaa tiedoksi saadut huomattavat omistususuuden muutokset. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi 1 luvun 1 §:n 2 momentissa ehdotettua soveltamisalasäännöstä vastaavaksi. Lisäksi pykälässä olevat viittaukset 9 §:n 1 momenttiin ehdotetaan poistettavaksi ja korvattaviksi sanallisilla ilmaisuilla. Lainkohtaan lisättäisiin myös vaatimus tietojen toimittamisesta keskeisille tiedotusvälineille.

Pykälän 2 *momentti* ehdotetaan muutettavaksi, koska valtiovarainministeriön oikeus antaa tarkempia säännöksiä ja säätää asetuksia ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 10 e §:ään. Sen sijaan 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi velvollisuudesta, että osakkeen tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava osakekannan tuottama äänimäärä ja osakkeiden kokonaismäärä kunkin sellaisen kalenterikuukauden lopussa, jonka aikana kyseinen määrä on muuttunut, jollei kyseistä määrää ole julkistettu jo kalenterikuukauden aikana. Julkistamisvelvollisuus perustuu avoimuusdirektiivin 15 artiklaan.

10 b §. Pykälään ehdotetaan lainsäädännön selkeyden vuoksi lisättäväksi säännös, ettei 10 c §:ssä mainittu velvollisuus julkistaa

vuosikooste koske julkisen kaupankäynnin kohteena olevaa sijoitusrahastoa eikä avointa yhteissijoitusyrittystä, koska näitä koskevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään sijoitusrahastolaissa (48/1999).

Vuosikooste julkistetuista tiedoista

10 c §. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi, jottei arvopaperimarkkinain säännöksiä sovellettaisi kolmansien maiden liikkeeseenlaskijoihin laajemmin kuin avoimuusdirektiivi edellyttää. Pykälän 2 momentista poistettaisiin tarpeeton viittaus muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomaisen tarkistamaan esitteeseen. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jonka mukaan 1 ja 2 momentin säännöksiä ei sovellettaisi liikkeeseenlaskijaan, jonka julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien arvopaperimarkkinain 1 luvun 4 §:n 7—9 momentissa tarkoitettu arvopaperien liikkeeseenlaskun kotivaltio on muu kuin Suomi.

Julkistettujen tietojen saatavilla pitäminen

10 d §. Julkisen kaupankäynnin järjestäjälle asetettaisiin velvollisuus pitää yleisön saatavilla sille tämän luvun perusteella toimitetut julkistettut tiedot vähintään viiden vuoden ajan. Avoimuusdirektiivin 21 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että on olemassa vähintään yksi virallisesti nimetty järjestelmä säänneltyjen tietojen säilyttämistä varten. Suomessa tämä velvollisuus olisi toimiluvan saaneella arvopaperipörssillä. Pörssin toiminta virallisena säänneltyjen tietojen säilyttäjänä ei kuitenkaan rajoita sen oikeutta veloittaa kohtuullisia kustannuksia kyseisen järjestelmän käyttäjiltä.

Tarkempia säännöksiä

10 e §. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan annettavaksi valtiovarainministeriölle oikeus antaa asetuksella tarkempia säännöksiä avoimuusdirektiivin sekä Euroopan yhteisöjen komission sen perusteella antamien säädösten täytäntöön panemiseksi tarvittavista säännöksistä.

Pykälän 2 momentin 1—4 kohdan mukaan valtiovarainministeriön asetuksella voitaisiin

säätää liikkeeseenlaskijan säännölliseen tiedonantovelvollisuuteen, liputusvelvollisuuteen sekä julkistettujen tietojen saatavilla pitämiseen liittyvistä seikoista.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädettäisiin liputusvelvollisuutta koskevista avoimuusdirektiivin 9 ja 12 artiklan mukaisista poikkeuksista sekä 12 artiklan edellyttämästä ilmoitusmenettelystä. Lisäksi avoimuusdirektiivin 20 artiklan säännökset kielistä, joilla liikkeeseenlaskijan tulee antaa säännellyt tiedot, säädettäisiin valtiovarainministeriön asetuksella.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Rahoitustarkastuksen valtuudesta antaa ohjeita ja lausuntoja valtiovarainministeriön asetuksella tarkemmin säädettyjen tietojen osalta osavuositarkastusta, johdon osavuotista selvitystä, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä tilinpäätöstiedotetta koskien, joista on aikaisemmin annettu ohjeita valtiovarainministeriön asetuksen nojalla. Tällä muutoksella siirrettiin samalla kirjanpitolautakunnalta Rahoitustarkastukselle yleinen ohjeidenanto-oikeus näiden tietojen osalta.

Tämän pykälän valtuutuksen lisäksi ohjeiden ja lausuntojen antamisen osalta tarkempia säännöksiä on luottolaitolaissa ja vakuutusyhtiölaissa niiden soveltamisalaan kuuluvien yhtiöiden osalta. Rahoitustarkastus voisi täten edelleen uuden luottolaitostoiminnasta annetun lain 147 §:n 2 momentin mukaisesti antaa tarkempia määräyksiä luottolaitoksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Vastaavasti Vakuutusvalvontavirasto voisi vakuutusyhtiölain 10 luvun 14 §:n 3 ja 4 momentin mukaisesti antaa vakuutus toiminnan erityisluonteesta johtuvia määräyksiä, ohjeita ja lausuntoja.

Säännöksessä edellytettäisiin kuitenkin, että ennen yleisohjeiden antamista Rahoitustarkastuksen olisi pyydettävä niistä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Poikkeusten myöntäminen

11 §. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi avoimuusdirektiivistä johtuvat muutokset, sanamuotoon liittyviä teknisiä täsmennyksiä sekä kirjanpitolain muutoksia vastaavat muutokset.

Pykälän 3 momentissa oleva ammattimaisia sijoittajia koskeva poikkeusmahdollisuus

ehdotetaan poistettavaksi, koska avoimuusdirektiivi ei salli tällaista poikkeusta. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi Rahoitustarkastuksen oikeus myöntää yhteisön ulkopuolelta tulevalle liikkeeseenlaskijalle poikkeus julkistaa säännellyt tiedot oman kotivaltionsa lainsäädännön mukaisesti. Rahoitustarkastuksen olisi poikkeusta myöntäessä otettava huomioon valtiovarainministeriön asetuksella tarkemmin säädettävät vaatimukset vastaavuuden arvioinnista.

Kirjanpitolautakunnan muuttuneen roolin johdosta siltä ehdotetaan poistettavaksi laissa oleva oikeus myöntää poikkeuksia osavuositarkastuksen, vuositarkastuksen ja tilinpäätöksen osittain. Tätä on pidetty perusteltuna tilinpäätösten yhdenmukaisuuden kannalta. Kansalliset poikkeusluvut ovat kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja sovellettaessa ongelmallisia, ja siksi oikeus myöntää poikkeuksia ehdotetaan poistettavaksi.

Pykälän 1 ja 6 momenttiin ehdotetaan 4 momentin kumoamisesta johtuvia täsmennyksiä.

3 luku. **Julkinen kaupankäynti ja muu ammattimaisesti järjestetty kaupankäyntimenettely arvo-papereilla**

Kaupankäyntipäiviä koskeva kalenteri

15 a §. Lakiin lisättäisiin uusi julkisen kaupankäynnin kaupankäyntipäiviä koskeva pykälä. Pykälässä asetettaisiin Rahoitustarkastukselle velvollisuus julkistaa internet-verkkosivuillaan komission täytäntöönpanodirektiivin 7 artiklassa tarkoitettu kalenteri Suomessa sijaitsevan tai toimivan julkisen kaupankäynnin kaupankäyntipäivistä.

Voimaantulosäätös. Johdon osavuotisen selvityksen laatiminen edellyttää valtiovarainministeriön asetuksella määriteltäviä edellytyksiä siitä, onko liikkeeseenlaskijalla mahdollisuus laatia johdon osavuotinen selvitys. Lisäksi osavuositarkastuksen suppean taulukko-osan laatiminen vaatii valtiovarainministeriön asetuksessa tarkennettavia sisältövaatimuksia. Valtiovarainministeriön on myös tarpeen antaa liputusvelvollisuuteen liittyvä asetus. Jotta kyseiset asetukset voidaan antaa ennen muutosten voimaantuloa,

voimaantulosäätöksen 2 momentin mukaan ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Lakia ehdotetaan sovellettavaksi lain voimaantulon jälkeen julkistettavaan tilinpäätökseen, tilinpäätöstiedotteeseen ja osavuositarkastukseen. Liikkeeseenlaskija voisi kuitenkin julkistaa tilinpäätöstiedotteen ja osavuositarkastuksen lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti tilikaudelta ja osavuositarkastuksen tarkastuskaudelta, joka on päättynyt ennen lain voimaantuloa.

Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava ennen tilikauden alkua, jos tämä ei anna osavuositarkastusta tilikauden ensimmäiseltä kolmelta ja yhdeksältä kuukaudelta. Liikkeeseenlaskija voisi antaa 2 luvun 5 c §:ssä tarkoitetun johdon osavuotisen selvityksen myös sellaisen tilikauden aikana, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa. Tällöin liikkeeseenlaskijan on julkistettava kyseinen tieto viimeistään kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

2. Voimaantulo

Avoimuusdirektiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 20 päivänä tammikuuta 2007. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007, jolloin uusia säännöksiä sovellettaisiin vuoden alusta.

3. Sääntämisyjärjestys

Ehdotus sisältää eräitä uusia norminantovaltuussäädöksiä. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 e §:n 1 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin avoimuusdirektiivin ja komission sen perusteella antamien säädösten täytäntöönpanemiseksi tarvittavista säännöksistä sekä johdon osavuotisen selvityksen julkistamisesta, sisällöstä ja näitä koskevista poikkeuksista ja 10 d §:ssä tarkoitettua tietojen saatavilla pitämisestä.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 e §:n 2 momenttiin sisältyvät norminantovaltuudet säätää tarkemmin osavuositarkastuksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilinpäätöstiedotteen julkistamisesta, sisällöstä ja näitä koskevista poikkeuksista, 9 §:ssä tar-

koitetun ilmoitusvelvollisuuden syntymisestä, omistusosuuden laskemisesta, ilmoituksessa annettavista tiedoista ja niitä koskevista poikkeuksista, 10 §:ssä tarkoitetun julkistamisen yhteydessä annettavista tiedoista ja niitä koskevista poikkeuksista sekä julkistamisen yhteydessä noudatettavasta menettelystä perustuvat jo voimassa olevaan lakiin.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 e §:n 3 momenttiin sisältyvä norminantovaltuus on perustunut voimassa olevaan asetukseen ja siirretään tässä yhteydessä lain tasolle.

Perustuslain (731/1999) 80 §:n 1 momentin mukaan ministeriö voi antaa asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan.

Ministeriölle voidaan osoittaa asetuksenantovaltaa teknisluonteisemmissa sekä yhteiskunnalliselta ja poliittiselta merkitykseltään vähäisemmissä asioissa. Perustuslakivaliokunnan käytännössä on lähdetty siitä, että säädösvaltaa voidaan delegoida ministeriölle lähinnä silloin, kun kyse on selvästi teknisluonteisista ja toimeenpanovaltaan soveltuvista säännöksistä (esimerkiksi PeVL 20/1997 vp).

Voimassa olevaan lakiin perustuvien asetuksenantovaltuuksien osalta lakiin ei ehdoteta tehtäväksi sisällöllisiä muutoksia, vaan

asetuksenantovaltuus siirretään lainsäädäntö-teknisistä syistä yhteen momenttiin. Lisäksi asetuksessa olleet norminantovaltuudet siirretään lakiin. Tehtävät muutokset ovat luonteeltaan teknisluonteisia sekä yhteiskunnalliselta ja poliittiselta merkitykseltään vähäisiä. Asetuksenantovaltuutuksen sisältöä muutokset ei koskisi.

Ehdotetut uudet norminantovaltuudet ovat joko teknisluonteisia yksityiskohtia koskevia tai luonteeltaan täytäntöönpanosäännöksiä. Norminanto 2 luvun 10 e §:n mukaan on sidottu avoimuusdirektiiviin ja komission sen perusteella antamien säädösten täytäntöönpanoon. Komission norminanto on rajattu avoimuusdirektiivissä koskemaan vain tiettyjä rajoitettuja säännösten täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä.

Asetuksenantovaltuuden nojalla annettavat määräykset eivät koske yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita eikä asioita, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan.

Edellä annetuilla perusteilla voidaan katsoa, että ehdotettu määräystenantovaltuus täyttää perustuslain 80 §:n 1 momentissa asetetut vaatimukset.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 2 luvun 5 a §:n edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin se on laissa 105/1999,

muutetaan 1 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 luvun 5 ja 5 a §, 6 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 6 a, 9, 10, 10 b, 10 c ja 11 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 740/1993, 2 luvun 5 § mainitussa laissa 105/1999 ja laissa 1517/2001, 5 a §, 6 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 6 a ja 10 § mainitussa laissa 105/1999, 9 § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 442/2006, 10 b § mainitussa laissa 1517/2001, 10 c § laissa 448/2005 sekä 11 § mainituissa laeissa 105/1999 ja 1517/2001 sekä laeissa 600/2003, 297/2005 ja 448/2005, sekä

lisätään 1 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 740/1993, 297/2005, 448/2005 ja 442/2006 sekä laeissa 321/1998 ja 228/2004, uusi 3—6 momentti, jolloin nykyinen 3—6 momentti siirtyvät 7—10 momentiksi, 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 321/1998, 228/2004, 448/2005 sekä laeissa 581/1996 ja 522/1998, uusi 10 momentti, 2 lukuun uusi 5 b §, uusi 5 c § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 5 d § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 6 c § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 6 d § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 10 d § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 10 e § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 3 lukuun uusi 15 a § ja sen edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

Soveltamisala

1 §

Tämän lain 2 luvun 9, 10, 10 e ja 11 §:ää sovelletaan myös osakeyhtiölaissa (624/2006) tarkoitettuun osakeyhtiöön, jonka osake on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, sekä osakeyhtiötä vastaavaan yhtiöön, jonka

yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jos yhtiö on velvollinen toimittamaan 2 luvun 10 c §:n 2 momentin mukaisesti vuosikoosteen Rahoitustarkastukselle, sekä tällaisen yhtiön osakkeenomistajaan ja osakkeenomistajaan 2 luvun 9 §:n mukaan rinnastettavaan henkilöön.

Tämän lain 2 luvun 5, 5 a—5 d, 6, 6 a, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää sovelletaan osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka:

1) yhtiöoikeudellinen kotivaltio on Suomi ja jonka arvopaperi on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi

toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa;

2) yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jos liikkeeseenlaskija on velvollinen toimittamaan 2 luvun 10 c §:n 2 momentin mukaisesti vuosikoosteen Rahoitustarkastukselle.

Tämän lain 2 luvun 5, 5 a, 5 b, 5 d, 6, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää sovelletaan 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jos arvopaperin nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähemmän kuin 1 000 euroa ja:

1) liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotivaltio on Suomi ja arvopaperi on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa; tai

2) liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja liikkeeseenlaskija on velvollinen toimittamaan 2 luvun 10 c §:n 2 momentin mukaisesti vuosikoosteen Rahoitustarkastukselle.

Tämän lain 2 luvun 5, 5 a, 5 b, 5 d, 6, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää sovelletaan muun kuin 3 tai 4 momentissa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka arvopaperi on julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteena toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja jos liikkeeseenlaskija on 4 §:n 10 momentin mukaisesti valinnut kotivaltiookseen Suomen.

Tämän lain 2 luvun 5, 5 a, 5 b, 5 d, 6, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää ei sovelleta sellaisen muun kuin 3 tai 4 momentissa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka yhtiöoikeudellinen kotivaltio on Suomi, jos liikkeeseenlaskija on 4 §:n 10 momentin mukaisesti valinnut kotivaltiookseen muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kuin Suomen.

4 §

Liikkeeseenlaskija, jonka 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun arvopaperin nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähintään 1 000 euroa, sekä 2 §:n 1 momentin 4 tai 6 kohdassa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskija voi valita säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltiookseen yhden

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion. Kotivaltio on valittava vähintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

2 luku

Arvopaperien markkinointi, liikkeeseenlasku ja tiedonantovelvollisuus

Osavuositarkastus

5 §

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on laadittava osavuositarkastus kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus ei koske Suomen valtiota, Suomen Pankkia, suomalaista kuntaa tai kuntayhtymää, muuta valtiota, sen keskuspankkia tai sen alueellista hallintoyksikköä, Euroopan keskuspankkia eikä sellaista kansainvälistä julkisyhteisöä, jonka jäsenenä on vähintään yksi Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio. Velvollisuus ei koske myöskään liikkeeseenlaskijaa, jonka arvopapereista julkisen kaupankäynnin kohteena on vain sellaisia muun kuin oman pääoman ehtoisia arvopapereita, joiden yksikkökohtainen nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähintään 50 000 euroa tai tätä liikkeeseenlaskupäivänä vastaava määrä muussa valuutassa.

Osavuositarkastus on laadittava tilikauden kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jos kyseessä on 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava arvopaperi, ja kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta, jos kyseessä on 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2, 4 tai 6 kohdassa tarkoitettu arvopaperi.

Liikkeeseenlaskija voi kuitenkin päättää, ettei se julkaise osavuositarkastusta tilikauden kolmelta eikä yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jos se yhtiön koko, toimiala tai muu vastaava seikka huomioon ottaen on perusteltua. Liikkeeseenlaskijan on tällöin julkistettava tilikauden ensimmäisen ja toisen kuuden kuukauden aikana 5 c §:ssä tarkoitettu johdon osavuotinen selvitys.

5 a §

Osavuositarkastuksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan taloudelli-

sesta asemasta ja tuloksesta. Osavuositarkastus on laadittava noudattaen samoja kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä. Osavuositarkastuksessa tulee olla selostusosa ja taulukko-osa.

Taulukko-osa on laadittava noudattaen kirjanpitolaisissa (1336/1997) tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja osavuositarkastuksista. Liikkeeseenlaskija voi kuitenkin laatia tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta suppean taulukko-osan.

Selostusosassa on annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella. Selostusosassa on selostettava katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan ja tulokseen.

Selostusosassa on annettava kuvaus liikkeeseenlaskijan liiketoimintaan liittyvistä merkittävistä lähiajan riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä arvioitava liikkeeseenlaskijan todennäköistä kehitystä kuluvana tilikautena siinä määrin kuin se on mahdollista ja esitettävä selvitys seikoista, joihin arvio perustuu.

Osavuositarkastuksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin.

Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, osavuositarkastus annetaan konsernin tietoina.

Jos liikkeeseenlaskijan tilintarkastaja on tarkastanut osavuositarkastuksen, tilintarkastajan on ilmoitettava lausunnossaan, missä laajuudessa tarkastus on suoritettu. Tilintarkastajan lausunto on liitettävä osavuositarkastukseen. Jos tilintarkastaja ei ole tarkastanut osavuositarkastusta, liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava tästä osavuositarkastuksessa.

5 b §

Osavuositarkastus on julkistettava ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Julkistamisajankohta on julkistettava heti, kun siitä on päätetty.

Johdon osavuotinen selvitys

5 c §

Liikkeeseenlaskijan on ennen tilikauden

alkamista julkistettava tieto siitä, jos liikkeeseenlaskija ei julkaise osavuositarkastusta tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta sekä perusteet julkaisematta jättämiselle.

Johdon osavuotisessa selvityksessä on annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella julkistamisajankohtaan asti. Selvityksessä on selostettava katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan.

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava johdon osavuotinen selvitys aikaisintaan kymmenen viikkoa asianomaisen kuuden kuukauden ajanjakson alkamisesta ja viimeistään kuusi viikkoa ennen sen päättymistä. Johdon osavuotisen selvityksen julkistamisajankohta on julkistettava heti, kun siitä on päätetty.

Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, johdon osavuotinen selvitys annetaan konsernin tietoina.

Tässä pykälässä tarkoitettu selvitys on nimettävä johdon osavuotiseksi selvitykseksi.

Pidennetyn tilikauden osavuositarkastus

5 d §

Jos 5 §:ssä tarkoitettua liikkeeseenlaskijan tilikautta on pidennetty, liikkeeseenlaskijan on lisäksi laadittava tilikauden 12 ensimmäiseltä kuukaudelta osavuositarkastus, joka vastaa 5 a §:ssä tarkoitettua kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta laadittavaa osavuositarkastusta. Jos tilikautta on pidennetty yli 15 kuukauden, tilikauden 15 ensimmäiseltä kuukaudelta on laadittava osavuositarkastus, joka vastaa 5 a §:ssä tarkoitettua kolmelta ensimmäiseltä kuukaudelta laadittavaa osavuositarkastusta.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

6 §

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa ilman aiheutonta viivytystä viimeistään viikkoa ennen sitä kokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus ei koske Suomen valtiota, Suomen Pankkia, suomalaista kuntaa tai kuntayhtymää, muuta valtiota, sen keskuspankkia tai sen alueellista hallintoyksikköä, Euroopan keskuspankkia eikä sellaista kansainvälistä julkisyhteisöä, jonka jäsenenä on vähintään yksi Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ohessa on julkistettava tilintarkastuskertomus. Jos tilikauden aikana kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta tai pidennetyt tilikauden 12 ensimmäiseltä kuukaudelta laadittua osavuositarkastusta ei tilintarkastajien käsityksen mukaan ole laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti, tästä on ilmoitettava tilintarkastuskertomuksessa. Liikkeeseenlaskijan on kuitenkin julkistettava tilinpäätös ja toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus välittömästi, jos tilintarkastajat antavat muun kuin tilintarkastuslaissa (/) tarkoitetun vakiomuotoisen lausunnon tai huomautuksen.

Tilinpäätöstiedote

6 a §

Liikkeeseenlaskijan, jonka 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava arvopaperi on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi, on julkistettava välittömästi tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen tilinpäätöstiedote.

Mitä 5 a §:ssä säädetään osavuositarkastuksesta, koskee vastaavasti tilinpäätöstiedotetta. Tilinpäätöstiedotteen selostusosassa on lisäksi kerrottava hallituksen esitys voittoa tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi sekä annettava selvitys jakokelpoisista varoista.

Tietojen toimittaminen ja esilläpito

6 c §

Liikkeeseenlaskijan on toimitettava osavuositarkastus, johdon osavuotinen selvitys, tilinpäätös ja toimintakertomus, tilinpäätöstiedote sekä tieto 1 luvun 4 §:n 10 momentissa tekemästä valinnasta Rahoitustarkastukselle,

asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle ja keskeisille tiedotusvälineille.

Liikkeeseenlaskijan on pidettävä 1 momentissa tarkoitettut tiedot yleisön saatavilla Internet-verkkosivuilla vähintään viiden vuoden ajan.

Yhtiökokous ja joukkovelkakirjanhaltijoiden kokous

6 d §

Osakkeenomistajan saatavilla on pidettävä julkisen kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskijan yhtiökokouksessa käytettävä valtakirjalomake, jos tällainen lomake on laadittu yhtiön lukuun tai sen puolesta.

Jos julkisen kaupankäynnin kohteena olevan joukkovelkakirjalainan ehtoihin liitetään määräys joukkovelkakirjanhaltijoiden kokouksesta, ehtojen on sisällettävä tarkemmat määräykset kokouksen ajankohdasta, paikasta ja asialistasta sekä kokouskutsusta. Liikkeeseenlaskijan on pidettävä kokouksessa käytettävä valtakirjalomake joukkovelkakirjanhaltijan saatavilla.

Kokouskutsussa on ilmoitettava, miten 1 ja 2 momentissa tarkoitettu valtakirjalomake on saatavilla.

Liputusvelvollisuus

9 §

Osakkeenomistajan on ilmoitettava osuutensa (*omistusosuus*) yhtiölle ja Rahoitustarkastukselle, kun se saavuttaa tai ylittää taikka vähenee alle kahdeskymmenesosan, kymmenesosan, kolmen kahdeskymmenesosan, viidesosan, neljäsosan, kolmen kymmenesosan, puolet tai kahden kolmasosan (*raja*) sellaisen suomalaisen yhtiön äänimäärästä tai osakkeiden kokonaisuudesta, jonka osake on otettu julkisen kaupankäynnin tai sitä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa vastaavan kaupankäynnin kohteeksi (*liputusilmoitus*). Osakkeenomistajaan rinnastetaan muu henkilö, jonka tässä momentissa tarkoitettu ja 2 momentissa säädetyllä tavalla laskettu omistusosuus saavuttaa tai ylittää säädetyn rajan taikka vähenee sen alle. Liputusilmoitus on tehtävä myös, kun osakkeenomistaja tai osakkeenomistajaan rinnastettava henkilö on osapuolena sopimuksessa tai muussa järjest-

lyssä, joka toteutuessaan johtaa säädetyn rajan saavuttamiseen tai ylittymiseen taikka omistusosuuden vähenemiseen säädetyn rajan alle. Osakkeenomistajan ei tarvitse tehdä liputusilmoitusta, jos ilmoituksen tekee yhteisö tai säätiö, jonka määräysvallassa osakkeenomistaja on.

Laskettaessa omistusosuutta osakkeenomistajan omistusosuuteen luetaan osakkeenomistajan määräysvallassa olevan yhteisön ja säätiön omistusosuus, osakkeenomistajan ja sen määräysvallassa olevan yhteisön eläkesäätiön ja eläkekassan omistusosuus sekä muu omistusosuus, jonka käytöstä osakkeenomistaja voi yksin tai yhdessä kolmannen kanssa päättää tekemänsä sopimuksen nojalla tai muutoin.

Liputusilmoitus on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun osakkeenomistaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää oikeustoimesta, jonka vuoksi hänen omistusosuutensa saavuttaa tai ylittää säädetyn rajan taikka vähenee sen alle. Kun ilmoitusvelvollisuus syntyy sen vuoksi, että osakkeenomistaja on osapuolena sellaisessa sopimuksessa, joka toteutuessaan johtaa säädetyn rajan saavuttamiseen tai ylittymiseen taikka omistusosuuden vähenemiseen säädetyn rajan alle, ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään sopimuksen tekopäivänä.

10 §

Kun julkisen kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskija saa tiedon siitä, että jonkun omistusosuus liikkeeseenlaskijassa on saavuttanut tai ylittänyt liputusvelvollisuuden mukaisen rajan taikka vähentynyt sen alle, liikkeeseenlaskijan on ilman aiheutonta viivytystä julkistettava tieto sekä toimitettava se julkisen kaupankäynnin tai sitä vastaavan kaupankäynnin järjestäjälle ja keskeisille tiedotusvälineille.

Osakkeen tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava 1 momentin mukaisesti osakekannan tuottama äänimäärä ja osakkeiden kokonaisuusmäärä kunkin sellaisen kalenterikuukauden lopussa, jonka aikana kyseinen määrä on muuttunut, jollei määrää ole julkistettu jo kalenterikuukauden aikana.

10 b §

Edellä 5, 5 a—5 d, 6, 6 a—6 d, 7, 7 a, 7 b, 8—10 ja 10 a §:ssä tarkoitettu tiedonantovelvollisuus sekä 10 c §:ssä tarkoitettu velvollisuus julkistaa vuosikooste ei koske julkisen kaupankäynnin kohteena olevaa sijoitusrahastoa eikä avointa yhteissijoitusyrittystä. Sijoitusrahastoja ja avoimia yhteissijoitusyrittäjiä koskevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään sijoitusrahastolaissa.

Vuosikooste julkistetuista tiedoista

10 c §

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava asiakirja edellisen tilikauden aikana julkistamistaan tiedoista (*vuosikooste*). Vuosikoosteessa on vähintään viitattava tietoihin, jotka liikkeeseenlaskija on julkistanut tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai vahvistettujen sääntöjen taikka vastaavien ulkomaisten säännösten tai sääntöjen nojalla. Tietoihin vain viitattaessa on ilmoitettava, mistä tiedot ovat vaikeuksitta saatavissa.

Vuosikooste on julkistettava sekä toimitettava Rahoitustarkastukselle ja asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle komission esiteasetuksessa säädetystä ajasta. Vuosikoosten julkistamisessa noudatetaan esiteasetuksen säännöksiä.

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien nimellisarvoltaan tai kirjanpidolliselta vastarivoltaan vähintään 50 000 euron suuruisten muiden kuin oman pääoman ehtoisten arvopaperien liikkeeseenlaskija ei ole velvollinen julkistamaan vuosikoostetta.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta liikkeeseenlaskijaan, jonka julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien 1 luvun 4 §:n 7—9 momentissa tarkoitettu arvopaperien liikkeeseenlaskun kotivaltio on muu kuin Suomi.

Julkistettujen tietojen saatavilla pitäminen

10 d §

Julkisen kaupankäynnin järjestäjän on pidettävä yleisön saatavilla sille tämän luvun nojalla toimitetut julkistettut tiedot vähintään viiden vuoden ajan.

Tarkemmat säännökset

10 e §

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY sekä Euroopan yhteisöjen komission sen perusteella antamien säädösten täytäntöön panemiseksi.

Sijoittajien asemaa vaarantamatta ja jäsenvaltion Euroopan yhteisön säännösten mukaisen toimivallan rajoissa valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset:

- 1) osavuositarkastuksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilinpäätöstiedotteen julkistamisesta ja niitä koskevista poikkeuksista;
- 2) 9 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden syntymisestä, omistusosuuden laskemisesta ja ilmoituksessa annettavista tiedoista sekä niitä koskevista poikkeuksista;
- 3) 10 §:ssä tarkoitetun julkistamisen yhteydessä annettavista tiedoista ja niitä koskevista poikkeuksista sekä julkistamisessa noudatettavasta menettelystä;
- 4) 10 d §:ssä tarkoitetusta tietojen saatavilla pitämisestä.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia ohjeita ja lausuntoja 2 momentin 1 kohdan nojalla annetussa asetuksessa tarkoitettujen tietojen osalta. Rahoitustarkastuksen on ennen ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua ohjeen antamista pyydettävä siitä kirjanpitolain 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun kirjanpitolautakunnan lausunto.

Poikkeusten myöntäminen

11 §

Rahoitustarkastus voi 2 ja 3 momentissa säädetyin tavoin hakemuksesta myöntää poikkeuksen tässä luvussa, lukuun ottamatta sen 7 §:ää, ja 6 luvussa säädetyistä tiedonantovelvollisuudesta edellyttäen, ettei poikkeus

vaaranna sijoittajien asemaa. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään poikkeuksen myöntämisestä tapauksissa, joissa Euroopan yhteisön säännösten mukaan jäsenvaltio voi sallia poikkeuksen tiedonantovelvollisuudesta. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää tiedonantovelvollisuutta koskevan vastaavan poikkeuksen myöntämisestä tapauksissa, joissa Euroopan yhteisön säännöksiä ei niiden soveltamisalan vuoksi sovelleta arvopaperiin. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan säätää tiedonantovelvollisuutta koskevista poikkeuksista myös tapauksissa, joissa arvopapereita tarjotaan yleisesti hyödyllisen, pääasiassa muun kuin voittoa tavoittelevan toiminnan rahoittamiseksi.

Rahoitustarkastus voi myöntää poikkeuksen 10 §:ssä säädetyistä julkistamisvelvollisuudesta, jos julkistaminen olisi yleisen edun vastaista tai jos siitä olisi liikkeeseenlaskijalle olennaista haittaa. Poikkeusta on haettava välittömästi velvollisuuden synnyttyä. Poikkeus 10 §:stä voidaan myöntää vain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettulle yhtiölle.

Rahoitustarkastus voi myöntää poikkeuksen esitteen sekä 6 luvussa tarkoitetun tarjousasiakirjan sisällöstä ja julkistamisesta sekä osavuositarkastuksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen, tilinpäätöstiedotteen sekä vuosikoosteen julkistamisesta. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei poikkeus ole tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä tai esitettä koskevien Euroopan yhteisön säännösten vastainen. Rahoitustarkastuksen on myönnettävä liikkeeseenlaskijalle, jonka kotivaltio on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, poikkeus julkistaa osavuositarkastuksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen, tilinpäätöstiedotteen sekä liputusilmoituksen tiedot liikkeeseenlaskijan kotivaltion sääntelyn mukaisesti, jos kotivaltion lainsäädännön vaatimukset katsotaan Suomen lainsäädäntöä vastaaviksi. Vastaavuuden arvioinnista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

Rahoitustarkastuksen on välittömästi ilmoitettava poikkeuksen saamiseksi tehdystä hakemuksesta ja siihen annetusta päätöksestä asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle.

3 luku

Julkinen kaupankäynti ja muu ammattimaisesti järjestetty kaupankäyntimenettely arvopapereilla*Kaupankäyntipäiviä koskeva kalenteri*

15 a §

Rahoitustarkastuksen on julkaistava Internet-verkkosivuillaan kalenteri Suomessa sijaitsevan ja toimivan julkisen kaupankäynnin kaupankäyntipäivistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-

teisiin.

Lakia sovelletaan lain voimaan tultua julkistettavaan tilinpäätökseen, toimintakertomukseen, tilinpäätöstiedotteeseen ja osavuosikatsaukseen. Liikkeeseenlaskija saa kuitenkin julkistaa tilinpäätöstiedotteen ja osavuosikatsauksen lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti siltä tilikaudelta ja siltä katsauskaudelta, joka on päättynyt ennen lain voimaantuloa.

Liikkeeseenlaskija saa antaa 2 luvun 5 c §:ssä tarkoitetun johdon osavuotisen selvityksen myös sellaisen tilikauden aikana, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa. Mainittu pykälän 1 momentissa tarkoitettu tieto on julkistettava 1 päivänä tammikuuta 2007 alkavan tai sitä ennen alkaneen tilikauden osalta viimeistään kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Wideroos*

Laki

arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 2 luvun 5 a §:n edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin se on laissa 105/1999,

muutetaan 1 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 luvun 5 ja 5 a §, 6 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 6 a, 9, 10, 10 b, 10 c ja 11 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 740/1993, 2 luvun 5 § mainituissa laissa 105/1999 ja laissa 1517/2001, 5 a §, 6 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 6 a ja 10 § mainituissa laissa 105/1999, 9 § viimeksi mainituissa laissa ja laissa 442/2006, 10 b § mainituissa laissa 1517/2001, 10 c § laissa 448/2005 sekä 11 § mainituissa laeissa 105/1999 ja 1517/2001 sekä laeissa 600/2003, 297/2005 ja 448/2005, sekä

lisätään 1 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 740/1993, 297/2005, 448/2005 ja 442/2006 sekä laeissa 321/1998 ja 228/2004, uusi 3—6 momentti, jolloin nykyinen 3—6 momentti siirtyvät 7—10 momentiksi, 4 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 321/1998, 228/2004, 448/2005 sekä laeissa 581/1996 ja 522/1998, uusi 10 momentti, 2 lukuun uusi 5 b §, uusi 5 c § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 5 d § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 6 c § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 6 d § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 10 d § ja sen edelle uusi väliotsikko, uusi 10 e § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 3 lukuun uusi 15 a § ja sen edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleisiä säännöksiä

Yleisiä säännöksiä

Soveltamisala

Soveltamisala

1 §

1 §

Lisäksi 2 luvun 9 ja 10 §:ää sovelletaan myös *suomalaiseen* osakeyhtiöön, jonka osake on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi Euroopan talousalueella, sekä sanotun osakeyhtiön osakkeenomistajaan ja osakkeenomistajaan sanotun lainko hdan mukaan rinnastettavaan henkilöön.

Tämän lain 2 luvun 9, 10, 10 e ja 11 §:ää sovelletaan myös *osakeyhtiölaissa* (624/2006) *tarkoitettuun* osakeyhtiöön, jonka osake on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi *toises-* *sa* Euroopan talousalueeseen kuuluvassa *valtiossa*, sekä osakeyhtiötä vastaavaan *yhtiöön*, jonka *yhtiöoikeudellinen kotipaikka* on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa *valtiossa*, jos *yhtiö on velvollinen toimittamaan* 2 luvun 10 c §:n 2 momentin mukaisesti vuosikoosteen *Rahoitus-*

Ehdotus

tarkastukselle, sekä tällaisen yhtiön osakkeenomistajaan ja osakkeenomistajaan 2 luvun 9 §:n mukaan rinnastettavaan henkilöön.

Tämän lain 2 luvun 5, 5 a—5 d, 6, 6 a, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää sovelletaan osakkeen, osakkeeseen oikeuttavan tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka:

1) yhtiöoikeudellinen kotivaltio on Suomi ja jonka arvopaperi on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa;

2) yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jos liikkeeseenlaskija on velvollinen toimittamaan 2 luvun 10 c §:n 2 momentin mukaisesti vuosikoosteen Rahoitustarkastukselle.

Tämän lain 2 luvun 5, 5 a, 5 b, 5 d, 6, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää sovelletaan 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jos arvopaperin nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähemmän kuin 1 000 euroa ja:

1) liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotivaltio on Suomi ja arvopaperi on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa; tai

2) liikkeeseenlaskijan yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja liikkeeseenlaskija on velvollinen toimittamaan 2 luvun 10 c §:n 2 momentin mukaisesti vuosikoosteen Rahoitustarkastukselle.

Tämän lain 2 luvun 5, 5 a, 5 b, 5 d, 6, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää sovelletaan muun kuin 3 tai 4 momentissa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka arvopaperi on julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteena toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja jos liikkeeseenlaskija on 4 §:n 10 momentin mukaisesti valinnut kotivaltiokseen Suomen.

Tämän lain 2 luvun 5, 5 a, 5 b, 5 d, 6, 6 c, 6 d ja 10 e §:ää ei sovelleta sellaisen muun kuin 3 tai 4 momentissa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskijaan, jonka yhtiöoikeudellinen kotivaltio on Suomi, jos liikkeeseenlaskija on 4 §:n 10 momentin mukaisesti valinnut kotivaltiokseen muun Euroopan

talousalueeseen kuuluvan valtion kuin Suomen.

4 §

Liikkeeseenlaskija, jonka 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun arvopaperin nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähintään 1 000 euroa, sekä 2 §:n 1 momentin 4 tai 6 kohdassa tarkoitettun arvopaperin liikkeeseenlaskija voi valita säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltioon yhden Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion. Kotivaltio on valittava vähintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

2 luku

Arvopaperien markkinointi, liikkeeseenlasku ja tiedonanto velvollisuus*Osavuositarkastus*

5 §

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on laadittava osavuositarkastus kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan. *Osavuositarkastus on laadittava tilikauden kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jos kyseessä on 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu arvopaperi, ja kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta, jos kyseessä on 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2, 4 tai 6 kohdassa tarkoitettu arvopaperi. Tämä velvollisuus ei koske valtiota, sen keskuspankkia, kuntaa, kuntayhtymää eikä sellaista kansainvälistä julkisyhteisöä, jonka jäsenenä on vähintään kaksi Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota.*

Jos liikkeeseenlaskijan tilintarkastaja on tarkastanut osavuositarkastuksen, tilintarkastajan on ilmoitettava lausunnossaan, missä laajuudessa tarkastus on suoritettu. Tilintarkastajan mahdolliset muistutukset on liitettävä lausuntoon. Lausunto on liitettävä osavuositarkastukseen.

2 luku

Arvopaperien markkinointi, liikkeeseenlasku ja tiedonantovelvollisuus*Osavuositarkastus*

5 §

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on laadittava osavuositarkastus kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus ei koske Suomen valtiota, Suomen Pankkia, suomalaista kuntaa tai kuntayhtymää, muuta valtiota, sen keskuspankkia tai sen alueellista hallintoyksikköä, Euroopan keskuspankkia eikä sellaista kansainvälistä julkisyhteisöä, jonka jäsenenä on vähintään yksi Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio. Velvollisuus ei koske myöskään liikkeeseenlaskijaa, jonka arvopapereista julkisen kaupankäynnin kohteena on vain sellaisia muun kuin oman pääoman ehtoisia arvopapereita, joiden yksikkökohtainen nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähintään 50 000 euroa tai tätä liikkeeseenlaskupäivänä vastaava määrä muussa valuutassa.

Osavuositarkastus on laadittava tilikauden kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jos kyseessä on 1 luvun

Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, osavuosikatsaus annetaan konsernin tietoina. Rahoitustarkastus voi kuitenkin kirjanpitolautakuntaa kuultuaan vaatia liikkeeseenlaskijaa julkistamaan konsernia koskevan tiedon ohella vastaavan tiedon liikkeeseenlaskijasta, jos jälkimmäistä tietoa on pidettävä olennaisena sijoittajan tekemän arvion kannalta.

Osavuosikatsaus on laadittava hyvän kirjanpitolavan mukaisesti, ja sen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Osavuosikatsauksessa on selostettava liikkeeseenlaskijan toimintaa, tuloskehitystä ja investointeja sekä rahoitustilanteen ja toimintaympäristön muutoksia edellisen tilikauden päättymisen jälkeen. Katsauskaudella toimintaan ja tulokseen vaikuttaneista poikkeuksellisista seikoista on annettava selostus. Osavuosikatsauksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin. Vastaavan katsauskauden tietoja on tarvittaessa oikaistava, jotta ne olisivat vertailukelpoisia, ja ilmoitettava oikaisun perusteet. Osavuosikatsauksessa on myös selostettava liikkeeseenlaskijan toiminnan ja tuloksen kannalta olennaisia katsauskauden jälkeisiä tapahtumia sekä liikkeeseenlaskijan todennäköistä kehitystä kuluvana tilikautena siinä määrin kuin se on mahdollista. Asianomaisen ministeriön päätöksellä säädetään tarkemmin osavuosikatsauksen sisällöstä ja siitä, miten katsauksessa annettavat tiedot esitetään. Asianomaisen ministeriön päätöksellä säädetään lisäksi osavuosikatsauksen sisältöä koskevista poikkeuksista.

Osavuosikatsaus on julkistettava ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Tieto kunkin osavuosikatsauksen julkistamisviikosta on julkistettava heti, kun siitä on päätetty.

Liikkeeseenlaskijan on toimitettava osavuosikatsaus rahoitustarkastukselle sekä asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle viimeistään silloin, kun se julkistetaan. Osavuosikatsaus on lisäksi pyynnöstä toimitettava arvopaperin haltijalle. Jokaisella on oikeus saada liikkeeseenlaskijal-

2 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava arvopaperi, ja kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta, jos kyseessä on 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2, 4 tai 6 kohdassa tarkoitettu arvopaperi.

Liikkeeseenlaskija voi kuitenkin päättää, ettei se julkaise osavuosikatsausta tilikauden kolmelta eikä yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jos se yhtiön koko, toimiala tai muu vastaava seikka huomioon ottaen on perusteltua. Liikkeeseenlaskijan on tällöin julkistettava tilikauden ensimmäisen ja toisen kuuden kuukauden aikana 5 c §:ssä tarkoitettu johdon osavuotinen selvitys.

ta kuluja vastaan jäljennös osavuositarkastuksesta.

Edellä 1 momentista poiketen muun julkisen kaupankäynnin säännöissä voidaan määrätä, että muun julkisen kaupankäynnin kohteena olevan 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskija voi laatia osavuositarkastuksen kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan vain kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta.

Vuosikatsaus

5 a §

Jos 5 §:ssä tarkoitettujen liikkeeseenlaskijan tilikautta on pidennetty, liikkeeseenlaskijan on lisäksi laadittava vuosikatsaus tilikauden 12 ensimmäiseltä kuukaudelta. Mitä 5 §:ssä säädetään osavuositarkastuksesta, koskee vastaavasti vuosikatsausta.

(Väliotsikko kumotaan)

5 a §

Osavuositarkastuksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta. Osavuositarkastus on laadittava noudattaen samoja kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä. Osavuositarkastuksessa tulee olla selostusosa ja taulukko-osa.

Taulukko-osa on laadittava noudattaen kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja. Liikkeeseenlaskija voi kuitenkin laatia tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta supean taulukko-osan.

Selostusosassa on annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella. Selostusosassa on selostettava katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan ja tulokseen.

Selostusosassa on annettava kuvaus liikkeeseenlaskijan liiketoimintaan liittyvistä merkittävistä lähiajan riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä arvioitava liikkeeseenlaskijan todennäköistä kehitystä tulevina tilikautena siinä määrin kuin se on mahdollista ja esitettävä selvitys seikoista, joihin arvio perustuu.

Osavuositarkastuksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin.

Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, osavuositarkastus annetaan konsernin tietoina.

Jos liikkeeseenlaskijan tilintarkastaja on

Ehdotus

tarkastanut osavuositarkastuksen, tilintarkastajan on ilmoitettava lausunnossaan, missä laajuudessa tarkastus on suoritettu. Tilintarkastajan lausunto on liitettävä osavuositarkastukseen. Jos tilintarkastaja ei ole tarkastanut osavuositarkastusta, liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava tästä osavuositarkastuksessa.

5 b §

Osavuositarkastus on julkistettava ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Julkistamisajankohta on julkistettava heti, kun siitä on päätetty.

Johdon osavuotinen selvitys

5 c §

Liikkeeseenlaskijan on ennen tilikauden alkamista julkistettava tieto siitä, jos liikkeeseenlaskija ei julkaise osavuositarkastusta tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta sekä perusteet julkaisematta jättämiselle.

Johdon osavuotisessa selvityksessä on annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella julkistamisajankohtaan asti. Selvityksessä on selostettava katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan.

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava johdon osavuotinen selvitys aikaisintaan kymmenen viikkoa asianomaisen kuuden kuukauden ajanjakson alkamisesta ja viimeistään kuusi viikkoa ennen sen päättymistä. Johdon osavuotisen selvityksen julkistamisajankohta on julkistettava heti, kun siitä on päätetty.

Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernitilinpäätös, johdon osavuotinen selvitys annetaan konsernin tietoina.

Tässä pykälässä tarkoitettu selvitys on nimettävä johdon osavuotiseksi selvitykseksi.

Tilinpäätös

6 §

Julksen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätöksensä ilman aiheetonta viivytystä viimeistään viikkoa ennen sitä kokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. *Tämä velvollisuus ei koske valtiota, sen keskuspankkia, kuntaa, kuntayhtymää eikä sellaista kansainvälistä julkisyhteisöä, jonka jäsenenä on vähintään kaksi Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota.*

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. *Asianomaisen ministeriön päätöksellä säädetään tarkemmin tilinpäätöksen sisällöstä ja siitä, miten tilinpäätöksessä annettavat tiedot on esitettävä. Asianomaisen ministeriön päätöksellä säädetään lisäksi poikkeuksista tämän lain ja sen nojalla annettujen päätösten tilinpäätöksen sisältöä koskevista säännöksistä.*

Tilinpäätöksen ohessa on julkistettava myös tilintarkastuskertomus. Jos tilikauden aikana julkistettuja osavuositarkastuksia ei tilintarkastajien käsityksen mukaan ole laa-

Pidennetyn tilikauden osavuositarkastus

5 d §

Jos 5 §:ssä tarkoitettun liikkeeseenlaskijan tilikautta on pidennetty, liikkeeseenlaskijan on lisäksi laadittava tilikauden 12 ensimmäiseltä kuukaudelta osavuositarkastus, joka vastaa 5 a §:ssä tarkoitettua kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta laadittavaa osavuositarkastusta. Jos tilikautta on pidennetty yli 15 kuukauden, tilikauden 15 ensimmäiseltä kuukaudelta on laadittava osavuositarkastus, joka vastaa 5 a §:ssä tarkoitettua kolmelta ensimmäiseltä kuukaudelta laadittavaa osavuositarkastusta.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

6 §

Julksen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa ilman aiheetonta viivytystä viimeistään viikkoa ennen sitä kokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus ei koske Suomen valtiota, Suomen Pankkia, suomalaista kuntaa tai kuntayhtymää, muuta valtiota, sen keskuspankkia tai sen alueellista hallintoyksikköä, Euroopan keskuspankkia eikä sellaista kansainvälistä julkisyhteisöä, jonka jäsenenä on vähintään yksi Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva liikkeeseenlaskijan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ohessa on julkistettava tilintarkastuskertomus. Jos tilikauden aikana kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta tai pidennetyn tili-

dittu niitä koskevien säännösten mukaisesti, tästä on ilmoitettava tilintarkastuskertomuksessa. Liikkeeseenlaskijan on kuitenkin julkistettava tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus välittömästi, jos tilintarkastajat *tilintarkastuskertomuksessaan*

1) toteavat, että tilinpäätöstä ei ole laadittu kirjanpitolain ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti;

2) toteavat, että tilinpäätös ei anna kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeaa ja riittävää kuvaa liikkeeseenlaskijan tai sen konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, johon liikkeeseenlaskija kuuluu;

3) toteavat, että tilinpäätöstä ei tulisi vahvistaa;

4) eivät yhdy hallituksen tekemään tuloksen käsittelyä koskevaan ehdotukseen;

5) toteavat, että vastuuvapautta ei tulisi myöntää; taikka

6) esittävät muun muistutuksen suorittamansa tarkastuksen perusteella.

Mitä osavuosikatsauksesta säädetään 5 §:n 7 momentissa, koskee vastaavasti tilinpäätöstä.

Tilinpäätöstiedote

6 a §

Liikkeeseenlaskijan, jonka 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu arvopaperi on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi, on julkistettava tilinpäätöksensä pääkohdat välittömästi tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen (*tilinpäätöstiedote*). Jos liikkeeseenlaskijan on laadittava konsernilitinpäätös, tilinpäätöstiedote annetaan konsernin tietoina. Asianomaisen ministeriön päätöksellä säädetään tarkemmin tilinpäätöstiedotteen sisällöstä ja siitä, miten tilinpäätöstiedotteessa annettavat tiedot esitetään.

Mitä osavuosikatsauksesta säädetään 5 §:n 7 momentissa, koskee vastaavasti tilinpäätöstiedotetta.

kauden 12 ensimmäiseltä kuukaudelta laadittua osavuosikatsausta ei tilintarkastajien käsityksen mukaan ole laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti, tästä on ilmoitettava tilintarkastuskertomuksessa. Liikkeeseenlaskijan on kuitenkin julkistettava tilinpäätös ja toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus välittömästi, jos tilintarkastajat antavat muun kuin tilintarkastuslaissa (/) tarkoitetun vakiomuotoisen lausunnon tai huoma utuksen.

Tilinpäätöstiedote

6 a §

Liikkeeseenlaskijan, jonka 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu tai siihen rinnastettava arvopaperi on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi, on julkistettava välittömästi tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen *tilinpäätöstiedote*.

Mitä 5 a §:ssä säädetään osavuosikatsauksesta, koskee vastaavasti tilinpäätöstiedotetta. *Tilinpäätöstiedotteen selostusosassa on lisäksi kerrottava hallituksen esitys voittoa tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi sekä annettava selvitys jakokelpoisista väroista.*

Tietojen toimittaminen ja esilläpito

6 c §

Liikkeeseenlaskijan on toimitettava osavuositarkastus, johdon osavuotinen selvitys, tilinpäätös ja toimintakertomus, tilinpäätöstiedote sekä tieto 1 luvun 4 §:n 10 momentissa tekemästä valinnasta Rahoitustarkastukselle, asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle ja keskeisille tiedotusvälineille.

Liikkeeseenlaskijan on pidettävä 1 momentissa tarkoitettut tiedot yleisön saatavilla Internet-verkkosivuilla vähintään viiden vuoden ajan.

Yhtiökokous ja joukkovelkakirjanhaltijoiden kokous

6 d §

Osakkeenomistajan saatavilla on pidettävä julkisen kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskijan yhtiökokouksessa käytettävä valtakirjalomake, jos tällainen lomake on laadittu yhtiön lukuun tai sen puolesta.

Jos julkisen kaupankäynnin kohteena olevan joukkovelkakirjalainan ehtoihin liitetään määräys joukkovelkakirjanhaltijoiden kokouksesta, ehtojen on sisällettävä tarkemmat määräykset kokouksen ajankohdasta, paikasta ja asialistasta sekä kokouksustusta. Liikkeeseenlaskijan on pidettävä kokouksessa käytettävä valtakirjalomake joukkovelkakirjanhaltijan saatavilla.

Kokouksutsussa on ilmoitettava, miten 1 ja 2 momentissa tarkoitettu valtakirjalomake on saatavilla.

Liputusvelvollisuus

9 §

Osakkeenomistajan on ilmoitettava osuutensa (omistusosuus) yhtiölle ja Rahoitustarkastukselle, kun se saavuttaa tai ylittää taikka vähenee alle kahdeskymmenesosan, kymmenesosan, kolmen kahdeskymmenesosan, viidesosan, neljäsosan, kolmen

Liputusvelvollisuus

9 §

Osakkeenomistajan on ilmoitettava osuutensa (omistusosuus) yhtiölle ja Rahoitustarkastukselle, kun se saavuttaa tai ylittää taikka vähenee alle kahdeskymmenesosan, kymmenesosan, kolmen kahdeskymmenesosan, viidesosan, neljäsosan, kolmen

kymmenesosan, puolet tai kahden kolmasosan (*raja*) sellaisen suomalaisen yhtiön äänimäärästä tai osakepääomasta, jonka osake on otettu julkisen kaupankäynnin tai sitä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa vastaavan kaupankäynnin kohteeksi. Osakkeenomistajaan rinnastetaan muu henkilö, jonka tässä ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla laskettu omistusosuus saavuttaa tai ylittää säädetyn rajan taikka vähenee sen alle. Ilmoitus on tehtävä myös, kun osakkeenomistaja tai osakkeenomistajaan rinnastettava henkilö on osapuolena sopimuksessa tai muussa järjestelyssä, joka toteutuessaan johtaa säädetyn rajan saavuttamiseen tai ylittymiseen taikka omistusosuuden vähenemiseen säädetyn rajan alle. Osakkeenomistajan ei tarvitse tehdä tässä momentissa tarkoitettua ilmoitusta, jos ilmoituksen tekee yhteisö tai säätiö, jonka määräysvallassa osakkeenomistaja on.

Laskettaessa omistusosuutta osakkeenomistajan omistusosuuteen luetaan osakkeenomistajan määräysvallassa olevan yhteisön ja säätiön omistusosuus, osakkeenomistajan ja sen määräysvallassa olevan yhteisön eläkesäätiön ja eläkekassan omistusosuus sekä muu omistusosuus, jonka käytöstä osakkeenomistaja voi yksin tai yhdessä kolmannen kanssa päättää tekemänsä sopimuksen nojalla tai muutoin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun osakkeenomistaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää oikeustoimesta, jonka vuoksi hänen omistusosuutensa saavuttaa tai ylittää 1 momentissa säädetyn rajan taikka vähenee sen alle. Kun ilmoitusvelvollisuus syntyy sen vuoksi, että osakkeenomistaja on osapuolena 1 momentissa tarkoitettua sopimuksessa, joka toteutuessaan johtaa 1 momentissa säädetyn rajan saavuttamiseen tai ylittymiseen taikka omistusosuuden vähenemiseen 1 momentissa säädetyn rajan alle, ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään sopimuksen tekopäivänä.

Asianomaisen ministeriön päätöksellä säädetään tarkemmin tiedoista, jotka ilmoituksessa on annettava, sekä ilmoitusta tehtäessä noudatettavasta menettelystä. Asianomaisen ministeriön päätöksellä voidaan li-

kymmenesosan, puolet tai kahden kolmasosan (*raja*) sellaisen suomalaisen yhtiön äänimäärästä tai *osakkeiden kokonaisuudesta*, jonka osake on otettu julkisen kaupankäynnin tai sitä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa vastaavan kaupankäynnin kohteeksi (*liputusilmoitus*). Osakkeenomistajaan rinnastetaan muu henkilö, jonka tässä momentissa tarkoitettu ja 2 momentissa säädetyllä tavalla laskettu omistusosuus saavuttaa tai ylittää säädetyn rajan taikka vähenee sen alle. *Liputusilmoitus* on tehtävä myös, kun osakkeenomistaja tai osakkeenomistajaan rinnastettava henkilö on osapuolena sopimuksessa tai muussa järjestelyssä, joka toteutuessaan johtaa säädetyn rajan saavuttamiseen tai ylittymiseen taikka omistusosuuden vähenemiseen säädetyn rajan alle. Osakkeenomistajan ei tarvitse tehdä *liputusilmoitusta*, jos ilmoituksen tekee yhteisö tai säätiö, jonka määräysvallassa osakkeenomistaja on.

Laskettaessa omistusosuutta osakkeenomistajan omistusosuuteen luetaan osakkeenomistajan määräysvallassa olevan yhteisön ja säätiön omistusosuus, osakkeenomistajan ja sen määräysvallassa olevan yhteisön eläkesäätiön ja eläkekassan omistusosuus sekä muu omistusosuus, jonka käytöstä osakkeenomistaja voi yksin tai yhdessä kolmannen kanssa päättää tekemänsä sopimuksen nojalla tai muutoin.

Liputusilmoitus on tehtävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun osakkeenomistaja tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää oikeustoimesta, jonka vuoksi hänen omistusosuutensa saavuttaa tai ylittää säädetyn rajan taikka vähenee sen alle. Kun ilmoitusvelvollisuus syntyy sen vuoksi, että osakkeenomistaja on osapuolena sellaisessa sopimuksessa, joka toteutuessaan johtaa säädetyn rajan saavuttamiseen tai ylittymiseen taikka omistusosuuden vähenemiseen säädetyn rajan alle, ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään sopimuksen tekopäivänä.

säksi säätää ilmoituksen sisältöä koskevista poikkeuksista sekä antaa tarkemmat säännökset ilmoitusvelvollisuuden syntymisestä ja omistusosuuden laiskemisesta.

10 §

Jos 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhtiö taikka ulkomainen yhtiö, jonka osake tai osakkeeseen kohdistuva talletustodistus on otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi Suomessa, saa tiedon siitä, että jonkun omistusosuus on saavuttanut tai ylittänyt 9 §:n 1 momentissa säädetyn rajan taikka vähentynyt sen alle, yhtiön on ilman aiheutonta viivytystä julkistettava tieto. Yhtiön on myös ilman aiheutonta viivytystä julkistettava 11 §:n 3 momentissa tarkoitettua poikkeuksesta, sen sisällöstä sekä poikkeuksen edellytysten lakkaamisesta saamansa tieto. Tieto on erikseen annettava asianomaiselle julkisen kaupankäynnin tai sitä vastaavan kaupankäynnin järjestäjälle.

Asianomaisen ministeriön päätöksellä säädetään julkistamisen yhteydessä annettavista tarkemmista tiedoista ja julkistamisessa noudatettavasta menettelystä. Asianomaisen ministeriön päätöksellä säädetään lisäksi ilmoituksen sisältöä koskevista poikkeuksista.

10 b §

Edellä 5—10 ja 10 a §:ssä tarkoitettu tiedonantovelvollisuus ei koske julkisen kaupankäynnin kohteena olevaa sijoitusrahastoa eikä avointa yhteissijoitusyritystä. Sijoitusrahastoja ja avoimia yhteissijoitusyrityksiä koskevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään sijoitusrahastolaissa.

Vuosikooste julkistetuista tiedoista

10 c §

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava asiakirja edellisen tilikauden aikana

10 §

Kun julkisen kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskija saa tiedon siitä, että jonkun omistusosuus liikkeeseenlaskijassa on saavuttanut tai ylittänyt liputusvelvollisuuden mukaisen rajan taikka vähentynyt sen alle, liikkeeseenlaskijan on ilman aiheutonta viivytystä julkistettava tieto sekä toimitettava se julkisen kaupankäynnin tai sitä vastaavan kaupankäynnin järjestäjälle ja keskeisille tiedotusvälineille.

Osakkeen tai siihen rinnastettavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava 1 momentin mukaisesti osakkeiden tuottama äänimäärä ja osakkeiden kokonaismäärä kunkin sellaisen kalenterikuukauden lopussa, jonka aikana kyseinen määrä on muuttunut, jollei määrää ole julkistettu jo kalenterikuukauden aikana.

10 b §

Edellä 5, 5 a—5 d, 6, 6 a—6 d, 7, 7 a, 7 b, 8—10 ja 10 a §:ssä tarkoitettu tiedonantovelvollisuus sekä 10 c §:ssä tarkoitettu velvollisuus julkistaa vuosikooste ei koske julkisen kaupankäynnin kohteena olevaa sijoitusrahastoa eikä avointa yhteissijoitusyritystä. Sijoitusrahastoja ja avoimia yhteissijoitusyrityksiä koskevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään sijoitusrahastolaissa.

Vuosikooste julkistetuista tiedoista

10 c §

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on julkistettava asiakirja edellisen tilikauden aikana

julkistamistaan tiedoista (*vuosikooste*). Vuosikoosteessa on vähintään viitattava tietoihin, jotka liikkeeseenlaskija on julkistanut tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai vahvistettujen sääntöjen taikka vastaavien ulkomaisten säännösten tai sääntöjen nojalla. Tietoihin vain viitattaessa on ilmoitettava, mistä tiedot ovat vaikeuksitta saatavissa.

Vuosikooste on julkistettava sekä toimitettava Rahoitustarkastukselle ja asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle komission esiteasetuksessa säädettyssä ajassa. *Jos liikkeeseenlaskijan julkisen kaupankäynnin kohteena olevaa arvopaperia koskevan esitteen on tarkistanut muu Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion viranomainen kuin Rahoitustarkastus, vuosikooste on toimitettava Rahoitustarkastuksen ohella myös tuolle viranomaiselle.* Vuosikoosteen julkistamisessa noudatetaan esiteasetuksen säännöksiä.

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien nimellisarvoltaan tai kirjanpidolliselta vasta-arvoltaan vähintään 50 000 euron suuristen muiden kuin oman pääoman ehtoisten arvopaperien liikkeeseenlaskija ei ole velvollinen julkistamaan vuosikoostetta.

julkistamistaan tiedoista (*vuosikooste*). Vuosikoosteessa on vähintään viitattava tietoihin, jotka liikkeeseenlaskija on julkistanut tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai vahvistettujen sääntöjen taikka vastaavien ulkomaisten säännösten tai sääntöjen nojalla. Tietoihin vain viitattaessa on ilmoitettava, mistä tiedot ovat vaikeuksitta saatavissa.

Vuosikooste on julkistettava sekä toimitettava Rahoitustarkastukselle ja asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle komission esiteasetuksessa säädettyssä ajassa. Vuosikoosteen julkistamisessa noudatetaan esiteasetuksen säännöksiä.

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien nimellisarvoltaan tai kirjanpidolliselta vasta-arvoltaan vähintään 50 000 euron suuristen muiden kuin oman pääoman ehtoisten arvopaperien liikkeeseenlaskija ei ole velvollinen julkistamaan vuosikoostetta.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta liikkeeseenlaskijaan, jonka julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopaperien 1 luvun 4 §:n 7–9 momentissa tarkoitettu arvopaperien liikkeeseenlaskun kotivaltio on muu kuin Suomi.

Julkistettujen tietojen saatavilla pitäminen

10 d §

Julkisen kaupankäynnin järjestäjän on pidettävä yleisön saatavilla sille tämän luvun nojalla toimitetut julkistetut tiedot vähintään viiden vuoden ajan.

Tarkemmat säännökset

10 e §

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otet-

tavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY sekä Euroopan yhteisöjen komission sen perusteella antamien säädösten täytäntöön panemiseksi.

Sijoittajien asemaa vaarantamatta ja jäsenvaltion Euroopan yhteisön säännösten mukaisen toimivallan rajoissa valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset:

- 1) osavuositarkastuksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilinpäätöstiedotteen sisällystä ja julkistamisesta sekä niitä koskevista poikkeuksista;
- 2) 9 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden syntymisestä, omistusosuuden laskemisesta ja ilmoituksessa annettavista tiedoista sekä niitä koskevista poikkeuksista;
- 3) 10 §:ssä tarkoitetun julkistamisen yhteydessä annettavista tiedoista ja niitä koskevista poikkeuksista sekä julkistamisessa noudatettavasta menettelystä;
- 4) 10 d §:ssä tarkoitetusta tietojen saatavilla pitämisestä.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia ohjeita ja lausuntoja 2 momentin 1 kohdan nojalla annetussa asetuksessa tarkoitettujen tietojen osalta. Rahoitustarkastuksen on ennen ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun ohjeen antamista pyydettävä siitä kirjanpitolain 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun kirjanpitolautakunnan lausunto.

Poikkeusten myöntäminen

11 §

Tässä luvussa, lukuun ottamatta sen 7 §:ää, ja 6 luvussa säädetystä tiedonantovelvollisuudesta voidaan hakemuksesta myöntää *poikkeus*, joka ei vaaranna sijoittajien asemaa. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään poikkeuksen myöntämisestä *silloin, kun* Euroopan yhteisön *direktiivien* mukaan jäsenvaltio voi sallia poikkeuksen tiedonantovelvollisuudesta. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää tiedonantovelvollisuutta koskevan vastaavan poikkeuksen myöntämisestä

Poikkeusten myöntäminen

11 §

Rahoitustarkastus voi 2 ja 3 momentissa säädetyn tavoin hakemuksesta myöntää *poikkeuksen* tässä luvussa, lukuun ottamatta sen 7 §:ää, ja 6 luvussa säädetystä tiedonantovelvollisuudesta *edellyttäen, ettei poikkeus* vaaranna sijoittajien asemaa. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään poikkeuksen myöntämisestä *tapauksissa, joissa* Euroopan yhteisön *säännösten* mukaan jäsenvaltio voi sallia poikkeuksen tiedonantovelvollisuudesta. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää tiedonan-

silloin, kun direktiivejä ei niiden soveltamisalan vuoksi sovelleta arvopaperiin. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan säätää myös poikkeuksista tiedonantovelvollisuudesta silloin, kun arvopapereita tarjotaan yleisesti hyödyllisen, pääasiassa muun kuin voittoa tavoittelevan toiminnan rahoittamiseksi. Poikkeuksen myöntää Rahoitustarkastus, kirjanpitolautakunta tai Vakuutusvalvontavirasto siten kuin 2–5 momentissa säädetään.

Rahoitustarkastus voi myöntää poikkeuksen tämän luvun 10 §:ssä säädetystä julkistamisvelvollisuudesta, jos julkistaminen olisi yleisen edun vastaista tai jos siitä olisi liikkeeseenlaskijalle olennaista haittaa. Poikkeusta on haettava välittömästi velvollisuuden synnyttyä. Poikkeus 10 §:stä voidaan myöntää vain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetulle yhtiölle.

Rahoitustarkastus voi myöntää 1 luvun 4 §:n 4 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle ammattimaiselle sijoittajalle poikkeuksen 9 §:ssä säädetystä ilmoitusvelvollisuudesta, jos tämän tarkoituksena ei ole 10 §:ssä tarkoitetun yhtiön johtamiseen vaikuttaminen. Ammattimaisen sijoittajan on viipymättä ilmoitettava poikkeuksen saamisesta ja sen sisällöstä 10 §:ssä tarkoitetulle yhtiölle. Jos poikkeuksen myöntämisen edellytykset eivät enää täyty, ammattimaisen sijoittajan on viipymättä ilmoitettava omistusosuutensa 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Kirjanpitolautakunta voi myöntää poikkeuksen osavuosikatsauksen, vuosikatsauksen ja tilinpäätöksen sisällöstä, jollei laissa toisin säädetä. Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003) tarkoitetuille valvottaville poikkeuksen voi kuitenkin myöntää Rahoitustarkastus ja Vakuutusvalvontavirastosta annetussa laissa (78/1999) tarkoitetuille valvottaville Vakuutusvalvontavirasto. Kirjanpitolautakunnan ja Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitettava päätöksensä välittömästi Rahoitustarkastukselle. Katsaukseen ja tilinpäätökseen on sisällytettävä maininta poikkeuksesta.

Rahoitustarkastus voi myöntää poikkeuksen esitteen sekä 6 luvussa tarkoitetun tarjousasiakirjan sisällöstä ja julkistamisesta sekä osavuosikatsauksen, vuosikatsauksen, tilinpäätöksen ja vuosikoosteen julkistamisesta. Poikkeuksen myöntämisen edellytyk-

Ehdotus

tovelvollisuutta koskevan vastaavan poikkeuksen myöntämisestä tapauksissa, joissa Euroopan yhteisön säännöksiä ei niiden soveltamisalan vuoksi sovelleta arvopaperiin. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan säätää tiedonantovelvollisuutta koskevista poikkeuksista myös tapauksissa, joissa arvopapereita tarjotaan yleisesti hyödyllisen, pääasiassa muun kuin voittoa tavoittelevan toiminnan rahoittamiseksi.

Rahoitustarkastus voi myöntää poikkeuksen 10 §:ssä säädetystä julkistamisvelvollisuudesta, jos julkistaminen olisi yleisen edun vastaista tai jos siitä olisi liikkeeseenlaskijalle olennaista haittaa. Poikkeusta on haettava välittömästi velvollisuuden synnyttyä. Poikkeus 10 §:stä voidaan myöntää vain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetulle yhtiölle.

(3 momentti kumotaan)

(4 momentti kumotaan)

Rahoitustarkastus voi myöntää poikkeuksen esitteen sekä 6 luvussa tarkoitetun tarjousasiakirjan sisällöstä ja julkistamisesta sekä osavuosikatsauksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen, tilinpäätöstiedotteen sekä

senä on, ettei se ole Euroopan yhteisöjen tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja esitteestä antamien säännösten vastainen.

Rahoitustarkastuksen, kirjanpitolautakunnan ja Vakuutusvalvontaviraston on välittömästi ilmoitettava poikkeuksen saamiseksi tehdystä hakemuksesta ja siihen annetusta päätöksestä asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle.

vuosikoosteen julkistamisesta. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei poikkeus ole tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä tai esitettä koskevien Euroopan yhteisön säännösten vastainen. Rahoitustarkastuksen on myönnettävä liikkeeseenlaskijalle, jonka kotivaltio on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, poikkeus julkistaa osavuositarkastuksen, johdon osavuotuisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen, tilinpäätöstiedotteen sekä liputusilmoituksen tiedot liikkeeseenlaskijan kotivaltion sääntelyn mukaisesti, jos kotivaltion lainsäädännön vaatimukset katsotaan Suomen lainsäädäntöä vastaaviksi. Vastaavuuden arvioinnista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

Rahoitustarkastuksen on välittömästi ilmoitettava poikkeuksen saamiseksi tehdystä hakemuksesta ja siihen annetusta päätöksestä asianomaiselle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle.

3 luku

Julkinen kaupankäynti ja muu ammattimaisesti järjestetty kaupankäyntimenettely arvopapereilla

Kaupankäyntipäiviä koskeva kalenteri

15 a §

Rahoitustarkastuksen on julkaistava Internet-verkkosivuillaan kalenteri Suomessa sijaitsevan ja toimivan julkisen kaupankäynnin kaupankäyntipäivistä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lakia sovelletaan lain voimaan tultua julkistettavaan tilinpäätökseen, toimintakertomukseen, tilinpäätöstiedotteeseen ja osi-

Ehdotus

vuosikatsaukseen. Liikkeeseenlaskija saa kuitenkin julkistaa tilinpäätöstiedotteen ja osavuosikatsauksen lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti siltä tilikaudelta ja siltä katsauskaudelta, joka on päättynyt ennen lain voimaantuloa.

Liikkeeseenlaskija saa antaa 2 luvun 5 c §:ssä tarkoitetun johdon osavuotisen selvityksen myös sellaisen tilikauden aikana, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa. Mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettu tieto on julkistettava 1 päivänä tammikuuta 2007 alkavan tai sitä ennen alkaneen tilikauden osalta viimeistään kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Valtiovarainministeriön asetus

arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 2 luvun 6 b:n 1 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 442/2006, 2 luvun 10 e §:n 1 momentin ja 2 momentin 1 kohdan, sekä 11 §:n 1 ja 3 momentin nojalla, sellaisina kuin ne ovat laissa []/2006:

1 luku

Yleisiä määräyksiä

1 §

Soveltamisala

Tämä asetus koskee arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5, 5 c, 6 ja 6 a §:ssä tarkoitetun osavuositarkastuksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilinpäätöstiedotteen sisältöä ja näissä annettavien tietojen esittämistä.

Asetuksessa säädetään perusteet, joiden mukaan liikkeeseenlaskija voi arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 4 momentin mukaan päättää olla julkaisematta tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta osavuositarkastusta. Tämä asetus koskee myös osavuositarkastuksen, johdon osavuotisen selvityksen, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilinpäätöstiedotteen sisällöstä ja julkistamisesta arvopaperimarkkinalain 2 luvun 11 §:n 3 momentin mukaan myönnettävien poikkeusten perusteita.

Mitä tässä asetuksessa säädetään osavuositarkastuksesta, koskee vastaavasti arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 d §:ssä tarkoitettua pidennetyn tilikauden osavuositarkastusta.

Luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ([]/2006) tarkoitetun luotto- ja rahoituslaitok-

sen sekä vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitetun vakuutusyhtiön osavuositarkastukseen, johdon osavuotiseen selvitykseen, tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sekä tilinpäätöstiedotteeseen sovelletaan tätä asetusta soveltuvin osin ottaen huomioon mainittuja liikkeeseenlaskijoita koskevat säännökset ja määräykset.

2 luku

Osakkeen tai siihen osakeyhtiölain mukaan oikeuttavan arvopaperin taikka osuuden tai siihen osuuskuntalain mukaan oikeuttavan arvopaperin liikkeeseenlaskija

2 §

Osavuositarkastuksen selostusosa

Selostusosassa esitetään sanallisesti arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 a §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetut tiedot. Selostusosassa on esitettävä sellaiset merkittävät tapahtumat ja liiketoimet, jotka koskevat liikkeeseenlaskijan:

- 1) liiketoiminnan luonnetta ja rakennetta;
- 2) yritys- ja liiketoimintakauppoja, investointeja, kehitystoimenpiteitä sekä toimintojen lopettamisia;
- 3) keskeisiä uusia markkina-alueita ja tuotteita;
- 4) muutoksia liiketoiminnan näkymissä ja markkina-asetuksessa;

- 5) tuloskehitystä;
- 6) tase- ja rahoitusaseman muutoksia;
- 7) toimintaympäristön muutoksia.

Jos katsauksessa annetaan tunnuslukuja, niiden esittämisen on oltava johdonmukaista. Katsauksessa annettavien tunnuslukujen laskentaperiaatteet on selostettava. Muutokset tunnuslukujen laskentaperiaatteissa tai esittämisessä on selostettava.

Selostusosassa on ilmoitettava osakelajeittain liikkeeseenlaskijan ja sen tytäryhteisöjen hallussa olevien omien osakkeiden kokonaismäärät, yhteenlasketut kirjanpidolliset vasta-arvot tai nimellisarvot sekä suhteelliset osuudet kaikkien osakkeiden lukumäärästä ja yhteenlasketuista äänimääristä.

3 §

Suppea taulukko-osa

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 a §:n 2 momentissa tarkoitettu suppea taulukko-osa laaditaan noudattaen osavuositarkastuksia koskevia kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja lukuun ottamatta seuraavia liitetietojen esittämistä koskevia vaatimuksia:

- 1) vieraan ja oman pääoman ehtoisten arvopaperien liikkeeseenlaskut, takaisinhankeinnot ja takaisinmaksut (IAS 34.16 e);
- 2) maksetut osingot (IAS 34.16 f);
- 3) segmentti-informaatio (IAS 34.16 g);
- 4) liiketoimintojen yhdistämisistä esitettävät tiedot, joiden esittämistä vaaditaan IFRS 3 liiketoimintojen yhdistäminen –kappaleissa 66–73 (IAS 34.16 i, viimeinen lause);
- 5) ehdollisten velkojen ja ehdollisten varojen muutokset (IAS 34.16 j);
- 6) aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinnat ja vähennykset (IAS 34.17 d);
- 7) aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankkimista koskevat sitoumukset (IAS 34.17 e);
- 8) liiketoimet lähipiiriin kuuluvien kanssa (IAS 34.17 j).

Liikkeeseenlaskijan on tällöin ilmoitettava osavuositarkastuksessa, että se on laadittu noudattaen IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita, mutta sen laadinnassa ei ole noudatettu kaikkia IAS 34 -standardin vaatimuksia.

4 §

Johdon osavuotinen selvitys

Liikkeeseenlaskija voi päättää, ettei se julkaise tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta osavuositarkastusta, vaan johdon osavuotisen selvityksen, kun jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) yhtiön liikkeeseen laskemien osakkeiden ja siihen rinnastettavien arvopaperien markkina-arvo on enintään 75 miljoonaa euroa, silloin, kun yhtiö päättää antaa johdon osavuotisen selvityksen ja julkistaa arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 c §:n 1 momentin mukaan tiedon siitä;

2) yhtiön toimiala ja liiketoiminnan luonne, sekä niiden tasaisuus huomioon ottaen, voidaan erityisestä syystä katsoa, että sijoittajien tiedonsaanti voidaan riittävästi varmistaa johdon osavuotisella selvityksellä;

3) yhtiön päätoimiala on sijoitustoiminta ja yhtiö on päättänyt säännöllisesti julkistaa osakkeidensa substanssiarvon ja sen perusteena olevan yhtiön substanssilaskelman useammin kuin kolmen kuukauden välein;

4) yhtiön osakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, muttei Suomessa, ja tämä valtio ei edellytä yhtiöiden julkistavan osavuositarkastuksia tilikauden kolmelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta; tai

5) jos Rahoitustarkastus muutoin katsoo, että muun yhtiöön tai sen liikkeeseen laskemaan arvopaperiin liittyvän erityisen seikan johdosta julkistaminen ei ole sijoittajansuojan kannalta tarpeellista.

5 §

Toimintakertomuksessa esitettävät tiedot

Osakeyhtiön, jonka osake tai siihen osakeyhtiölain (624/2006) mukaan oikeuttava arvopaperi on julkisen kaupankäynnin kohteena, tai osuuskunnan, jonka osuus tai siihen osuuskuntalain (1488/2001) mukaan oikeuttava arvopaperi on julkisen kaupankäynnin kohteena, on sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa, kirjanpitoasetuksessa (1339/1997) ja osakeyhtiölaissa tai osuuskuntalaissa säädetään, esitettävä toimintakertomuksessaan seuraavat

tiedot:

1) tilauskannasta ja siihen liittyvistä olenaisista riskeistä tilikauden lopussa siltä osin kuin niitä ei ole otettu huomioon tilinpäätöksessä, jos tieto tilauskannasta on oleellinen;

2) liikkeeseenlaskijan osakkeiden tai osuuksien omistuksen jakautumisesta tilastokeskuksen vahvistaman sektorikohtaisen luokituksen perusteella sekä osakkeen- tai osuudenomistuksen jakautumisesta suuruusluokittain siten, että selvityksestä saa helposti selkeän kuvan omistuksen jakautumisesta;

3) liikkeeseenlaskijan tiedossa olevista osakkeen- tai osuudenomistajista, jotka suoraan tai välillisesti omistavat vähintään yhden kahdeskymmenesosan sen osakkeiden tai osuuksien äänimäärästä tai osakkeiden lukumäärästä tai osuus-, lisäosuuksien- ja sijoitusosuuspääomasta, sekä kymmenestä sen osakkeiden tai osuuksien äänimäärästä ja kymmenestä sen osakkeiden lukumäärästä tai osuus-, lisäosuuksien- ja sijoitusosuuspääomasta eniten omistavasta osakkeen- tai osuudenomistajasta sekä kunkin tällaisen osakkeen- tai osuudenomistajan osuus äänimäärästä ja osakkeiden lukumäärästä tai osuudesta osuus-, lisäosuuksien- ja sijoitusosuuspääomaan;

4) liikkeeseenlaskijan tiedossa olevista luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, joilla on arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta siinä sekä tiedot näiden henkilöiden osuudesta liikkeeseenlaskijan osakkeiden tai osuuksien äänimäärästä ja osakkeiden lukumäärästä tai osuus-, lisäosuuksien- ja sijoitusosuuspääomasta, ellei näitä tietoja ole ilmoitettu 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen yhteydessä;

5) liikkeeseenlaskijan tiedossa olevista sen osakkeen- tai osuudenomistajien omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyvistä sopimuksista ja järjestelyistä, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan arvopaperin arvoon;

6) hallintoneuvoston, hallituksen ja vastaavien toimielinten jäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä heidän arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvallassaan olevien yhteisöjen ja säätiöiden yhteenlasketusta omistusosuudesta liikkeeseenlaskijan liikkeeseen laskemista osakkeista tai osuuksista, lisäosuuksista, sijoitusosuuksista ja optio-oikeuksista sekä heidän yhteenlasketusta

osuudesta liikkeeseenlaskijan osakkeiden tai osuuksien äänimäärästä sekä osuus äänimäärästä ja osakkeiden lukumäärästä tai osuus-, lisäosuuksien- ja sijoitusosuuspääomasta, jonka he voivat saada näiden optio-oikeuksien nojalla;

7) osakkeista tai osuuksista ja ääniosuudesta, jotka liikkeeseen laskettujen optio-oikeuksien nojalla voidaan saada;

8) liikkeeseenlaskijan hallituksella olevasta valtuutuksesta omien osakkeiden hankkimiseen tai luovuttamiseen tai ilmoitus, että valtuutusta ei ole.

Lisäksi toimintakertomuksessa on esitettävä:

1) liikkeeseenlaskijan, tai jos liikkeeseenlaskija on konsernin emoyhtiö tai -osuuskunta, konsernin keskeiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut kolmelta viimeiseltä tilikaudelta taikka jos liikkeeseenlaskija ei ole toiminut kolmea täyttä tilikautta, sen toiminta-ajalta;

2) seuraavat liikkeeseenlaskijan, tai jos liikkeeseenlaskija on konsernin emoyhtiö tai -osuuskunta, konsernin osake- tai osuuskohtaiset tunnusluvut kustakin osake- tai osuuslajista erikseen kolmelta viimeksi päättyneeltä tilikaudelta taikka, jos liikkeeseenlaskija ei ole toiminut kolmea täyttä tilikautta, sen toiminta-ajalta:

- a) osake- tai osuuskohtainen tulos;
- b) osake- tai osuuskohtainen oma pääoma;
- c) osakekohtainen osinko tai osuuskohtainen korko tai muu tuotto;
- d) osinko, korko tai muu tuotto tuloksesta prosentteina;
- e) efektiivinen osinko-, korko tai muu tuotto prosentteina;
- f) hinta/voittosuhte;
- g) osakkeen tai osuuden kurssikehitys;
- h) osakekannan tai osuuksien markkina-arvo;
- i) osakkeiden tai osuuksien vaihdon kehitys lukumääränä ja prosentteina;
- j) osakkeiden tai osuuksien antioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana;
- k) osakkeiden tai osuuksien antioikaistun lukumäärä tilikauden lopussa;

3) tunnuslukujen laskentakaavat ja tarvittaessa laskentaperusteet.

Tunnuslukujen esittämisen on oltava johdonmukaista. Muutokset tunnuslukujen las-

kentäperiaatteissa tai esittämisessä on selostettava.

Jos liikkeeseenlaskijan osakkeiden tai osuuksien lukumäärä on kolmen viimeksi päättyneen tilikauden aikana muuttunut osake- tai osuus-, lisäosuus- tai sijoitusosuuspääoman korottamisen tai alentamisen taikka osakkeiden tai osuuksien kirjanpidollisen vasta-arvon tai nimellisarvon muuttamisen tai muun syyn johdosta, 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetut osake- tai osuuskohtaiset tunnusluvut on oikaistava vertailukelpoisuuden saavuttamiseksi sekä ilmoitettava oikaemisessa käytetty peruste.

Jos liikkeeseenlaskijan tilikausi poikkeaa 12 kuukaudesta, osake- tai osuuskohtaisiin tunnuslukuihin sisältyvä tilikauden tulos on oikaistava 12 kuukautta vastaavaksi. Poikkeavasta tilikauden pituudesta on ilmoitettava tunnuslukujen yhteydessä erikseen.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitetut tiedot on esitetty tilinpäätöksessä, niihin voidaan viitata toimintakertomuksessa.

6 §

Toimintakertomuksessa esitettävät tiedot julkiseen ostotarjoukseen liittyvistä seikoista

Liikkeeseenlaskijan, jonka osake tai siihen oikeuttava todistus on julkisen kaupankäynnin tai sitä Euroopan talousalueella vastaavan kaupankäynnin kohteena, on esitettävä toimintakertomuksessaan arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 b §:n tarkoittamina tietoina selvitys seuraavista seikoista:

1) liikkeeseenlaskijan osakelajit ja niihin oikeuttavat arvopaperit;

2) eri osakelajeihin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sekä kunkin osakelajin osuus liikkeeseenlaskijan osakkeiden lukumäärästä ja äänimäärästä;

3) lunastus- ja suostumuslausekkeet sekä muut rajoitukset osakkeiden tai niihin oikeuttavien arvopaperien siirroille;

4) osakkeet tai niihin oikeuttavat arvopaperit, joihin liittyy erityisiä oikeuksia liikkeeseenlaskijan päätöksenteossa;

5) liikkeeseenlaskijan tiedossa olevat 4 kohdassa tarkoitettujen osakkeiden ja arvopaperien haltijat;

6) päätöksentekomenettely työntekijöiden omistusjärjestelyssä, jos he eivät käytä välit-

tömästi päätöksenteko -oikeuttaan;

7) äänioikeuden rajoitukset;

8) järjestelyt, joissa liikkeeseenlaskija on osallisena ja joilla osakkeeseen tai siihen oikeuttavaan arvopaperiin liittyvät taloudelliset oikeudet ja arvopaperin hallinta on erotettu toisistaan;

9) säännökset ja yhtiöjärjestyksen määräykset hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten ja toimitusjohtajan valitsemisesta ja erottamisesta sekä yhtiöjärjestyksen muuttamisesta;

10) hallituksen ja hallintoneuvoston sekä toimitusjohtajan toimivalta, erityisesti osakkeiden liikkeeseen laskemisessa ja omien osakkeiden hankinnassa;

11) merkittävät sopimukset, joissa liikkeeseenlaskija on osallisena ja jotka tulevat voimaan tai joita voidaan muuttaa tai joiden voimassaolo voi päättyä, jos määräysvalta yhtiössä vaihtuu julkisen ostotarjouksen seurauksena;

12) edellä 11 kohdassa tarkoitettujen sopimusten vaikutukset, jollei julkistamisesta ole vakavaa haittaa liikkeeseenlaskijalle;

13) hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen taikka toimitusjohtajan tai työntekijän ja liikkeeseenlaskijan väliset sopimukset, jotka koskevat korvauksia, kun hän eroaa tai hänet erotetaan tai kun hänen toimensa muuten päättyy julkisen ostotarjouksen seurauksena.

Jos 1 momentissa tarkoitetut tiedot on esitetty tilinpäätöksessä, niihin voidaan viitata toimintakertomuksessa.

7 §

Tilinpäätöstiedote

Mitä 2 §:ssä säädetään osavuositarkastuksen selostusosasta ja 3 §:ssä suppeasta taulukko-osasta, koskee vastaavasti tilinpäätöstiedotetta.

3 luku

Joukkovelkakirjan liikkeeseenlaskija

8 §

Tilinpäätös

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevan

joukkovelkakirjan liikkeeseenlaskijan on sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa, kirjanpitoasetuksessa ja asianomaisessa yhteisöä koskevassa lainsäädännössä säädetään, esitettävä toimintakertomuksessaan:

1) edellä 5 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot;

2) edellä 5 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohdassa, 3 momentissa sekä 5 momentissa tarkoitetut tiedot.

9 §

Osavuositarkastus

Mitä 2 §:ssä säädetään osavuositarkastuksen selostusosasta, koskee vastaavasti 8 §:ssä tarkoitetun liikkeeseenlaskijan osavuositarkastusta.

4 luku

Muun arvopaperin liikkeeseenlaskija

10 §

Muiden oman pääoman ehtoisten arvopaperien ja niihin liittyvien oikeuksien sekä oman ja vieraan pääoman ehtoisten arvopaperien yhdistelmien liikkeeseenlaskijan osavuositarkastus, tilinpäätös, toimintakertomus ja tilinpäätöstiedote

Arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun muun arvopaperin kuin osakkeen tai siihen osakeyhtiölain mukaan oikeuttavan arvopaperin taikka osuuden tai siihen osuuskuntalain mukaan oikeuttavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan on sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa, kirjanpitoasetuksessa ja asianomaisessa yhteisöä koskevassa lainsäädännössä säädetään, esitettävä toimintakertomuksessaan ainakin tiedot:

1) edellä 5 §:n 1 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetut tiedot soveltuvin osin;

2) edellä 5 §:n 2—5 momentissa tarkoitetut tiedot soveltuvin osin.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun liikkeeseenlaskijan osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen selostusosaan sovelletaan 2 §:ssä ja taulukko-osaan 3 §:ssä säädettyä.

Mitä 2—7 §:ssä säädetään osakkeen tai siihen osakeyhtiölain mukaan oikeuttavan ar-

vopaperin taikka osuuden tai siihen osuuskuntalain mukaan oikeuttavan arvopaperin liikkeeseenlaskijan osavuositarkastuksesta, johdon osavuotisesta selvityksestä, tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilinpäätöstiedotteesta, koskee soveltuvin osin myös muun arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskijan osavuositarkastusta, johdon osavuotisesta selvityksestä, tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilinpäätöstiedotteesta.

11 §

Muiden vieraan pääoman ehtoisten arvopaperien ja eräiden muiden arvopaperien liikkeeseenlaskijan tilinpäätös ja osavuositarkastus

Mitä 8 ja 9 §:ssä säädetään joukkovelkakirjan liikkeeseenlaskijan osavuositarkastuksesta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, koskee soveltuvin osin myös muun arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2, 4 ja 6 momentissa tarkoitetun arvopaperin liikkeeseenlaskijan osavuositarkastusta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta.

5 luku

Erinäisiä määräyksiä

12 §

Julkistaminen ja siinä käytettävä kieli

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava osavuositarkastus, johdon osavuotinen selvitys, tilinpäätös ja toimintakertomus sekä tilinpäätöstiedote suomen tai ruotsin kielellä. Liikkeeseenlaskija voi Rahoitustarkastuksen luvalla kuitenkin käyttää julkistamisessa muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia.

Jos julkisen kaupankäynnin kohteena oleva arvopaperi on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi myös yhdessä tai useammassa muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, 1 momentin mukaiset tiedot on annettava myös vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä tai kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytettävällä kielellä.

Jos suomalaisen liikkeeseenlaskijan arvopaperi on otettu kaupankäynnin kohteeksi yhdessä tai useammassa valtiossa Euroopan talousalueella, muttei Suomessa, 1 momentin mukaiset tiedot on annettava liikkeeseenlaskijan valinnan mukaan kyseisen vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä tai kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytettävällä kielellä.

Liikkeeseenlaskija, jonka arvopapereista julkisen kaupankäynnin kohteena on vain sellaisia muun kuin oman pääoman ehtoisia arvopapereita, joiden yksikkökohtainen nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo on vähintään 50 000 euroa tai tätä liikkeeseenlaskupäivänä vastaava määrä muussa valuutassa, voi antaa 1 momentissa tarkoitetut tiedot

1) suomen tai ruotsin kielellä ja vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä; tai

2) kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytettävällä kielellä.

Jos suomalaisen liikkeeseenlaskijan arvopaperi on otettu kaupankäynnin kohteeksi yhdessä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, muttei Suomessa, 1 momentin mukaiset tiedot on julkistettava vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla.

13 §

Sääntelyn vastaavuuden arviointi

Rahoitustarkastuksen on myönnettävä liikkeeseenlaskijalle, jonka kotivaltio on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, poikkeus julkistaa Suomessa arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n mukaisen osavuositarkastuksen, 5 c §:n mukaisen johdon osavuotisen selvityksen, 6 §:n mukaisen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä 6 a §:n mukaisen tilinpäätöstiedotteen asemesta tiedot liikkeeseenlaskijan kotivaltion sääntelyn mukaisesti. Poikkeus myönnetään, jos Rahoitustarkastus arvioi liikkeeseenlaskijan kotivaltion lainsäädännön vaatimukset Suomen lainsäädäntöä vastaaviksi. Vastavuutta arvioitaessa on otettava huomioon seuraavat seikat:

1) liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksen yh-

teydessä julkistettavan toimintakertomuksen on annettava todenmukainen kuva liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan kehityksestä, tuloksesta ja tilasta, kuvaus merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, tiedot tilikauden päättymisen jälkeisistä merkittävistä tapahtumista sekä arvio liikkeeseenlaskijan todennäköisestä tulevasta kehityksestä;

2) liikkeeseenlaskijan tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta laadittava osavuositarkastus vastaa arvopaperimarkkinalaisessa tarkoitettua tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta laadittavaa osavuositarkastusta silloin, kun siinä on taulukko-osa ja selostusosa, joka sisältää katsauksen kyseiseltä ajanjaksolta, arvion liikkeeseenlaskijan seuraavien kuuden kuukauden kehityksestä ja tärkeimmät lähipiirin liiketoimet;

3) liikkeeseenlaskijan toiminnasta vastuullisten henkilöiden on oltava muun kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion sääntöjen mukaan vastuussa puolivuositarkastus- ja vuosittain annettavista tilinpäätöstiedoista;

4) liikkeeseenlaskijan on oltava velvollinen muun kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion sääntöjen mukaan julkistamaan vähintään arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 c §:ssä tarkoitettua johdon osavuotista selvitystä vastaavat tiedot;

5) liikkeeseenlaskijan kotivaltion lainsäädännön ei ole edellytettävä liikkeeseenlaskijalta, joka laatii konsernitilinpäätöksen, yksittäisten tytäryhteisöjen tilinpäätöksiä. Tilinpäätöksen on sisällettävä tiedot soveltuvien osin omaa pääomaa koskevasta vähimmäisvaatimuksesta sekä maksuvalmiudesta. Osakkeiden liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksessä on oltava lisäksi tiedot osingoista ja osingonmaksukyvyistä. Liikkeeseenlaskijan on toimitettava lisätietoja valitsemansa kotivaltion valvontaviranomaiselle sen pyynnöstä yksittäisten tytäryhteisöjen tilinpäätöksistä edellä mainittujen tietojen osalta.

6 luku

Voimaantulo

14 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tam-

mikuuta 2007.

Tällä asetuksella kumotaan valtiovarainministeriön arvopaperin liikkeeseenlaskijan

säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta 19 päivänä kesäkuuta 2002 annettu päätös siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Valtiovarainministeriön asetus

liputusvelvollisuudesta ja omistusosuuksien ilmoittamisen ja julkistamisen yhteydessä annettavista tiedoista

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 2 luvun 10 e §:n 1 momentin ja 2 momentin 2 ja 3 kohdan sekä 11 §:n 1 ja 3 momentin nojalla, sellaisina kuin ne ovat laissa []/2006:

1 §

Soveltamisala

Tämä asetus koskee arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun liputusilmoituksen ja 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun julkistamisen sisältöä, liputusilmoituksen antamisesta ja julkistamisesta noudatettavaa menettelyä sekä liputusvelvollisuudesta ja julkistamisesta olevia poikkeuksia ja niiden perusteita.

Tällä asetuksella säädetään tarkemmin arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun liputusvelvollisuuden syntymisestä ja omistusosuuden laskemisesta.

2 §

Poikkeukset liputusvelvollisuuteen

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentin mukainen liputusvelvollisuus ei koske osakkeita, joita Euroopan keskuspankkijärjestelmään kuuluvat kansalliset keskuspankit hankkivat tai luovuttavat rahaviranomaisen tehtäviä hoitaessaan tai maksujärjestelmän puitteissa edellyttäen, että kyseisiin osakkeisiin liittyvää äänioikeutta ei käytetä.

Liputusvelvollisuus ei koske osakkeita, jotka hankitaan yksinomaan selvitystoimintaa varten enintään neljäksi kaupankäyntipä-

väksi, eikä omaisuudenhoitajia, jotka tässä ominaisuudessa pitävät hallussaan osakkeita, edellyttäen, että kyseiset omaisuudenhoitajat voivat käyttää osakkeisiin liittyvää äänioikeutta vain erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Liputusvelvollisuus ei myöskään koske sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (579/1996) tarkoitetun markkinatakaajan tässä ominaisuudessa tekemää omistusosuuden hankintaa tai luovutusta, joka toteutuessaan johtaa viiden prosentin rajan saavuttamiseen tai ylittymiseen taikka omistusosuuden vähentämiseen tämän rajan alle, edellyttäen että markkinatakaaja ei puutu yhtiön johtamiseen eikä vaikuta yhtiöön, jotta se ostaisi kyseisiä osakkeita tai vaikuttaisi osakkeen hintaan.

Sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitetun rahastoyhtiön emoyrityksen ei ole laskettava omistusosuuksiaan yhteen rahastoyhtiön hoitamien osakkeiden kanssa, jos rahastoyhtiö käyttää kyseisiin osakkeisiin liittyvää äänioikeuttaan emoyrityksestä riippumattomalla tavalla. Rahastoyhtiön emoyritys ei saa tällöin antaa suoria eikä välillisiä ohjeita tai yrittää muulla tavalla vaikuttaa rahastoyhtiön harkintaan osakkeisiin liittyvien äänioikeuksien käytöstä.

Sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen emoyrityksen ei tarvitse laskea omistusosuuksiaan yhteen sijoituspalveluyrityksen omaisuudenhoitosopimusten nojalla hallinnoimien osak-

keiden kanssa edellyttäen, että sijoituspalveluyritys voi käyttää kyseisiin osakkeisiin liittyvää äänioikeuttaan vain annettujen ohjeiden mukaisesti ja se käyttää äänioikeuttaan emoyrityksestä riippumatta. Sijoituspalveluyrityksen emoyritys ei saa tällöin antaa suoria eikä välillisiä ohjeita tai yrittää millään muulla tavalla vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen harkintaan osakkeisiin liittyvien äänioikeuksien käyttöä.

3 §

Poikkeuksen soveltamisesta ilmoittaminen

Markkinatakaajan, joka haluaa soveltaa 2 §:n 3 momentissa tarkoitettua poikkeusta, on ilmoitettava tästä viipymättä yhtiökohtaisesti Rahoitustarkastukselle. Vastavasti markkinatakaajan on ilmoitettava, jos poikkeusta ei aiota enää tietyn yhtiön osalta soveltaa.

Rahastoyhtiön tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksen, joka haluaa soveltaa 2 §:n 4 tai 5 momentissa tarkoitettua poikkeusta, on viipymättä ilmoitettava tästä Rahoitustarkastukselle. Ilmoitukseen on liitettävä lista rahastoyhtiöistä ja sijoituspalveluyrityksistä sekä tieto niitä valvovista viranomaisista. Emoyrityksen on ilmoitettava listan tietoihin tulleista muutoksista ilman aiheutonta viivytystä. Rahastoyhtiön tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksen on lisäksi toimitettava ilmoitus siitä, että se täyttää 2 §:n 4 tai 5 momentin vaatimukset kunkin rahastoyhtiön tai sijoituspalveluyrityksen osalta.

4 §

Omistusosuuden laskeminen

Liputusvelvollisuuden syntymistä arvioitaessa arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu omistusosuus lasketaan suhteessa kaupparekisteriin merkittyyn osakkeiden lukumäärään sekä äänimäärään, joka liittyy näihin osakkeisiin. Omistusosuutta laskettaessa olemassa olevaan omistusosuuteen lisätään tai siitä vähennetään se omistusosuuden muutos, johon sopimus tai muu järjestely toteutuessaan johtaa, siltä osin kuin muutos on tiedossa. Liputusvelvollisuus syntyy, kun näin laskettu omistusosuus sa-

uttaa, ylittää taikka vähenee alle arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitettua rajan.

Liputusvelvollisuuden syntymistä arvioitaessa omistusosuuteen lisätään luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taikka hänen määräysvallassaan olevan yhteisön hallussa oleviin osakkeisiin liittyvä äänioikeus esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

1) kolmannen henkilön hallussa olevaa äänioikeutta käytetään yhteisymmärryksessä kyseisen henkilön kanssa tai henkilöllä on muutoin käyttöoikeus ääniin;

2) äänioikeus on kolmannelle henkilöllä kyseisen henkilön kanssa tehdyn äänioikeuden siirtoa koskevan sopimuksen johdosta;

3) kyseinen henkilö on ilmoittanut aikovansa käyttää hallussaan vakuutena oleviin osakkeisiin liittyvää äänioikeutta; tai

4) kyseinen henkilö voi käyttää osakkeisiin liittyvää äänioikeutta edustajana tai asiamiehenä harkintansa mukaan, jos osakkeenomistaja ei ole antanut ohjeita äänioikeuden käytöstä.

5 §

Liputusilmoitus

Liputusilmoituksessa on annettava seuraavat tiedot:

1) kyseessä olevan yhtiön täydellinen nimi;
2) peruste, miksi liputusilmoitus tehdään;
3) ajankohta, jolloin omistusosuus on saavuttanut tai ylittänyt taikka vähentänyt alle jonkin arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa säädetyn rajan;

4) osakelajikohtaisesti tarkka osuus sekä suoraan että välillisesti hallittujen yhtiön osakkeiden lukumäärästä ja äänimäärästä, lukuun ottamatta kun osuus vähenee alle viiden prosentin rajan;

5) osakkeenomistajan tai osakkeenomistajan arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan rinnastettavan henkilön täydellinen nimi ja kaupparekisterinumero tai muu rekisteritunnus taikka vastaava ulkomainen rekisteritunnus;

6) osakkeenomistajan omistusosuuteen arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 2 momentin mukaan luettavien osakkeiden omistajan täydellinen nimi ja kaupparekisterinumero tai muu rekisteritunnus taikka vastaava

ulkomainen rekisteritunnus sekä peruste siihen, että näiden osakkeet luetaan osakkeenomistajan omistusosuuteen;

7) kuinka omistusosuus jakautuu 5 ja 6 kohdassa mainittujen henkilöiden kesken;

8) niiden määräysvallassa olevien yritysten ketju, joiden kautta osakkeita ja äänioikeuksia hallitaan;

9) edellä 1—8 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi sellaisen sopimuksen tai muun järjestelyn olennainen sisältö, osapuolet ja voimassaoloaika, jossa osakkeenomistaja tai osakkeenomistajaan rinnastettava henkilö on osapuolena ja joka toteutuessaan johtaa siihen, että omistusosuus saavuttaa tai ylittää taikka vähenee alle jonkin arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa mainitun rajan.

Edellä 1 momentin 4—8 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei ole annettava yksittäisten liputusvelvollisten osalta liputusilmoituksessa silloin, kun välillisesti hallittu omistusosuus on alle viisi prosenttia.

Asiamiehen liputusilmoituksesta on käytävä ilmi omistusosuus myös sen jälkeen, kun luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle annettu valtuutus raukeaa.

Liputusilmoitus on tehtävä kirjallisesti suomen tai ruotsin kielellä taikka kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytettävällä kielellä.

6 §

Yhtiön julkistamisvelvollisuus

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 §:n 1 momentissa tarkoitettun omistusosuuden julkistamisen yhteydessä on annettava kaikki 5 §:ssä tarkoitettut tiedot, sikäli kuin ne ovat yhtiön tiedossa. Jos liputusilmoituksessa on 5 §:ssä mainittujen tietojen lisäksi annettu muita tietoja, nämä tiedot on annettava julkistamisen yhteydessä. Julkistamisen yhteydessä on myös mainittava, jos yhtiön tiedossa ei ole kaikkia 5 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Jos suomalaisen liikkeeseenlaskijan arvopaperi on kaupankäynnin kohteena ainoastaan yhdessä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa, julkistaminen on tehtävä vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 §:n mukainen yhtiön julkistamisvelvollisuus ei koske tilannetta, jossa sovelletaan 2 §:ssä tarkoitettua poikkeusta liputusvelvollisuuteen.

7 §

Julkistamisessa käytettävä kieli

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 §:ssä tarkoitettu tieto on julkistettava suomen tai ruotsin kielellä. Liikkeeseenlaskija voi Rahoitustarkastuksen luvalla kuitenkin käyttää julkistamisessa muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia.

Jos julkisen kaupankäynnin kohteena oleva arvopaperi on otettu julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteeksi myös yhdessä tai useammassa muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, 1 momentin mukaiset tiedot on annettava myös vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä tai kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytettävällä kielellä.

Jos suomalaisen liikkeeseenlaskijan arvopaperi on otettu kaupankäynnin kohteeksi yhdessä tai useammassa valtiossa Euroopan talousalueella, muttei Suomessa, 1 momentin mukaiset tiedot on annettava kyseisen liikkeeseenlaskijan valinnan mukaan kyseisen vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä tai kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytettävällä kielellä.

8 §

Kolmannet valtiot

Rahoitustarkastuksen on myönnettävä rahastoyhtiön tai sijoituspalveluyrityksen emoyritykselle, jonka kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, lupa soveltaa 2 §:n 4 tai 5 momentissa olevaa poikkeusta, jos tämän valtion sääntely vastaa 2 §:n 4 tai 5 momentin vaatimuksia. Tällöin rahastoyhtiön ja sijoituspalveluyrityksen emoyritykseen sovelletaan lisäksi 3 §:n 2 momentissa olevia vaatimuksia.

Rahoitustarkastuksen on myönnettävä liikkeeseenlaskijalle, jonka kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, lupa julkistaa yhtiölle tullut liputusilmoitus liikkeeseenlaskijan kotivaltion säännöksiä noudattaen, jos liputusilmoitus ja yhtiön julkistaminen on tehtävä tämän sääntelyn mukaan yhteensä enintään seitsemän kaupankäyntipäivän kuluessa siitä, kun omistusosuus saavuttaa, ylittää tai vähenee alle säädetyn rajan.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Tällä asetuksella kumotaan valtiovarainministeriön omistusosuuksien ilmoittamisen ja julkistamisen yhteydessä annettavista tiedoista 25 päivänä maaliskuuta 1999 annettu päätös (391/1999).
